

NEDELJA, 22. NOVEMBRA 2015

št. 273 (21.510) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1943 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

5 1122
9 771124 666007

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

TRST - Na 5. strani

Prostorski načrt: od jutri razprava

Vprašanje dvojne sejnine

KOROŠKA - Na 10. strani

Južni Tirolci solidarni s Slovenci

Tako predsednik pokrajine Bocen Kompatscher

GORICA - Na 16. strani

»Dober strugar bo takoj našel delo«

Zaposlitvene priložnosti so tudi v kmetijstvu

PRIMORCI BEREMO
Priljubljen
in uspešen
praznik bralcev

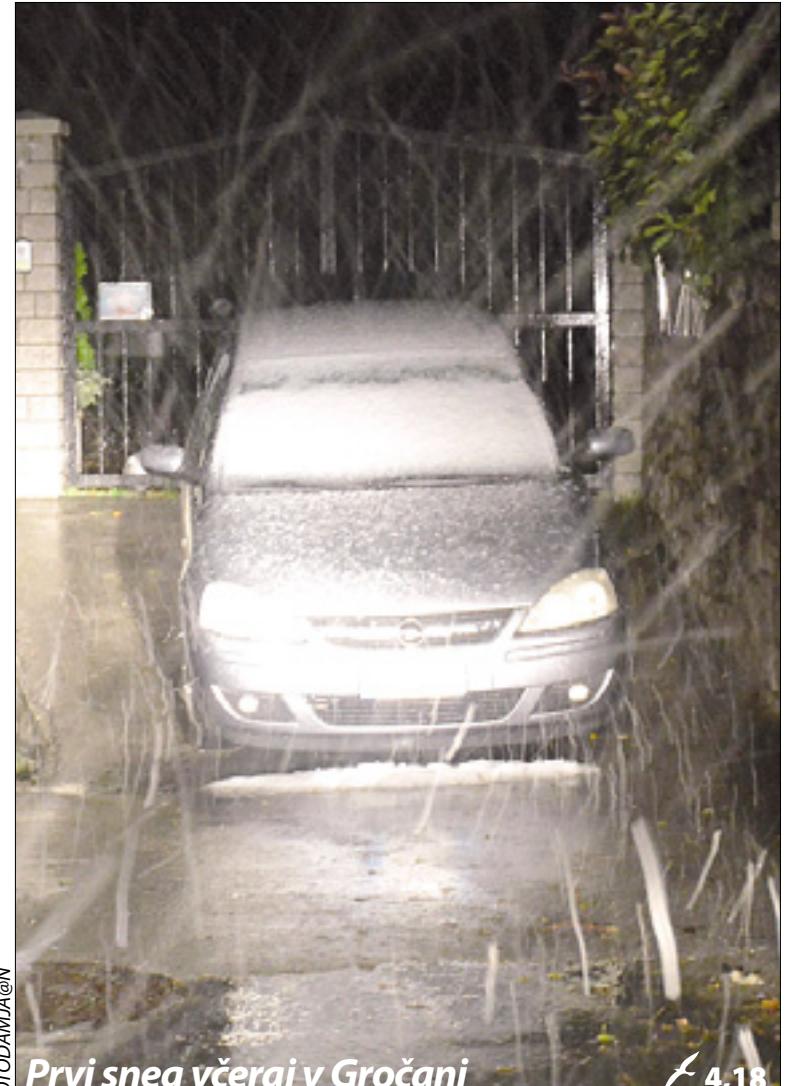

ITALIJA - Pripadniki islamske skupnosti demonstrirali proti terorizmu

»Ne v našem imenu«

TRST, GORICA - Temperature so padle

Močna burja in prve snežinke

FOTODAMJANA

Prvi sneg včeraj v Gročani

4,18

RIM/MILANO - Na pobudo treh največjih združenj muslimanske skupnosti v Italiji se je včeraj več desetstočič moških in žensk muslimanske veroizpovedi v Rimu, Milatu in drugih italijanskih mestih udeležilo demonstracij proti terorizmu in fundamentalizmu. »Islam ni nasilje, #notinmyname« (ne v mojem imenu) je bilo glavno geslo, s katerim so obsoledti teroristične napade v Parizu in v Maliju.

Organizatorji so vse državljane tudi pozvali, naj se borijo proti »rakasti tvorb fundamentalizma. Teroristi hočejo poglobiti prepad pred sodokov in nezaupanja večinskega prebivalstva do muslimanov, kar naj bi slednje po načrtih fundamentalistov pahnilo v objem terorizma, so podarili. Poslanice islamskim skupnostim sta poslala med drugimi predsednik republike Sergio Mattarella in predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini.

Na 2. strani

BELGIJA - Alarm

Bruselj kot v vojni

BRUSELJ - V glavnem mestu Belgije so včeraj povisili stopnjo nevarnosti pred terorističnimi napadi na najvišjo raven, 4. Oblasti so ukrep utemeljile z »resno in neposredno grožnjo«. Prebivalcem so odsvetovali, da bi se zadrževali na krajih, kjer je veliko ljudi. V celoti je tudi zaustavljen promet v podzemni železnici. Odpovedali so vse večje športne, kulturne in druge množične prireditve.

Na 2. strani

SEŽANA - »Dokler se nisem pridružila tej pobudi, sem gojila nekakšen odpor do sodobnih slovenskih avtorjev, potem pa sem odkrila knjige, ki so bile zame pravo presenečenje.«

Tako se je izrazila ena letosnjih udeleženk velike bralne prreditve Primorci beremo, ki jo prirejajo primorske knjižnice, med njimi tudi Narodna in študijska knjižnica iz Trsta, in iz leta v leto privabljajo večje število ljubiteljev knjig. Letos je pri njej aktivno sodelovalo tudi 106 goriških in tržaških Slovencev. Zaključni dogodek je bil v petek v Sežani.

Na 13. strani

TRST - Vprašanje beguncev brez prenočišča

Devetdeset ljudi na mrazu v Silosu

Stari vinogradi
pod vprašajem

Na 3. strani

Janja Hauschild o svoji
belgijski izkušnji

Na 6. strani

Na Goriškem vrhunc
Fabianijevih pobud

Na 16. strani

V Štandrežu zasegli
29 pasjih mladičev

Na 16. strani

V majhni doberdobske
občini veliko zaslužnih

Na 18. strani

ŠPETER - O Slovencih
»Učna ura«
za pokrajinske
svetnike

ŠPETER - Prisotnost Slovencev na Videmskem in doprinos slovenskih organizacij k ohranjanju krajevne kulture in k razvoju teritorija, so bile glavne teme pogovora med predstavniki SKGZ in SSO ter načelniki svetniških skupin v videmskem pokrajinskem svetu. Gostje so imeli v petek v Špetru možnost, da spoznajo stvarnost, o kateri, kot so sami priznali, so prej vedeli malo ali nič. Do srečanja je prišlo po problemih, ki so sledile izdaji brošuric »Trije jeziki za posebnost«, za katere je poskrbela Pokrajina Videm.

Na 3. strani

ŠEMPETER-GORICA - Čezmejni porodi
**Nosečnice si želijo
jasnejših navodil**

18

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja
**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti vozniškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom
od ponedeljka do četrtega:
10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30
ob petkih: 10.00 - 12.00
ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

ITALIJA - V Rimu, Milanu in številnih drugih mestih

Italijanski muslimani demonstrirali proti terorizmu

Kljud izredno slabemu vremenu se je demonstracij udeležilo več desettisoč moških in žensk

RIM/MILANO - »Nobena vojna ni sveta. Ne smemo se batiti. Moramo se združiti in vsi skupaj premagati terorizem«. To so bila nekatera sporočila z včerajnjih demonstracij na pobudo treh največjih združenj muslimanske skupnosti v Italiji. Po pariških atentatih se tudi muslimanska skupnost čuti ogrožena, pravzaprav dvakrat ogrožena. Po eni strani so tudi sami žrtve teroristov, saj so bili med ubitimi v Parizu mladi ljudje številnih narodnosti in različnih veroizpovedi, vključno z muslimansko; po drugi strani pa so tarča očitkov, zmerjanja in včasih fizičnih napadov rasistov in prenapetjev, ki ne znajo razlikovati med peščico nasilnih skrajnežev in veliko večino miroljubnih nosilcev drugačne veroizpovedi. »Islam ni nasilje, #notinmyname« (ne v mojem imenu) je bilo glavno geslo, s katerim so pripadniki islamskih skupnosti obsodili teroristične napade v Parizu in v Maliju.

Osrnjeni demonstraciji sta bili včeraj popoldne na trgu Santi Apostoli v Rimu in na trgu San Babila v Milatu, kjer se je kljub dežju in mrazu zbral več tisoč ljudi. Skupno je na shodi, ki so bili včeraj še v Genovi, v petek pa v Palermu, Parmi, Reggio Emilia, Lucci in drugih mestih, sodelovalo več desettisoč ljudi. »Terorizem ni nobena vera« in »Ne v mojem imenu« so vzlikali udeleženci, med njimi številne ženske. Soorganizator demonstracij, ki so se jih udeležili nekateri politiki, umetniki, intelektualci in druge znanе osebnosti, je bil italijanski poslanec maroškega rodu Kalid Chaouki. Organizatorji so vse državljane tudi pozvali, naj se borijo proti »rakasti tvorbi« fundamentalizma. Eden glavnih ciljev terorističnih napadov na Evropo je prav ta, da bi poglobili prepad strahu, predstovki in nezaupanja večinskega prebivalstva do muslimanov, kar naj bi slednje po načrtih fundamentalistov pahnilo v objem terorizma. »Manifestacije, kot je vaša, so dragocene, ker pomagajo osamiti vse, ki z ene ali druge strani podžigajo konflikt civilizacij,« je poudarila predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini. Poslanico v prid skupnemu boju proti terorizmu je islamskim skupnostim poslal tudi predsednik republike Sergio Mattarella, z njim še politiki raznih strank in predstavniki sindikatov. Neuglašene izjave so prišle le iz vrst Severne lige in neofašistov, ki trdijo, da so se demonstracij udeležili le »štirje mački«.

M.M.

Med udeleženci včerajnjih demonstracij italijanskih islamskih skupnosti so bile ženske zelo številne in tudi glasne, kar spodbija nekatere razširjene predstovki do teh skupnosti

ANSA

BENETKE - V petek v gledališču La Fenice, v torek pogreb

Objem Valerii Solesin in vsem žrtvam v Bataclanu

BENETKE - Že na začetku večera je vodja gledališča La Fenice Cristiano Chiarot sporočil občinstvu, naj se ne ustraši, ko bo v tretjem delu opere slišati strele, ker spada to koncertu. Pred osrednjo beneško operno hišo pa je med tem in vse do konca predstave stalo trideset policijskih agentov in karabinjerjev; dekle, ki je šlo mimo in je opazilo imponantno prisotnost sil javnega reda, je prijateljici reklo »najbrž je spet nov alarm«.

V petek v Benetkah ni bilo nobenega alarmha, bilo je samo odprtje nove sezone enega osrednjih italijanskih opernih gledališč z Mozartovim Idomenejem. Benetke so mesto, ki je v zadnjih treh dneh prejelo že pet lažnih bombnih obvestil in prebivalci so se na novo realnost očitno že navadili. K temu gre dodati, da so prav v petek v La Fenice z izvedbo francoske himne in enominutnim molkom počastili spomini Valerie Solesin, edine italijanske žrtve pariških atentatov, in da je skoraj polovica obiskovalcev sezone beneškega teatra prav francoske narodnosti.

Sicer pa se mesto na vodi pripravlja na dan žalovanja. V torek bo namreč na Trgu sv. Marka pogreb osemindvajsetletne raziskovalke pariške Sorbone, ki je bila doma prav v Benetkah. Pogrebni obred, ki se ga bosta po napovedih udeležila predsednik republike Sergio Mattarella in predsednik vlade Matteo

Renzi, bo na željo Valerinih staršev v civilni obliki in prvič v zgodovini na osrednjem beneškem trgu. Nanj družina vabi »ljudi vseh veroizpovedi«.

Valeria Solesin se je sicer v rodno mesto vrnila že včeraj. Okrog poldne je na letališču Marco Polo pristalo letalo s posmrtnimi ostanki nesrečnega dekleta. Ob njej so iz Pariza leteli starši in Valerin zaročenec Andrea ter njegova sestra Chiara, ki sta se z mlado žrtvijo udeležila koncerta v dvorani Bataclan. V gneči med begom pred streli se je skupina prijateljev porazgubila, kar je bilo za Valerio usodno. Že včeraj, takoj po prihodu na italijanska tla, so Valerinega fanta in njegovo sestro zaslišali preiskovalci, v bolnici v Mestrah pa so opravili še zadnjo obdukcijo trupla, ki so jo sicer pred tem že izvršile francoske oblasti.

Obstaja namreč dvom, da je Valeria padla pod streli policije, ko so agenti vdrli v koncertno dvorano Bataclan in osvobodili talce. Ta podatek pa je v resnici za družino, ki je že v prvih dneh po smrti hčerke dokazala neverjetno dostojanstvo, relativnega pomena. Danes in jutri bo krsta ležala v občinski dvorani Ca' Farsetti, ki je tako kot ostale javne palače že pred dnevi spustila zastave na pol droga, v torek pa bo za Benetke dan žalovanja. (Iga)

BELGIJA - Izredni ukrepi zaradi »konkretno grožnje napada«

Bruselj kot v vojni

BRUSELJ - V glavnem mestu Belgije so včeraj povisali stopnjo nevarnosti pred terorističnimi napadi na najvišjo raven, 4. Oblasti so ukrep utemeljile z »resno in neposredno grožnjo«. Prebivalcem so odsvetovali, da bi se zadrževali na krajuh, kjer je veliko ljudi. V celoti je tudi zaustavljen promet v podzemni železnici. Odpovali so vse večje športne, kulturne in druge množične prireditve. Prva in druga državna nogometna in košarkarska liga sta mirovali, zaprti so bili kinodvorane, nakupovalni centri in tržnice, številne trgovine, javni lokalni in restavracije. Javni potniški promet z avtobusi in tramvaji ter letalski promet so se odvijali nemoteno, na železniških postajah v belgijskih prestolnici je bila poostrena kontrola potnikov. Odpovedali so tudi bruseljski glasbeni festival Sound/Check v središču mesta.

Belgijske oblasti so nekaj ur pred tem tri ljudi, ki so jih aretirali v zadnjih dneh, obtožile vpletjenosti v teroristične napade v Parizu. Že v začetku tedna so vpletjenosti v napad obtožili Hamso Attouja in Mohammeda Amrija. Na begu je še Salah Abdeslam, ki je prav tako osumnjen vpletjenosti v pariške napade. Za Abdeslama, ki ima prebivališče v Belgiji, njegov brat Brahim pa se je razstrelil v pariškem baru, domnevajo, da se skriva v Belgiji. Abdeslam naj bi imel testne vezi z glavnim načrtovalcem napadov Abdelhamidom Abbaudom, ki je bil ubit med sredino policijsko racijo v pariškem predmestju. Oba sta odrasla v revni bruseljski četrti Molenbeek.

»Dobili smo izčrpne informacije, da je nevarnost jasna in neposredna,« je dejal zunanjji minister Didier Reynders. Notranji minister Jan Jambon je opozoril, da je »nevarnost zelo velika«. Drugih podrobnosti nista razkrila. Belgijski premier Charles Michel je pojasnil, da je ukrep »povezan z grožnjo za napad s strani posameznikov z eksplozivi in orožjem na številnih lokacijah v prestolnici«. Belgijski nacionalni krizni center je za bruseljsko letališče ter za predmestje Vilvoorde prav tako izdal najvišjo stopnjo ogroženosti pred terorističnimi napadi. Kot je povedal ministrski predsednik bruseljske regije Rudi Vervoort, je zaradi teroristične grožnje zamrlo javno življenje v Bruselu. Objavili so tudi, da bruseljska podzemna železnica ne bo obratovala še danes do 15. ure.

V Turčiji prijeli belgijskega državljanina

ISTANBUL, 21. novembra - Turčija je prijela belgijskega državljanina maroškega rodu, ki je osumnjen, da je povezan s terorističnimi napadi v Parizu. 26-letnemu Ahmetu Dahmaniju ocitajo, da je sodeloval pri izbirki krajev za napade. Dahmanija so prijeli v bližini turističnega mesta Antalya na jugu Turčije. Skupaj z njim so prijeli še dva sirska državljanina, ki naj bi mu pomagala priti čez mejo v Sirijo. Kdaj natančno so trojico prijeli, turški viri ne navajajo.

Zaradi afere Vatileaks Vatikan obtožil pet ljudi

VATIKAN - Vatikan bo v povezavi z nedavnim vnovičnim izbruhom škandala Vatileaks tožil pet ljudi, med njimi dva preiskovalna novinarja. Če bodo obsojeni, jih čaka od štiri do osem let zaporne kazni. Katoliška cerkev obtožuje petrico objave zaupnih dokumentov in informacij. Med obtoženimi sta novinarja Gianluigi Nuzzi in Emiliano Fittipaldi, ki sta objavila knjige o škandalih katoliške cerkve. V knjigah razkrivata korupcijo, kraje in nebrzdanje trošenje v Vatikanu. Njun vir so bili zaupni vatikanski dokumenti.

Vatikan ima kot suverena država svoj pravosodni sistem. Kot so sporočili, se bo sodni proces začel v torek. Novica sledi arretaciji nekdanjega sekretarja komisije za ekonomsko-upravne zadeve Svetega sedeža (COSEA). Sekretar Lucio Angel Vallejo Balda je tudi med peterico, z njim pa še svetovalka komisije Francesca Immacolata Chaouqui in sodelavec iste komisije Nicola Maio. Komisiji COSEA je papež Frančišek leta 2013 zaupal halogo, da prouči organiziranost ekonomsko-upravne strukture Svetega sedeža in predlagi reforme. Komisija je s svojim delom zaključila lani.

Pred 20 leti sklenjen daytonski sporazum

SARAJEVO - Včeraj je minilo 20 let od sklenitve daytonskega mirovnega sporazuma, s katerim se je po več kot treh letih končala vojna v BiH, ena najbolj krvavih po 2. svetovni vojni. V njej je umrlo več kot 100.000 ljudi, v tujino ali po državi pa se je razselilo 2,2 milijona ljudi oziroma več kot polovica prebivalstva.

S sporazumom v letalskem oporišču Wright-Patterson blizu Daytonu so BiH vzpostavili kot enoto državo v njenih republiških mejah z dvema entitetama - bošnjaško-hrvaško Federacijo BiH in srbsko Republiko srbsko. Sporazum je tako zagotovil vzpostavitev miru in ohranitev celovitosti države. Še vedno pa ostaja ovira za napredek države. Ukorinil je namreč delitve na nacionalni osnovi, pa tudi kompleksno, zapleteno in potrato strukturo oblasti, ki ovira odločanje in sprejemanje reform ter pomeni veliko obremenitev za proračun v tej 3,8-milijonski državi z več kot 40-odstotno brezposelnostjo.

BiH se je sicer letos vrnila na pot reform. Poleti uveljavljen leta 2008 sklenjen pričudovit sporazum z EU, politiki pa so se dogovorili o celovitem načrtu reform na več področjih, ki se po ocenah Bruslja izvaja. A interesi politikov po nacionalni liniji so še vedno ovira za hitrejši tempo reform.

V Maliju po napadu na hotel iščejo štiri osumljence

BAMAKO - Sodelovanja v petkov džihadistični napad na hotel v malijski prestolnici Bamako so osumljene najmanj štiri osebe. Napad je po zadnjih podatkih zahvalil najmanj 21 smrtnih žrtv, večinoma tujcev. Napadalci so ob napadu na hotel zajeli 170 gostov in hotelskih uslužbencev. Malijski predsednik Ibrahim Boubacar Keita je sporočil, da je v napadu, ki se je končal, ko so malijke in mednarodne sile vdrlje v hotel, po zadnjih podatkih umrlo 19 talcev in dva napadalca. Med smrtnimi žrtvami je šest ruskih državljanov, dva Kitajca in dva Belgijca, Američan, državljan Senegala ter pripadnik malijskih varnostnih si. Predsednik je obljubil, da terorizem ne bo zmagal. Odgovornost za napad je prevzela skupina Al Murabitun, veja mreže Al Kaida, ki jo vodi zloglasni alžirski skrajnež Moktar Belmoktar.

Samomorilske napadalki v Kamerunu ubile pet ljudi

YAOUNDE - V napadu štirih samomorilskih napadalk na severu Kameruna je bilo včeraj ubitih pet civilistov, med katerimi je bil tudi lokalni voditelj, je sporočil regionalni guverner Midjyawia Bakari. Ena od napadalcev je eksploziv sprožila pred voditeljevo hišo v vasi blizu Fotokola, mesta, ki je pogosto tarča islamistov iz vrst skupine Boko Haram. V napadu je bil ubit sam voditelj in štirje člani njegove družine. Preostale tri ženske so se razstrelile, a niso ubile nikogar drugega.

Francoska policija izpustila večino v sredo aretiranih

PARIZ - Francoska policija je včeraj izpustila sedem od osmih ljudi, ki jih je v sredo aretirala med protiteroristično operacijo v pariškem predmestju Saint Denis. V priporoču ostaja le Jawaad Bendaoud, ki je priznal, da je oddal stanovanje dvojici iz Belgije »kot uslugo«. V stanovanju v Saint Denisu je ubit domnevni organizator francoskih napadov Abdelhamid Abaaoud. Policijo je do Abaaouda nevede pripeljal njegova sestrica, Hasna Aitboulahcen, ki je bil skupaj z Abaaoudom v operaciji ubita.

ŠPETER - Na povabilo SKGZ in SSO po polemikah o brošuricah »Trije jeziki za posebnost«

Videmski pokrajinski svetniki na koristni učni uri o Slovencih

Svetniki so priznali, da so slovensko stvarnost doslej dokaj pomanjkljivo poznali

ŠPETER - Prisotnost Slovencev na Videmskem in doprinos slovenskih organizacij k ohranjanju krajevne kulture in narečij, pa tudi k razvoju teritorija, so bile glavne teme pogovora med predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij ter načelniki svetniških skupin v videmskem pokrajinskem svetu. Gostje slovenskih organizacij so imeli tako v petek v Špetru, v prostorih multimedija muzeja SMO, možnost, da spoznajo stvarnost, o kateri, kot so sami priznali, so prej vedeli malo ali nič.

Do srečanja je prišlo na pobudo SKGZ in SSO in je posledica znanih polemik, ki so sledile izdaji brošuric »Trije jeziki za posebnost«, za katero je poskrbela Pokrajina Videm ob evropskem dnevu jezikov, ker je želela ovrednotiti manjšinske jezike, ki se govorijo na njem ozemljju. Brošurica, ki predstavlja slovensko skupnost na Videmskem, namreč ne omenja Rezije, Čedadu, Ahtna, Fojde, Nem, Prapotnega in Tavorjane, čeprav ti kraji in njihovi zaselki tudi sodijo v območje izvajanja zaščitnega zakona za slovensko manjšino. SKGZ in SSO sta tedaj takoj pisala predsedniku Pokrajine Fontaniniju in zahtevala, naj brošurico o slovenski skupnosti popravijo. Na podlagi njunega pisma je pokrajinski svetnik Fabrizio Dorbolò vložil resolucijo, ki pa jo je pokrajinski svet zavrnil. Sam Fontanini, pa je tedaj med drugim poučaril, da je uradno stališče Pokrajine Videm to, da je rezijančina slovenski jezik, ki nikakor ni slovenski. Predstavniki slovenskih organizacij v videmski pokrajini pa so se odločili, da ne bodo popustili in so zato v Špetru povabili načelnike svetniških skupin videmskoga pokrajinskoga sveta. Vabilo so se odzvali predstavniki vseh skupin: Severne lige, Naprej Italija, UDC, Demokratske stranke in Mešane skupine. Srečanja pa sta se udeležila tudi špetrski župan Mariano Zufferli in podpredsednik paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine Giuseppe Firmino Marinig.

Predsednica SKGZ videmske pokrajine Luigia Negro je podala zgodovinsko sliko o razvoju in delovanju slovenskih organizacij. Spregorovila je tudi o stalnem prizadevanju za ohranitev krajevnih narečij, kar navsezadnje dokazuje tudi njihova raba v časopisih Novi Matjaj in Dom. Poučarila je, da se slovenske organizacije pri svojem delovanju sklicujejo na ugotovitve jezikoslovcov, ki dokazujejo, da so narečja, ki se govorijo na Videmskem, vključno z rezijančino, slovenska. Negrova je tudi obžalovala, da so vse te polemike od konca druge svetovne vojne dalje močno ošibile skupnost in pogojevale njen razvoj. Videmski predsednik SSO Riccardo Ruttar pa je spregovoril predvsem o brošuricah »Trije jeziki za posebnost« in njihovih pomanjkljivostih, da bi pokrajinskim svetnikom razložil, v čem je srž problema. Kot je poudaril že ob njihovi predstavitvi, je nepojmljivo, da je iz knjižice o Slovencih izključena Rezija. »To je tako, kot če govorili o telesu in pri tem pozabili na roko,« je povedal in dodal, da v dolini pod Kaninom res niko niso govorili knjižne slovenščine, toda rezijansko narečje se lahko še naprej ohrani le s pomočjo zaščitnega zakona in stikov s standardnim jezikom.

Goste je nagovorila tudi predsednica Inštituta za slovensko kulturo Bruna Dorbolò in jim predstavila delovanje Inštituta ter njegov doprinos k razvoju teritorija tudi s sodelovanjem v pomembnih evropskih projektih, kot sta bila Jezik-Lingua (v okviru katerega je nastal tudi muzej SMO, ki so si ga gostje ogledali pod vodstvom arhitektke Donatelle Ruttar) in ZborZbirk.

S petkovega pogovora z videmskimi pokrajinskimi svetniki v prostorih multimedija muzeja SMO v Špetru

Pokrajinski svetniki, ki so se srečali, so udeležili, so povedali, da so zadovoljni, da so lahko izvedeli kaj več o Slovenskih videmskih pokrajini, saj so nihovo stvarnost slabše poznali. Priznali so tudi, da je prišlo pri glasovanju o rezoluciji, ki jo je predlagal Fabrizio Dorbolò (na srečanju v Špetru je še enkrat pozval kolege, naj pripomorejo, da se napačne v brošuricah odpravijo), do spodrsljaja, saj zadevi niso posvetili potrebne

pozornosti (tako sta med drugim povezana predstavnika Demokratske stranke). Župan Trbiža Renato Carlantoni (Naprej Italija), ki se takrat ni udeležil glasovanja, ker je zapustil dvorano, je dodal, da so manjšinski jeziki nedvomno bogastvo, obenem pa se je tudi vprašal, kako to, da stare nemške krajevne govorce niso nikoli predmet polemik, medtem ko še vedno prihaja do trenj, ko se govorijo o slovenskih narečjih. Vsi pa so se vsekakor

strinjali, da je treba za razvoj teritorija delovati složno in da je potreben dialog med vsemi akterji. Konkreten primer konstruktivnega soočenja in sodelovanja je izpostavil špetrski župan Mariano Zufferli, ki je ocenil, da se vzdušje po dolgih letih trenj vendarle nekoliko umirja, kot dokazuje tudi predlog, da bi v Špetru imeli trojezični licej, do katerega je prišlo na nedavnjem srečanju med ravnatelji špetrskih šolskih zavodov. (NM)

ŠOLSTVO - Dopis tajnika SSŠ Prinčiča šolskim oblastem

Slovenske in dvojezične šole potrebujejo več delovnih mest

TRST - Število osebja za krepitev vzgojno-izobraževalne ponudbe na šolah s slovenskim učnim jezikom oz. na dvojezičnih šolah je treba povečati, obenem naj se število mest dodeli v okviru pristojnega ministrstva za šolstvo in ne samo Deželnega šolskega urada. To zahteva Sindikat slovenske šole v dopisu, naslovjenem na trenutno vodilnega funkcionarja na Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino Pietra Biasiola in poslanem v vedenost vodji Urada za slovenske šole Igorju Giacominiu in deželnim sindikalnim organizacijam.

V okviru izrednega zaposlitvenega načrta, vezanega na zakon o šolski reformi - znan je pod imenom »Dobra šola«, ki predvideva tudi dodatne sezname osebja za okrepitev ponudbe, so slovenskim oz. dvojezičnim šolam v FJK dodelili 45 dodatnih delovnih mest (za celotno deželo jih je 1250): za goriško pokrajino je dodatnih mest 13 (pet za osnovne, dve za nižje in šest za višje srednje šole), za tržaško pokrajino 28 (enajst za osnovne, pet za nižje in dvanajst za višje šole), za videmsko pokrajino pa

štiri (tri za osnovne in eno za nižje srednje šole), to pa je za Sindikat slovenske šole premalo v primerjavi s potrebbami naših šol. To v dopisu ugotavlja tajnik sindikata Joško Prinčič, ki ugotavlja, da se je pri dodeljevanju mest upoštevalo le določilo o minimalnem številu treh mest za posamezno šolo, v glavnem pa se ni upoštevalo 76. odstavka 1. člena zakona o »Dobri šoli«, kjer je govor o potrebah slovenskih oz. dvojezičnih šol.

Prinčič dalje opozarja, da je taka porazdelitev hudo prizadela potrebe, ki so jih izpostavili ravnatelji slovenskih šol, zlasti v zvezi z osnovnimi šolami, ki so v posebno težkem položaju zaradi problematik, vezanih na jezik in teritorij. Poleg tega pa je nov postopek dodeljevanja osebja šolam v FJK upošteval enoten seznam osebja in ni predvidel ločenega seznama za slovenske šole, kar po besedah tajnika SSŠ ustvarja težave šolam v FJK na splošno. Od tod zahtevi po povečanju števila osebja za slovenske oz. dvojezične šole ter po določitvi seznama osebja je samo na deželnini, ampak tudi na državni ravni.

DEŽELA - Kmalu v veljavi nova evropska zakonodaja

Vinogradniki pozor!

Stare neprijavljeni vinograde je treba čim prej vpisati na deželni seznam

TRST - Vinogradi v Evropi in torej tudi v deželi Furlaniji-Julijski krajini bodo morali biti kmalu v skladu z novimi evropskimi normativi in upoštevati evropski pravilnik št. 1308 iz leta 2013. Ta bo začel veljati v naši deželi 1. januarja, zato je potrebno, da se vsak vinogradnik, ki tega še ni storil, pred tem rokom prilagodi evropski zakonodaji.

Deželna uprava namerava na tej osnovi izdelati novo deželno zakonodajo, zaradi tega pa je pod vprašajem obstoj mnogih starih vinogradov in točneje tistih, ki so nastali pred letom 1987 (takrat so ustanovili temu namenjen kataster) in niso bili nikoli prijavljeni. Deželna svetnica Gibanja 65 zvezd Ilaria Dal Zovo je v tej zvezi naslovila vprašanje na deželno vlado, nanj pa je odgovoril deželni odbor-

nik za kmetijstvo Christian Shaurli. Ta je v bistvu povedal, da se mora Dežela FJK prilagoditi evropski zakonodaji in bodo torej uničili vse stare vinograde, ki niso bili prijavljeni. Sicer je Shaurli dodal, da je še čas za ureditev položaja vinogradov, ki so nastali ob upoštevanju trt na seznamu deželnega pravilnika 321/2003, in sicer do 31. decembra letos. Glede uničevanja neprijavljenih vinogradov bo vsekakor veljala izjema za vinograde za družinsko uporabo (manj kot 1.000 kvadratnih metrov površine) in za eksperimentalne vinograde.

Lastniki vinogradov, ki so nastali pred letom 1987 in jih niso nikdar prijavili, morajo torej to storiti čim prej, kajti z novo evropsko zakonodajo to ne bo več mogoče in bodo te vinograde enostavno uničili, so povedali včeraj pri Kmečki zvezi.

REZIJA

Antonio Banchig
antonio@novimatajur.it

Slovenčina in zgodbice

Kot nekatere otroške pesmice, ki nimo pravega smisla, se v videmski pokrajini občasno ponavlja tista o rezijančini. Gre za »ne-jezikoslovno« teorijo, po kateri naj ne bi imela rezijančina nič skupnega s slovenskim narečnim sistemom. Ergo noben Rezjan ni Slovenec, ker nacionalno identiteto določa samo jezik. Ergo Rezijani so... Italijani. Logika in jezikoslovje nista najmočnejši točki zagovornikov te teorije. Med njimi pa so tudi nekateri politiki, ki imajo tudi določene institucionalne odgovornosti.

Zadnji (vendar ne prvič) je javno podprt po teorijo predsednik Pokrajine Videm Pietro Fontanini. Da se razumemo, Fontanini je na primer leta 2012 prav na sedežu Pokrajine sprejel nekatere pripadnike tako imenovane »civilne mreže« Gladio, da bi se jim zahvalil. Tokrat je najprej izključil Rezjjo (in še nekaterje druge jezikovno mešane občine) iz brošurice, ki jo je uredila in izdala Pokrajina Videm, da bi predstavila slovensko jezikovno skupnost, ki živi na njenem ozemlju. Nato je to »ne-jezikoslovno« teorijo ponovil na pokrajinskem svetu, ko je svetnik manjšine Fabrizio Dorbolò zahteval, naj brošurico, ki jo bo Pokrajina delila tudi po šolah, popravijo in dopolnijo v skladu s tem, kar predvideva zaščitni zakon.

Če smo pošteni, lahko povemo, da so Beneški Slovenci iz Terskih in Nadiških dolin celo čudili, da jih je Fontanini vključil v omenjeno brošurico. »Rezijanska teorija« se namreč širi tudi po drugih dolinah. V Podbonescu so na primer večinski svetniki, župan Camillo Melissa in podzupan Mirko Clavara odločili, da je »nediščina-nediščnost natišniano« samostojen jezik.

Vse te teorije seveda nimajo nič skupnega z jezikoslovjem, politični načrt pa je povsem jasen in njihovi zagovorniki tudi brez sramu javno priznajo, kaj želijo: sredstva iz zaščitnega zakona hočajo zase. Te teorije pa so v določeni meri tudi uspešne, saj jim nekateri na Videmskem res verjamejo. To je najbolj viden rezultat dolgih let assimilacije. Če pa je naš cilj to, da ohranimo slovensko prisotnost (tudi) na Videmskem, tem ljudem ne smemo odgovarjati z enakim, zartim nacionalizmom. Ne zato, ker smo Slovenci boljši, ampak ker bi moral biti naš cilj ta, da branimo svojo kulturo, ne pa črpanje javnih sredstev. In če ne priznamo in ne spoštujemo drugih kultur, ne bomo poznali niti svoje.

VREME - Veliko dela za gasilce in mestne redarje

Močna burja, mraz in prvi sneg na Krasu

Prišla sta. Močna burja in »polarni« mraz, tako kot so napovedovali vremenoslovci. Na Tržaškem je začelo že včeraj dopoldne deževati, okrog poldne pa se je dvignila še burja in temperatura je hitro padla. Enkraten binom, seveda, ki povzroča običajne preglavice tako Tržaščanom, saj jim ne dovoljuje, da bi se lahko pred dežjem obvarovali z dežnikom, pa tudi mestnim redarjem in gasilcem, ki morajo bežati z ene strani mesta na drugo in reševati marsikatero težavo.

Najhujše je bilo med 13. in 15. uro, so nam potrdili redarji. Takrat je burja hudo zavijala. Po mestnih prometnicah so se redarji in gasilci ukvarjali predvsem z zabojniški za odpadke, ki so se znašli sredi ceste, z lesenimi oz. aluminijastimi oknicanami, ki so nevarno visele s hišnih pročelij, z večjimi vejami in strešniki na ulicah. Veliko dela je bilo zlasti na Trgu Pestalozzi in v Terezijanski četrti, močan veter je podrl tudi ograjo delovišča na Ponterošu, da o parkiranih motornih kolesih, ki so padla kot domine sploh ne govorimo.

Krajevna civilna zaščita opozarja na previdnost, saj vremenoslovci napovedujejo, da se bo burja še okreplila in naj bi dosegla 100 kilometrov na uro, prav tako naj

bi temperature še dodatno padle in meja sneženja naj bi se spustila do okrog 500 metrov. Na Krasu (zlasti na vzhodnem delu, pri Gročani in Pesku) so se včeraj pod večer namreč pojavile prve snežinke, ki jih je burja skorajda takoj pometla. V noči pa naj bi rahlo sneženje mešano z dežjem vztrajalo, pojavit pa naj bi se tudi led. Iz

previdnosti so občinske službe začele s posipavanjem soli po glavnih pokrajinskih cestah.

Danes zjutraj naj bi bilo nebo še vedno sivo in dež naj bi vztrajal, dopoldne pa naj bi se stanje umirilo in vreme naj bi se izboljšalo, čeprav bo ozračje hladno in vetrovno. (sas)

Nekaj utrinkov redarsko-gasilskega »delovnega« popoldneva

FOTODAMJ@N

slovensko stalno gledališče **SEZONA 2015/16**

RДЕЧI PROGRAM

Prešernovo gledališče Kranj
Oliver Frlić

25.671 (IZBRISANI)

25. novembra, ob 20.30
v Veliki dvorani,
z italijanskimi nadnapisi

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 - 040 2452616
www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče **SEZONA 2015/16**

Slovensko stalno gledališče,
Kulturno društvo Razseljeni,
Glasbena Matica
v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofest-om

Sabrina Morena, Martina Kafol,
Martin Lissiach, Daniel Dan Malan

KAKO POSTATI SLOVENCI V 50 MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malan

Boštjan Zavnik - harmonika

danes, 22. novembra, ob 17.00
v Kulturnem domu na Proseku
s sodelovanjem Zadruge Kulturni dom Prosek-Kontovel

naslednji ponovitvi:
v torek, 24. novembra, ob 20.00
v Ljudskem domu G.Canciani, Podlonjer
s sodelovanjem Krožka ljudske kulture STELLA

v četrtek, 26. novembra, ob 20.00
v dvorani Roma v Miljah
s sodelovanjem DSMO Kiljan Ferluga

DANES, 22. novembra, ob 16.00
v Klubskem prostoru
z italijanskimi nadnapisi
vozni red brezplačnega avtobusa
15.00 - Opčine, postaja na Bazoviški ulici 21
15.10 - Trebče, trg pri spomeniku
15.15 - Padiče, postaja pred športnim centrom Gaja
15.20 - Bazovica, pred cerkvijo
ponovitve se nadaljujejo do 12. decembra
zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

Teatro Verdi Trieste
FONDAZIONE TEATRO LIRICO GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE

petek, 27. november 20.30
sobota, 28. november 20.30
nedelja, 29. november 16.00
torek, 1. decembra 20.30
četrtek, 3. decembra 20.30
sobota, 5. decembra 16.00

WERTHER

avtor lirične opere
JULES MASSENET

Koncertni mojster
in Dirigent
CHRISTOPHER FRANKLIN

Režija **GILIO CIABATTI**
Scenografija **AURELIO BARBATO**
Kostumi **LORENA MARIN**
Light Design **CLAUDIO SCHMID**

Nova prizreba Fundacije
Teatro Lirico Giuseppe Verdi di Trieste
v sodelovanju z Fundacijo
Teatro Lirico di Cagliari

Orkester Fundacije
Teatro Lirico Giuseppe Verdi di Trieste

SLEDI NAM

- TeatroVerdiITS
- Teatro Lirico Giuseppe Verdi-Trieste
- teatrorverdi

INFO

www.teatrorverdi-trieste.com
brezplačna zelena telefonska številka
800 090373 (pon-sob 9.00-21.00)

FONDATION

GENERALI

www.teaterssg.com

PRIBEŽNIKI - Župan Cosolini se zavzema za rešitev, a ne bo enostavno

Silos v zimskih razmerah boleče odprto vprašanje

V opuščenem skladišču naleteli tudi na 10-letnega dečka - Sirska družina, ki je prispela z ladjo, zaprosila za azil

Z znižano temperaturo in nastopom prave zime postaja vprašanje beguncev, ki so zasilno nastanjeni v opuščenem skladišču Silos, vse bolj pereče. Število azilantov na Tržaškem stalno niha, v petek jih je bilo 860, redno jih je vsekakor več kot 800. Povečini gre za državljanje Afganistana in Pakistana. Center za prvo sprejemanje je nekdajna hala prevoznega podjetja SAF blizu Rijarne, od koder goste v drugi fazi preusmerjajo v ostala središča in stanovanja na Tržaškem, skupno število azilantov pa zaradi rednih novih prihodov vseskozi presega zmogljivosti krajevnega sistema. V petek je policija zabeležila 15 novih prihodov. Kdor je na čakanju, ima zagotovljeno pomoč in hrano, a prenočuje v mrzlem in umazanem Silosu ob železniški postaji – v petek je bilo tam okrog 90 ljudi.

Tržaški občinski odbor je med petkovim zasedanjem občinskega sveta osvojil resolucijo Marina Sossija (SEL), ki poziva občinsko upravo, naj čim prej poskrbi za izpraznitve Silosa. »V propadajočo zgradbo v središču mesta se begunci zatekajo in v njej živijo v slabih razmerah. Začetek zime pa ogroža njihovo zdravje. Ko oblasti premestijo begunce iz Silosa v druge centre, se skladišče takoj spet napolni in obnavljajo se zdravstvene in humanitarne težave,« piše v resoluciji, ki župana poziva, naj se odločno zavzame za čim prejšnje zaprtje Silosa ter da najde primerno alternativno rešitev za begunce. Cosolini je resolucijo osvojil in potrdil, da se že več mesecov zavzema za čim bolj primerino in dostopno sprejemanje pribižnikov. Spomnil je, da so prejšnji teden iz Silosa premestili 170 ljudi, del teh je odpotoval v Bologno, ostale so namestili v krajevne nastanitvene strukture. »Potrebujemo pomoč vseh, v prvi vrsti Dežele FJK in Rima, saj je v Trstu za 0,5 promila azilantov, medtem ko znaša italijansko povprečje 0,1, deželno pa 0,2 promila,« je opozoril župan. Prefektinja Francesca Adelaida Garufi je pred nedavnim potrdila, da evakuacija v Silosu ne pride v poštev, vsaj dokler oblasti ne najdejo alternativne rešitve.

V Silosu se v glavnem zadržujejo samo odrasli moški, ki so v Trstu prispevali v zad-

njih dveh tednih. Ženske, mladoletniki brez spremstva in družine imajo prednost, Prefektura in ostale ustanove zanje poskrbijo takoj. Pred dnevi so v Silosu naleteli na desetletnega dečka iz Afganistana: sprva so mislili, da je sam, nato so tam našli še njegovega mladega očeta. Materje ni, potujeta sama. Dvojico je pod svoje okrilje takoj prevzel konzorcij ICS.

V četrtek pa so na trajektu, ki je priplul iz Turčije, ponovno odkrili skupino sirskih beguncov – 13 ljudi. Šlo je za dve družini, ki sta se v Turčiji skrili na trajekt. Kot se v teh primerih redno dogaja, je prva družina nadaljevala pot proti severu Evrope, medtem ko je druga, sedemčlanska družina (starša imata pet otrok) zaprosila za politični azil v Italiji, kar je za sirske družine neobičajno: v Trstu se je to zgodilo prvič. (af)

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Po petkovi predstavitvi

Razprava o prostorskem načrtu bo jutri popoldne stopila v živo

Trst bo po 18 letih kmalu dobil nov splošni prostorskni načrt. Ta bo slonel na več pomembnih temeljih, kot so zmanjšanje zazidljivosti in poudarek na upoštevanju okolja, a obenem tudi pozornost do razvoja mesta oziroma gospodarstva. Poseben poudarek bo tudi na potrebah kmetijstva, vprašanje spremembe namembnosti nekaterih zemljišč, ki naj bi postala nezazidljiva, pa se bo najbrž nazadnje rešilo.

To je povedal tržaški občinski svetnik Igor Švab v petek zvečer v dvorani tržaškega občinskega sveta, kjer se je začela razprava o novem prostorskem načrtu. Razprava bo stopila v živo jutri popoldne ob 17.30 in se bo nadaljevala trikrat tedensko za tri tedne (ob pondeljkih, sredah in petkih). Namen skupšči-

ne je dokončno odobriti novi regulacijski načrt pred božičnimi prazniki in bo tako Trst pred koncem leta dobil nov načrt, ki bo nadomestil tistega iz časa Illyjevega županovanja.

Razprava o novem prostorskem načrtu je v petek zvečer uvedla tržaška občinska odbornica za urbanistično načrtovanje Elena Marchigiani. Ta je predstavila vsebino načrta in politične smernice, ki so zaznamovale njegovo izdelavo, medtem ko je načrt iz tehničnega vidika podrobnejše predstavljal predsednik pristojne občinske komisije Mario Ravalico. Začela se je nato razprava, ki se je zaključila po polnoči in je potekala v umirjenem vzdružju. Izjema je bila v začetku razprave, ko je vodja svetniške skupine Forza Italia Everest Bertoli predsta-

vil nekaj prejudicialnih vprašanj in zahvaloval, da se preklicže razpravo, kar je skupščina zavrnila. Sicer je bilo iz vrst desnosredinske opozicije, ki napoveduje oster boj, slišati razne kritike in očitke, da je načrt slab in ni na strani občanov. Vodja svetniške skupine G5Z Paolo Menis pa je poudaril, da prostorskni načrt dopušča kljub omejitvam vsekakor preveč gradenj.

Prostorskni načrt bo mogoče še izboljšati. Skupščino čaka zdaj analiza skoraj 770 ugovorov, pripomb in pripombe ter skoraj 270 popravkov, v ta namen pa se bo sestajala vsak drugi dan v tednu ob 17.30 do okvirno 1. ure ponoči. To je že izzval protest Gibanja 5 zvezd, ki opozarja, da bodo občinski svetniki za vsako zasedanje prejeli dve sejnini.

A.G.

SLOVENSKI KLUB - V torek

Film Drago, tržaška zgodba

»Moj priimek je slovenski, moj materni jezik pa italijanski. Nikoli se nisem popolnoma identificiral kot Italijan ali Slovenec. Kateremu narodu torej pripadam?«

Odgovor na to vprašanje je Massimiliano Milič skušal dobiti z dokumentarnim filmom *Drago, tržaška zgodba*, v katerem je raziskal usodo svojega dedka Draga Miliča. Film je nastal kot zaključni projekt magistrskega študija iz filmskega ustvarjanja in medijskih umetnosti na Univerzi v Glasgowu. V kratkem, pol ure trajajočem dokumentarnem filmu v italijsčini, se je Milič poglobil v eno izmed številnih življenskih usod, zaznamovanih s svetovnima vojnami, ki sta divjali na naših krajih. Drago se je po prvi svetovni vojni kot mladenič posvetil športnemu udejstvovanju in vodil športno društvo s sedežem v Narodnem domu, delal pa je na veleposlanstvu Kraljevine Jugoslavije z bodočim nobelovcem Ivom Andrićem. A fazišem in pregon Slovencov sta se vse bolj krepila in priporočila iz leta 1929, ko je Drago na tramvaju videl Italijana, ki je otroku pljunil v usta, ker je govoril slovensko, je bil kažeč, razumel je, da je čas za upor. Istega leta so ga začeli kot antifašista preganjati in tako se je zanj začela večletna agonija po različnih taboriščih fašističnega režima.

Film, ki ga bo ob prisotnosti avtorja v italijsčini predstavil zgodovinar Gorazd Bajc, je zanimiv in občuten prikaz multikulture tržaške družine in njene usode, pa tudi iskanja identitetne mladega Tržačana. Ogledate si ga lahko v torek, 24. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20).

GOSPODARSTVO - Nove ladje za križarjenje

MSC v Trstu

Ladja MSC Opera v Trstu leta 2007

ARHIV

Skupina MSC je izrazila zanimanje za Trst in napovedala, da bi se lahko njene ladje za križarjenje v prihodnosti posluževale poleg Benetk tudi tržaškega pristanišča. MSC je v ta namen izrazila pripravljenost, da odkupi kar 40-odstotni delež družbe TTP (it. »Trieste terminal passeggeri«), ki upravlja terminal za potniške ladje in v katerem ima med drugim svoj delež tudi skupina Costa Crociere. Družbi TTP predseduje izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino, ki je pred nedavnim zamrznil prodajo delnic, ki jih je bila obljudila njegova predhodnica Marina Monassi.

Prihod velikank MSC v Trst je vsekakor zelo pomemben za mesto, sta ocenila tržaška občinska svetnika Demokratske stranke Marco Toncelli in Manuel Jerzul in spomnila, da je v preteklosti že plula v Trst ladja MSC Opera. Skupina MSC je med drugim pred kratkim naročila gradnjo dveh novih tehnotološko izrazito naprednih križarskih ladij tržaški ladjedelnici Fincantieri, sta dodala, in bi Trst lahko postal zanju odličen pristan.

PROSTORSKI NAČRT

Aljoša
Gašperlin

aljosa.gasperlin@primorski.eu

Dvojna sejnina

Tržaški občinski svet je začel konkretno razpravljanje o novem splošnem regulacijskem načrtu, ki bo po 18 letih uvedel nova pravila. To bo po oceni občinske uprave sodoben načrt, ki bo upošteval okolje in potrebo po gospodarski rasti.

Ob kritikah in polemikah, ki se navadno pojavljajo zlasti v vrstah opozicije, se tokrat še pred začetkom obravnave postavlja dodatno vprašanje. Občinski svetniki se bodo naredi sestajali vsaj tri tedne po tri krat tedensko. Svetniki so odločili, da bodo seje vsak drugi dan od 17.30 do 1. ure naslednjega dne. To pomeni, da bodo za vsako sejo plačani dvojni, kajti razprava se bo vsakič zavlekla čez polnoč. Vodje svetniških skupin utemeljujejo, da bodo imeli občinski svetniki na delovnem mestu pravico do več prostih dni.

Bo že res, da morajo preučiti mnogo ugovorov in popravkov. A vprašanje je, zakaj niso določili npr. treh zaporednih sej v tednu, ali našli kakе druge, za davkopalce manj obremenjujoče rešitve. Kajti vtiš je, da bo poleg nekaterih madežev glede nezazidljivosti določenih zemljišč in omejitv v kmetijstvu, ki pa jih bodo najbrž odpravili, na tem prostorskem načrtu ostal še kak drug madež.

Spodletel poskus kraje

Policija je v noči na soboto prijavila 31-letnega Tržačana A.B. zaradi poskusa kraje. Stanovalec je v Ul. Castagneto opazil italijanskega državljanina, ki je skušal odpreti vrata parkirnih vozil. Očvidec je obvestil policijo, ki je storilca takoj zasledilo in ga odvedlo na kvesturo. Po preverjanju so pozvali lastnike vozil, naj preverjajo škodo in vsi so potrdili, da so vozila zaprta in nepoškodovana.

DSI - Jutri ob 20.30

Ob 40. obletnici Slovenske skupnosti

Jutrišnji večer v Društvu slovenskih izobražencev bo v znamenu 40. obletnice ustanovitve Slovenske skupnosti, ki je svoj jubilej slovesno praznovala prejšnji teden na proslavi v Bratuhovem centru v Gorici. Okrogla miza v Peterlinovih dvoranah bo biti več kot odmev na to proslavo, ki je še enkrat potrdila pomem v veljavnost političnega delovanja manjšine. V Gorici je bilo potrjeno, da hoče biti SSK ne samo njen zastopnik v odnosih z državnimi in krajevnimi oblastmi, pač pa tudi dejanski akter pri upravljanju in soupravljanju javnih uprav na ozemlju, na katerem je manjšina avtohtona prisotna, kar priznavajo in zagotavljajo državni zakoni in mednarodni dogovori. Ni naključje, da obletnica ustanovitve slovenske stranke soppada z obletnico Osimskega sporazuma, ki je vplival tako na manjšino kot na razvoj italijanskega političnega življenja v Trstu, kjer se je za tradicionalne stranke začel unikujoč osip. Trst je postal celo model za trajne premike na vsedržavni ravni. Osimski sporazum je sicer dokončno zapečatil razmejitev med Italijo in takratno Jugoslavijo ter obenem tudi zagotovil zahodno mejo kasnejše slovenske države, je pa zaupal usodo slovenske manjšine in njenih pravic dobr volji Rima in krajevnih političnih krogov. Italija je svoje dolžnosti do manjšine začela spoštovati z veliko zamudo in jih še ni uresničila v celoti. Za slovensko stranko je to razlog za še večjo zavzetost pri svojem delu v korist manjšine, zavzetost na najvišji ravni, saj so razmere v političnem pogledu še bolj zahtevne kot v preteklosti.

O preteklem delu in novih nalogah stranke bodo jutri ob 20.30 v Peterlinovih dvoranah v Ul. Donizetti govorili Rafko Dolhar, Hadrijan Korsič, Silvij Primožič, predsednik SSK Peter Močnik in deželni tajnik stranke Igor Gabrovec.

NAŠI NA IZMENJAVI V TUJINI

»Teroristi hočejo, da nas je strah, zato se mi ne smemo bati«

JANJA HAUSCHILD, LIEGE, BELGIJA

»Pred dnevi smo se s prijatelji odpravljali na koncert - v podobno dvo-rano in na podoben koncert kot je bil tisti v Bataclanu. Vsi smo bili živčni, nihče ni tega rekel, vedeli pa smo, da smo živčni zaradi pariških atentatov. To je bil res nenavaden občutek.«

Tržačanka Janja Hauschild je od septembra na študijski izmenjavi v belgijskem mestu Liège. Val nasilja, ki se je pred tednom dni zgrnil nad Pariz, je občutila tudi sama. V mestu, ki leži približno sto kilometrov od belgijske prestolnice Bruselj, živi Janja z dvema vrstnicama. »Pri nas doma vladatih teh dneh po pariških atentatih zelo težko vzdušje, vsi smo presunjeni. Moja francoska sostanovalka je na koncertu v Bataclanu izgubila dva prijatelja. Zelo sem občutljiva na nasilje, zaradi njega sem vedno prizadeta, če se zgodi v Evropi ali v Siriji, tokrat pa sem ga prvič doživel bolj od blizu, preko prijateljecev. Prvič sem spoznala, kaj pomeni, če v atentatu izgubiš draga osebo - v tem primeru je doživljanje nasilja popolnoma različno in te veliko bolj presune.«

Po terorističnih atentatih, ki so jih povzročili skrajneži, ki se sklicujejo na islam, so se nekateri prepustili nestrnosti do muslimanov. Kako je v Liègu? »Priateljico sem vprašala, kako doživlja dejstvo, da so atentate povzročili muslimani. Rekla je, da se zaveda, da je razlika med teroristi in muslimani neskončna. Podobno k sreči razmišlja veliki ljudi. Veseli me, da razumejo razliko. V Belgiji se v teh dneh stalno govoriti o atentatih, na univerzah, feštah, povsod se pogovarjam o tem. Normalno je, da se bojimo, kljub temu pa ne smemo spremeniti svojih navad. Na-

Janja Hauschild zaključuje študij na univerzi v Benetkah

OSEBNI ARHIV

daljevali moramo s tistim, kar smo delali pred pariškimi atentati. Teroristi hočejo, da nas je strah, zato se mi ne smemo bati.«

Naša sogovornica se je za deset-mesečni študij v Belgiji odločila tudi zato, ker je med lanskim obiskom Maroka spoznala, kako pomembno je v arabskih državah znanje francoščine. Janja se namreč zadnja leta vneto poglablja v arabsko kulturo. Po maturi na klasičnem liceju Franceta Prešerna se je odločila za selitev v Benetke in na fakulteti za orientalske jezike vpisala študij turščine in arabščine, a tudi arabske kulture v najširšem pomenu besede. Prav spoznavanju arabskega jezika in kulture se posveča tudi na belgijski univerzi.

»Univerzo v Liègu sem izbrala tu-

di zato, ker je tu študij arabščine zelo razvejan. Trenutno sledim predavanjem iz arabskega jezika in zgodovine arabske umetnosti, saj gre za izpita, ki bi ju moral polagati tudi v Benetkah. Poleg tega pa je tu veliko predmetov, ki jih na moji univerzi nimamo, na primer moderno islamsko pravo in politika arabskih držav.« Večina med nami ne pozna dobro Arabcev, njihove kulture in navad, zato nas je zanimalo, kako na nje gleda 21-letna Janja. »Arabska kultura je popolnoma različna od naše. Ljudje so zelo odrti, prijazni, rekla bi topili: ponudijo ti karkoli, tudi svoj dom. Vse arabske osebe, ki sem jih doslej spoznala, tako v Maroku kot drugje, so name naredile ta vtis. Po drugi strani mi je bilo v Maroku težko, ko sem videla ženske, prekrite do tal. Ampak spoznala

sem tudi, da ljudje lahko izbirajo, če bodo zmerni ali ekstremisti. Teh sem v Maroku videla malo, večina žensk je bila oblečena kot mi v Evropi, poleg tega se mi je družba zdela napredna, na primer zelo odprta do gejev.«

In vendar so odnos med zahodnim in vzhodnim oziroma muslimanskim svetom v teh zadnjih letih večkrat napeti. Janja ne dvomi, da se bodo izboljšali samo s pomočjo kulture in razvoja. »Evropejci bi morali manj poslušati politike, ki teroristične napade izkorisčajo zato, da si delajo reklamo, in raje pridobiti čim več informacij. Povabila bi jih, naj preberejo mogoče koran ali kakega arabskega avtorja, da bi bolje spoznali njihovo kulturo - najprej se je treba izučiti, šele potem lahko izbiras, se odločiš, če se z nečim strinjas ali ne.«

Po drugi strani mislim, da bomo problem terorizma rešili še takrat, ko bomo rešili gospodarsko krizo, ki pretresa nekatere države. Tako kot vsi dramatični trenutki, ki smo jih doživeli v zgodovini, ima po mojem mnenju tudi ta korenine v krizi. V nekem intervjuju, ki sem ga pravkar prebrala, je bilo jasno povedano, da Isis pridobiva somišljenike tako, da revežem ponuja denar. Zato mislim, da bi morala Evropa pomagati tem državam tako, da bi poskusila rešiti krizo in ustvariti pogoje za dostop širokih množic do znanja in kulture; preko kulture bi na primer tudi ljudje v Siriji razumeli, da zatočišče ni v terorizmu. Seveda je "lažje" bombardirati nekatere države kot jim pomagati, ampak to ne bo rešilo krize. Bojim se, da se bo po bombardiranju nasilje nadaljevalo in da bo sprožilo nove atentate.« (pd)

10-letnica pevskega zbara Tončka Čok iz Lonjerja

Slovensko kulturno društvo Lonjer Katinara vabi danes ob 18.30 v športno-kulturni center v Lonjerju na veliki praznik: domači pevski zbor Tončka Čok, ki ga vodi Manuel Purger praznuje namreč 10. rojstni dan, 10-letnico petja.

Italijanski pisatelji in slovenska kultura

V konferenčni dvorani državne knjižnice Stelio Crise (Trg Papa Giovanni XXIII 6) bo v torek, 24. novembra, ob 16. uri simpozij Slataper, Stuparich, Tomizza, Sciascia in drugi italijanski pisatelji ter slovenska kultura. Za govorniško mizo bodo sedeli Miran Košuta, Anna Storti, Sergio Adamo, Marko Kravos, Fabio Venturin, Neva Zaghet in Roberto Dedenaro.

O Marici Nadlišek Bartol

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčevich (Ul. Rossini 4) bo v torek, 24. novembra, gostja docentka zgodovine na ljubljanski Filozofski fakulteti Marta Verginella, ki bo predavala o liku Marice Nadlišek Bartol, po kateri bo decembra občinska komisija za toponomastiko poimenovala vrt v Trstu. Nadliškova je bila prva urednica prvega slovenskega ženskega glasila Slovenka, ki je izhajalo pri Edinosti leta 1897. Srečanja se bosta udeležili tudi podžupanja Fabiana Martini in Ester Pacor.

Curcijeva knjiga

V Novinarskem krožku bo jutri ob 17.30 gost Roberto Curci, ki bo predstavil knjigo Via San Nicolo' 30 - slednja se posveča obdobju fašizma in nacistične okupacije. Z avtorjem se bo pogovarjal zgodovinar Mario Isnenghi.

NEKDANJA RIBARNICA - Še danes

Raj tetovaž

V Trstu dvesto mojstrov z vsega sveta - Tudi glasba in ples ob drogu

V nekdanji ribarnici se danes zaključuje tridnevni dogodek, že osmi International Trieste Tatoo Expo ali mednarodno srečanje strokovnjakov za tetoviranje. Tako kot pretekla leta, se je v Trstu pripeljalo 200 najboljših mojstrov tetovaž na svetu - iz Avstralije, Brazilije, ZDA, Nemčije, Avstrije, Španije, Anglije, Hrvaške, Slovenije, Srbije, Belijske ter seveda Italije.

Program, ki ga vse tri dni povezuje Andrea Rock iz radijske postaje Virgin Radio, vključuje danes glasbeni utrinek s skupino Drunk Tales (ob 17. uri), performansi v barvanju telesa (body painting ob 14.30) in v plesu ob drogu (pole dance ob 15. uri), seveda pa bodo oči udeležencev uprte v tekmovanje mojstrov tetovaže ob 20. uri. Danes bo sejem odprt od 11.30 do 23. ure (cena vstopnice je 12 evrov).

ČARBOLA - Festival stripov vabi v športno palačo

V svetu domišljije

Navdušenka si je dala na kožo naslikati Diabolikov strip (levo), mladi plesalci so se preizkusili v breakdanceu

FOTODAMJ@N

Cesare Cremonini drevi na odru

Klub temu, da se je on iz mladeniča spremenil v odre-slega moškega, bodo danes športno palačo PalaRubini najbrž preplavili trume mladostnikov, ki želijo v živo poslušati uspešnice iz začetka kariere Cesareja Cremoninija. 35-letni pevec iz Bologne bo v športni palači nastopal drevi ob 21. uri (vstop ob 19. ure). Cremonini je bil ustanovitelj skupine Lunapop, ki je obstajala le tri leta, a se je v tako kratkem obdobju zapisala v zgodovino italijanske glasbe. Hočeš nočeš je zasedba Lunapop zaznamovala konec 90. let prejšnjega stoletja in z edinim izdanim albumom Squerez (in s pesmijo 50 Special) navdušila stotisočne mladostnikov. Album Squerez je celo med desetimi najbolj prodanimi albumi vseh časov v Italiji.

Pevec in duša skupine Cesare Cremonini se je z doljšanjim uspehom, vključno s svojim zadnjim delom Piu' che Logico, ki zaobjema večji del njegovih uspešnic in daje tudi naslov turneje, nato podal na samostojno pot. Od leta 2002,

ko se je odločil za solo kariero, je izdal pet studijskih albumov, zadnjega lani z naslovom Logico. Čeprav gre za promocijo zadnje plošče, je Cremonini v sedanjih nastopih – turnejo je začel 21. oktobra v Mantovi, tržaški nastop pa je predzadnji, saj bo sklepni, že razprodan koncert v torek v Veroni – veliko pozornost namenil starejšim uspešnicam, medtem ko se le bežno dotakne albuma Logico.

Vstopnice bodo danes naprodaj od 18. ure na blagajnah športne palače: parter (stojišče) 35 evrov, spodnja oštevilčena tribuna 40 evrov, zgornja osrednja oštevilčena tribuna 34 evrov, zgornja neoštevilčena tribuna 32 evrov. (I.F.)

Včerajšnji uvodni dan festivala stripov Fumetti per gioco je v športno palačo G. Calza na Čarboli privabilo le-po številko obiskovalcev, ljubitelji mask oziroma t. i. Cosplay pa bodo na račun prišli danes (odprt ob 10. do 20. ure, vstopnina znaša pet evrov; prost vstop za otroke do 12. leta). Festival ponuja različne zabave, zbirke znanih stripov, nove in stare družabne igre, miniature, igrače, barvanje telesa ter glasbene in plesne nastope. Včeraj je bil med gosti tudi avtor Mario Alberti, ki je predstavil delo Tex Frontera (Alberti bo navzoč bo tudi danes od 11. do 13. ure), drevi ob 19. uri bo na sporednu zaključni spektakel Final Fantasy Italian Project z glasbami iz videoiger. Z organizatorji iz društva Trieste diventi gioco sodelujejo tudi partnerji iz Slovenije in Hrvaške.

DOLINA - Ob 400-letnici zgodovinskega dogodka

Spomnili so se srditih bojev med habsburško in beneško vojsko

V petek zvečer so v Dolini ob 400. obletnici bitk med habsburško in beneško vojsko priredili spominsko slovesnost z baklado po vasi. V noči med 20. in 21. novembrom 1615 je namreč na Socerb in v Dolino prijezdilo tisoč vojakov beneške vojske, sledili sta obleganji ter boji do justranjih ur. Benečanom podvig ni uspel, pred umikom pa so začgali Dolino, v prvi vrsti cerkev in župnijski arhiv. Kakih dvajset ljudi je v petek izpred cerkve sv. Martina na Bercah z baklami krenilo proti vaskemu jedru, pred cerkvijo sv. Urha je bil na vrsti govor univerzitetnega profesorja Fulvia Colomba, na sporedu so bili tudi nastopi dolinskega župnika Mihaela Palfija, predstavnika Srednjeevropskega inštituta za zgodovino Josipa Pangerc Marka Manina in drugih predstavnikov krajevne skupnosti. Dogodek sta priredila inštitut Pangerc in SKD Valentin Vodnik v sodelovanju s tržaško škofijo, dolinsko župnijo in Pokrajino Trst.

TREBČE - Spomenik Počastili bodo padle v prvi vojni

GORAZD BAJC

BORUT KLABJAN

V spomin na padle vaščane v prvi svetovni vojni so se tudi v Trebčah odločili, da jim bodo postavili spomenik. Vas je žrtvovala več kot 35 vaščanov, ki so padli na bojiščih oziroma zaradi neposrednih posledic prvega svetovnega konflikta. V čast pokojnih so Trebče prejeli tudi spominsko zastavo v barvah cesarstva, ki jo bo po tej priložnosti restavriral župnijska skupnost. Pred osrednjo slovesnostjo in postavitevjo spomenika, ki bo v začetku decembra, bodo v Ljudskem domu gostili zgodovinarja Gorazda Bajca in Boruta Klabjana, ki poučujeta na slovenskih univerzah. Predavanje z naslovom *Prva svetovna vojna v očeh naših ljudi* (v organizaciji SKD Primorec in Mladinskega trebenskega krožka) bo v sredo, 25. novembra, ob 20. uri.

Utrinka s petkove spominske slovesnosti v Dolini

FOTODAMJ@N

STU LEDI - Danes Srečanje Čez tri gore, čez tri dole ...

Tržaška folklorna skupina Stu ledi prireja čezmerno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin Čez tri gore, čez tri dole ... danes, 22. novembra, ob 16. uri v občinskem gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu.

Program pravega mednarodnega praznika ljudske kulture bodo oblikovali plesalci in pevke domače Tržaške folklorne skupine Stu ledi (sicer tudi organizatorke celotne prireditve ter gostiteljice), Folklorna skupina Gartrož iz Nove Gorice, glasbena skupina Volk Folk ter ljudska moška pevska skupina Hruški fanti.

Večer je torej posvečen ljudskemu plesu, glasbi in petju, ki bodo prav gotovo prikazali delček tiste ljudske kulture, ki se je od vedno pretakala ob meji in preko nje, tudi danes, ki je fizično več ni.

@primorskiD

DEVIN, SESLJAN - 28. in 29. novembra

Knjižni festival o prvi svetovni vojni

Devin oz. Sesljan bosta prihodnji konec tedna - v soboto, 28., in v nedeljo, 29. novembra gostila že drugi knjižni festival posvečen prvi svetovni vojni *Duino&Book 2015*, ki ga prireja Skupina Ermada Flavio Vidonis s podporo Občine Devin-Nabrežina.

V Centru za teritorialno promocijo nad Sesljanskim zalivom, ki ga upravlja konzorcij Promotrieste, bodo v okviru pobude zaživelia številna srečanja z avtorji, debate in predstavitve knjig posvečenih prvi svetovni vojni oziroma ozemlju, kjer je slednja divjala in orožju, ki so ga takrat uporabljali vojaki. Na Devinskem gradu si bodo obiskovalci lahko ogledali razstavi, ki sta posvečeni 12 Soškim bitkam (dvorana Rilke) oz. vojnim kapelicam in simbolom miru (foaje kongresnega centra), medtem ko bo avditorij Jadranškega zavoda združenega sveta v nedeljo ob 18. uri gostil koncert ob stolnici vojne - nastopili bodo pevci domačega Zavoda, zbor Rilke ter zbor sv. Ignacija (vstop je prost). Ob vsem tem pa ne gre spregledati tudi razstavnega sejma knjig posvečenih prvi svetovni vojni.

Če se poglobimo zlasti v obširen dvodnevni program predstavitev v Centru za teritorialno promocijo v Se-

DOLFI WILHELM Hvaležen spomin

Osnovna šola na Opčinah je že več kot 36 let poimenovana po književniku in vsestranskem kulturnem delavcu Francetu Bevknu. Zgodba, da je prišlo do uradnega poimenovanja, se je odvijala preko šest let.

V živenu spominu mi je ostal večer, bilo je preko 10. ure, ko smo skupina staršev na glavnem tržaškem trgu pričakovali sklep občinskega sveta o predlogu poimenovanja, ki ga je predložil učiteljski zbor šole pred več kot šestimi leti. Ura je že davno odbila deset v noč, ko se je iz mestne palače izmuznil Dolfi Wilhelm, vidno zadovoljen in nasmejan, ter nas seznanil o sprejetju predloga o poimenovanju v celoti.

Dolfi Wilhelm je bil takrat občinski svetnik KPI in lahko mirno trdimo, da je tudi njegova zasluga, da se je zadeva pozitivno iztekel. Treba je pripomiti, da takratno vzuđuje v Trstu nam ni bilo kaj prida naklonjenjo.

Torči Sosič

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 22. novembra 2015

CILKA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.29 - Dolžina dneva 9.16 - Luna vzide ob 14.35 in zatone ob 3.48.

Jutri, PONEDELJEK, 23. novembra 2015

KLEMEN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 6 stopinj C, zračni tlak 1000,0 mb ustavljen, vlaga 93-odstotna, burja s sunki do 120 km na uro, nebo oblacočno s padavinami, morje razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

OKLICI: Zlatko Derviševic in Natassa Kecic, Leonardo Crepaldi in Cristina Scelzo, Fabio Gerin in Marina Antonicelli, Claudio Puja in Valentina Magnani, Manuel de Rota in Susanna Fiorentino, Fabrizio Viscovich in Fiorenza Marenzi, Brian Estiben Torres Montano in Giada Dagnelut.

Lekarne

Danes, 22. novembra 2015

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Proseška ul. 3.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Općine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 - 040 767391.

Od ponedeljka, 23. do nedelje, 29. novembra 2015:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 - 040 308248, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Čistilna akcija Jusa Medjevas in SŠKD Timava

Ob rojstvu male čebelice

Milečestitamo mami Kresnici in očetu
Orkanu.

Taborniki Rodu modrega vala

Hitro, hitro čas beži
in**Miloš Košuta**okrogli rojstni dan slavi.
Obilo zdravja, sreče in veselja
mu iz srca želimo

vsi domači

Julija pošilja nonotu 60
poljubčkov.

Čestitke

Dobrodošla mala ISABEL. Srečnima staršema Barbari in Marku čestitamo, mali Isabel pa želimo srečno in veselo življenje. Nono Bruno, nona Neva in pranova Marica.

Eliana se veseli rojstva sestrične ISABEL in ji pošilja koš po ljubčkov.

Mala ISABEL! Želiva ti veliko sončnih dni, mamici Barbari in očku Marku pa mirnih noči. Stric Peter in teta Jessica.

V megleinem dnevu je kot sončni žarek pokukala na svet mala ISABEL. Mami Barbari in tatkemu Markotu čestitamo in želimo mirne noči, mali Isabel pa veliko srečnih dni. Diego, Marie in Kristina.

Sonja in Enio sta zopet nonota postala, saj malo SARO bosta pestovala. Mamici Martini, očku Aletru in bratcu Eriku iskreno čestitamo, novorojenki pa voščimo vso srečo v življenju. MePZ in KD F. Venturini.

Na Proseku hišica stoji, v njej SLAVKO živi, ki danes rojstni dan slavi. Da bi še veliko takih obletnic preživel v zdravju in zadovoljstvu mu želijo prijateljice z Opčin.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30 »007 Spectre«.

ARISTON - 15.00, 17.00, 19.00 »Dobbiamo parlare«; 21.00 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 20.15 »Miss Julie«; 16.00, 22.15 »Il prez...
za della gloria«.

FELLINI - 11.00, 15.30 »Giotto - L'amico dei pinguini«; 11.00, 17.00, 20.30 »Iqbal - Bambini senza pau...
ra«; 18.30, 22.00 »A testa alta«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00 »45 anni«; 21.45 »By the sea«.

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo skupne govorilne ure (roditeljski sestanek) v četrtek, 26. novembra, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obe smjeri.

POSTANI NAŠ SLEDILEC @primorskiD

NAJDI NAS NA FACEBOOKU PrimorskiD

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na večer posvečen

40-letnici delovanja Slovenske skupnosti

O preteklem delu in novih nalogah bodo govorili Rafko Dolhar, Igor Gabrovec, Peter Močnik, Hadrijan Corsi in Silvan Primožič

Začetek ob 20.30

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.45 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 11.40, 14.10, 16.10 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 14.30, 15.40, 18.20, 21.00 »Igre lakote: Upor, 2. del; 17.20, 20.00 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 19.30 »Mali princ«; 12.20, 14.45, 17.00 »Mali princ (sinhr.)«; 11.45, 13.40, 16.00 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 17.10, 18.30, 20.30, 21.20 »Spectre«; 18.00, 20.10 »Steve Jobs«; 11.50, 12.40 »Ups! Noe je odšel...«; 13.30, 15.30 »Ups! Noe je odšel...3D«.

NAZIONALE - 11.00, 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; 17.30, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2 3D«; 19.45 »007 Spectre«; 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Loro chi?«; 11.00, 16.40, 22.00 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 11.00, 16.00 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 18.20, 20.15 »Gli ultimi saranno ultimi«; 18.30, 20.15, 22.00 »Premonition«; 11.00 »Iqbal - Bambini senza paura«; 11.00 »Giotto - L'amico dei pinguini«.

SUPER - 16.00, 21.00 »In fondo al bosco«; 17.40 »Tutto può accadere a Broadway«; 19.15 »Matrimonio al sud«.

THE SPACE CINEMA - 10.50, 13.35, 16.20, 17.40, 19.05, 20.50, 21.50 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; 11.45, 17.00, 22.00 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2 3D«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Loro chi?«; 13.30, 19.50, 22.05 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 10.50, 15.40, 18.40, 21.40 »007 Spectre«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.35, 19.50 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 17.35, 19.45 »Premonitions«; 11.10, 13.25, 15.35 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 15.30, 22.05 »Gli ultimi saranno ultimi«; 15.05 »In fondo al bosco«; 11.10, 13.20 »Hotel Transilvanija 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.50, 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; Dvorana 2: 15.45 »007 Spectre«; 18.15 »Matrimonio al sud«; 20.00, 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 3: 15.30, 17.30 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 15.45, 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«; Dvorana 5: 16.15 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 17.45, 20.15, 22.10 »Loro chi?«.

Ošterija Ferluga

nadaljuje z Okusi Krasa.

**V sredo 25.11.15
ob 20. uri**

se bodo predstavili
proizvajalci iz Piščancev:

Ferfoglia in Bole z vini ter

Andrej Piščanc z medom.

Zaželjena je rezervacija.

Toplo vabljeni!

glasbena matica

1909 – 1927

1945 - 2015

Ljubilej

Glasbene matice

novih 70 let ljubezni do glasbe

sreda, 2. decembra 2015, ob 19.00

Kulturni dom v Trstu, ul. Petronio 4

glasbena matica

REPUBLIKA SLOVENIJA
GENERALNI KONZULAT V TRSTU

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE

TRST. UMETNOSTNI IZRAZ OB NACIONALNEM VPRAŠANJU

Glasba, likovna in besedna umetnost ob slovensko-italijanski meji
v drugi polovici XIX. stoletjačastni gost: MASSIMO BRAY, generalni direktor
Inštituta italijanske enciklopedije Treccani**sobota, 28. novembra 2015, ob 17.30**

velika dvorana Trgovinske zbornice v Trstu, Borzni trg 14

VLJUDNO VABLJENI!!

Poslovni oglasi

GOSTILNA NA KRASU

išče kuharja/kuharico z izkušnjami.

Tel 348-7883930

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

N'PULJH v Saležu je odprta osmica Fabjan. Vabljeni.

OSMICA je odprta pri Škerku v Pra protu. Tel. št.: 040-200156.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu 42. Tel. št.: 040-327135 ali 338-3916147.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM Štolfa

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 22. novembra.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA

v Bazovici do 6.12.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprt ob sredah.

Mali oglasi

PRODAJAM ape car, P3 z volanom, v odličnem stanju, letnik 1985. Tel. št.: 366-1528715.

STANOVANJE, Ul. Matteotti (TS), delno opremljeno, 50 kv.m., zadnje nadstropje z dvigalom, dajemo v najem za 400,00 evrov (stroški posebej). Tel. št.: 338-1464643.

V PREBENEGU imamo tri psičke majhne rasti. Ljubitelji naj se oglašijo na tel. št.: 040-231855, 040-213821.

V ROJANU podarim pohištvo zaradi selitve. Tel. št.: 329-4372448, 349-7769394.

Izleti

TS360, v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, prireja avtobusni izlet na 31. slovenski knjižni sejem v sredo, 25. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00, ob 9.20 z Općin (bijša Lj. banka), povratak v Trst okrog 17.30. Info in prijava na tel. št. 040-363494.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kulturni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo, 29. novembra, na vodeni ogled razstave »Metamorfoza genija - El Greco« v Trevisu z Leonardom Calvom. Info na tel. št. 338-3476253.

SPDT organizira v nedeljo, 6. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznan«. Avtobus bo odpeljal ob 8.30 s Trga Oberdan in ob 8.45 iz Bazovice (pri Kalu). Vpis do vključno ponedeljka, 30. novembra, na tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livo).

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8 - 2. nad-

stropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTROVANJE? SKD

Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, noveletno potepanje v Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Združenje prostovoljcev
Hospice Adria Onlus
vabi na predavanje

Hrana v onkološki preventivi

v četrtek,
26. novembra 2015
ob 17.30

v razstavno dvorano, ki jo je dala na razpolago Zadružna kraška banka

ul. Ricreatorio 2
na Opčinah

Predavala bo
dr. Majda Košuta

Na razpolago bo parkirišče ZKB.

Tržaška folklorna skupina STU LEDI

"ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE..."

Čezmejno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin

Sodelujejo:

FS Gartrož - Nova Gorica
Hruški fanti
glasbena skupina Volk Folk
plesalci in pevke TFS Stu ledi

V nedeljo, 22. novembra, ob 16. uri v Gledališču France Prešeren v Boljuncu

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

Prireditve

GLASBENA MATICA IN SSG vabita na koncert kitarista Marka Ferija in flautista Giovannija Mareggini, ki bo v sklopu »Nedeljskih glasbenih matinij v SSG« danes, 22. novembra, ob 11.00 v Foyerju Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

SKD LONJER-KATINARA vabi na celovečerni koncert ob 10. obletnici Pevskega zabora Tončka Čok iz Ljubljane, 22. novembra, ob 18.30 v Športno kulturnem centru v Ljubljani. Sodeluje Nomos Ensemble Wind Quartet.

SSG in Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel vabita na ogled uprizorite »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo danes, 22. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

TFS STU LEDI - »Čez tri gore, čez tri dole...«, čezmejno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin. Sodelujejo: FS Gartrož - Nova Gorica, Hruški fanti, glasbena skupina Volk Folk, plesalci in pevke TFS Stu ledi. Danes, 22. novembra, ob 16. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Toplo vabljeni!

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 24. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevu dvorano v Trstu na ogled kratkega filma v italijanskem jeziku »Drago«, ki je nastal na podlagi diplomske naloge režiserja Massimiliana Miliča. Film in režiserja bo predstavljal zgodovinar Gorazd Bajc.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEZU prireja v sredo, 25. novembra, ob 18. uri srečanje s pesnikom in pisateljem Markom Kravosom. Za glasbeno kuliso bo poskrbel kitarist Glasbene matice Maks Skerk iz razreda prof. Jana Jurinčiča. Vabljeni!

SKD RDEČA ZVEZDA, v sodelovanju z občino Zgonik, prireja filmski večer v društvenih prostorih v Saležu. Na dan mednarodnega boja proti nasilju nad ženskami, v sredo, 25. novembra, ob 20.30 bomo predavaljali igralni film »Magdalene«. Toplo vabljeni!

SPDT vabi v sredo, 25. novembra, na predavanje časnika in zgodovinarja Nicoloja Giraldija, ki bo v društvenih prostorih Kulturnega društva Barkovje, Ul. Bonafata 6. Začetek ob 20.30. Z gostom, avtorjem dela »La Grande guerra a piedi. Od

Londona do Trsta preko fronte prve svetovne vojne«, se bo pogovarjal Gregor Znidarčič.

DSMO K. FERLUGA IN SSG vabita na ogled predstave »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo potekala v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na ogled uprizorite »Kako postati Slovenci v 50. minutah«.

SEKCIJA VZPI ANPI PROSEK - KONTOVEL ANTON UKMAR - MIRO vabi na predvajanje dokumentarca »Kakor krogla po Evropi«, ki govorji o partizanu, domačinu Antonu Ukmelu - Miru v torek, 1. decembra, ob 20.00 v Kulturni dom na Prosek. Uvod v film bo prispeval zgodovinar Milan Pahor.

GLASBENA MATICA vabi na prireditve »(L)jubilej - novih 70 let ljubljeni do glasbe«, ki bo v sredo, 2. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

KRUT vabi na predavanje »Nenalezljive kronične bolezni, prehrana in telesna dejavnost« z dr. Živo Novak Antolič v četrtek, 3. decembra, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8, II. nad. Zajelene predhodne prijave, info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TS360, Oberdankov trg, vabi na ogled razstave stolov »Sunrise design« od ponedeljka do sobote, od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

+ Mirno je zaspala 104-letna

Danila Ferluga vd. Černigoj

Z njo žalujejo

Adriana, Stanko
in ostalo sorodstvo

Žalovanju se pridružuje Greta, njena dolgoletna nenadomestljiva prijateljica. Pogreb bo v sredo, 25. novembra, ob 9.40 na pokopališču pri Sveti Ani.

Trst, 22. novembra 2015

Zapustil nas je naš dragi

Anton Maar

Žalostno vest sporočajo

nečakinja Manuela, sestra Marica ter brata Sergio in Dušan z družinami

Od njega se bomo poslovili v torek, 24. novembra, ob 10.30 do 12.00 v ulici Costalunga.

Boršt, 22. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Krožek PD Vzhodni Kras
izreka globoko sožalje družini Wilhelm in vsem svojcem ob izgubi dragega Dolfija.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo Vsem, ki ste tako občuteno žalovali ob izgubi našega ljubljenega

Fabriziota

Svojci

Seslian, Nbrežina, 22. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Obvestila

DELAVNICA SOMATSKEGA GIBANJA: SKD Igo Gruden obvešča, da bo danes, 22. novembra, potekala triurna delavnica pod vodstvom prizanega fizioterapevta Aleša Ernsta. Pričetek ob 15. uri v prostorih KD I. Gruden v Nabrežini. Število mest je omejeno. Predhodni vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da danes, 22. novembra, ob 18. uri bo koncert v telovadnici v Sovodnjah (ob 15. uri odhod avtobusa s Padrič); v torek, 24. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah, redna pevska vaja; v sredo, 25. novembra, ob 20.45 seja odbora.

DSI vabi v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, na večer posvečen 40-letnici delovanja Slovenske skupnosti. O preteklem delu in novih nalogah bodo govorili Rafko Dolhar, Igor Gabrovec in Peter Močnik.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in kmetovalce, da so v teku srečanja, ki jih prireja Dežela FJK za predstavitev novega Programa razvoja podeželja (PRP) za obdobje 2014/2020. 23. novembra, ob 17.00 v Cervignanu; 24. novembra, ob 10.30 v Codroipu.

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografiske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segerteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruden, Nbrežina 89.

ZADRUGA DOLGA KRONA DOLINA, v sodelovanju s Kmečko Zvezo in KGZ Nova Gorica, prireja srečanje »Kako z oljko v zimskem in spomladanskem času« v ponedeljek, 23. novembra, ob 18. uri na Dolgi Koni v Dolini. Predavala bo specialistka za sadjarstvo in oljkarstvo univ. dipl. ing. agr. Irena Vrhovnik. Prijave na anadolina2@gmail.it, tel. 338-5722967.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi svoje člane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 19.30 v kmečkem turizmu (Salež 108). Obvezna prijava v tajništvu društva najkasneje do srede, 25. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da je do 25. novembra (pon.-pet. 8.30-12.15; pon. tudi 14.30-16.45) mogoče predstaviti vlogo za dodelitev v brezplačnem komodatu kompostiraka za domače kompostiranje. Obrazec na www.sandorligo-dolina.it ali na občinskem sedežu.

REVIRJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega gib« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Projekt je omogočila dežela FJK (Servizio volontariato, solidarietà ed immigrazione).

SKUPINA PROSTOVOLJCEV DEVIN-NABREŽINA-KRIŽ prireja v soboto, 28. novembra, od 8. do 12. ure Dan srca (brezplačna analiza krvi in kontrola krvnega pritiska) v nekdanjem rekreatoriu v Križu. Obvezna je predhodna prijava na tel. št. 040-299616 od 9.00 do 11.00 od srede, 25. do petka, 27. novembra.

KMEČKA ZVEZA Trst vabi člane glavnega sveta, da se udeležijo seje, ki bo v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzb.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Informacije po tel. št.: 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

POGREBNO PODJETJE

San Giusto Lipa

V trenku žalosti... radosť... vlnudnost ...in tradicija

**OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a**

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojnih

PRIDEMEO TUDI NA DOM!

KOROŠKA - Obisk predsednika pokrajine Bocen Arna Kompatscherja

Južnotiolski predsednik solidaren s koroškimi Slovenci

Prvi njegov uradni obisk na Koroškem - V Tinjah predstavitev nove publikacije o manjšinah

CELOVEC – Južna Tirolska je bila že v preteklosti solidarna s koroškim Slovencami in bo to tudi v prihodnjem! To je slovenski manjšini na Koroškem zagotovil tudi novi južnotiolski deželni glavar oz. predsednik avtonomne pokrajine Bocen Arno Kompatscher, ki se je v petek in včeraj mudil uradno na Koroškem. V petek je v Domu prosvete Sozialitas in v Tinenju predstavil novo publikacijo »Manjšina in matična država: Zaščita ali vmešavanje?«, včeraj pa se je prvič uradno sestal s koroškim deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem.

Na predstavitev nove publikacije o manjšinskem vprašanju, na kateri so sodelovali ugledni avstrijski strokovnjaki za ustavno pravo, v publiku pa sta mdr. sedela tudi veleposlanik Slovenije na Dunaju in veleposlanik Avstrije v Ljubljani, je Kompatscher predstavil ureditev avtonomije za Južno Tirolsko v okviru italijanske države. Pri tem se je lotil vseh področij, ki so pomembna za življenje vseh treh v tej deželi živečih narodnih skupnosti – nemško govorečih Južnih Tirolcev, Italijanov in Ladincev. Kompatscher je poudaril, da bi življenje na Južnem Tirolskem bilo brez statuta o avtonomiji zanj »nepredstavljivo«. Glede položaja slovenske manjšine pa je gost iz Južne Tirolske dodal, da se sicer noče vmešavati v manjšinske ureditve v Avstriji, vsekakor pa da je pripravljen se pri pristojnih avstrijskih mestih zavzeti za težnje manjšin, konkretno koroških Slovencev. Tudi Južni Tirolci, čeprav so večina v deželi, so manjšina v Italiji, je še poudaril Kompatscher, ki je v pogovoru z deželnim glavarjem pozdravil odločitev, da bodo v novi ustavi dežele Koroške prvič omenjeni tudi Slovenci.

Glede ustavne reforme v Italiji, ki se trenutno pripravlja in je po njegovem mnenju, kar se tiče besedila, na skrajno slabem nivoju, je Kompatscher dejal, da je opazna tendenca k močnemu centralizmu, kar pa je za Južno Tirolsko zaradi statuta o avtonomiji »problematicno«. Zato je zanj jasno, da je vsaka predelava v zvezi s statutom o avtonomiji Južne Tirolske možna le s pristankom Južnih Tirolcev in njihovo zaščitnico republiko Avstrijo.

Na predstavitev nove publikacije o manjšinskem pravu oz. tematiki, v kateri je prispevek tudi o Južni Tirolski, predvsem pa o Slovcih na Koroškem, je bilo poudarjeno, da se Dom v Tinenju že desetletja vztrajno in vsem političnim združenjem navkljub zavzema za dialog med narodoma na Koroškem in v alpsko-jadranskem prostoru. Predvsem politično-zgodovinske izobraževalne serije so poskrbele za več informiranosti in strokovnosti v razpravi o še neizpolnjenih pravicah 7. člena Avstrijske državne pogodbe in drugih vprašanjih sobivanja. Tako je s pomočjo mednarodno priznanih referentov in osebnosti s področja znanosti, kulture in politike, ki so vedno radi sprejeli vabilo k sodelovanju, uspelo nekdaj še zelo razgretemu ozračju na Koroškem vzeti nekaj emocionalnega naboja in ostrine. Izsledki strokovnih predavanj so vedno izšli tudi v knjižni obliki, tudi z namenom, da bi dajali impulze v aktualnem političnem diskurzu.

Tako je na primer februarja lani v Tinenju potekal simpozij o reformi deželne ustave. Pol leta kasneje je izšla tudi publikacija z referati pravnih strokovnjakov, ki naj bi dala stvarne argumente, da bi deželna politika v sklopu reforme deželne ustave v dokument umestila tudi slovensko narodno skupnost. Publikacijo so predstavili v sklopu naslednjega tematskega težišča v nizu prireditev serije o

vprašanju položaja nacionalnih manjšin ali narodnih skupnosti.

Takrat so priznani znanstveniki, pravniki in predstavniki političnega življenja ter diplomacije iz Avstrije, Slovenije in Italije preučili pomen matične države za narodno skupnost in kako dočila v mednarodnih dokumentih evropske države uveljavljajo v praksi. Sad simpozij je knjiga z naslovom »Manjšina in matična država: Zaščita ali vmešavanje?«, ki so jo predstavili v petek v Tinenju, že prej pa na Dunaju in celo v Bruslju. Simpozij o vlogi matične države pri uveljavitvi manjšinskih pravic je bistveno sooblikoval strokovnjak za mednarodno pravo Gerhard Hafner. Ugotavlja, da imajo matične države pravico, da za svoje manjšine zahtevajo izpolnitve pravic. »Skrb za zaščito narodne skupnosti ni vmešavanje in tuje zadeve«, je pojasnil Hafner.

Ivan Lukanc

Prvič sta se včeraj v Celovcu srečala deželni glavar Koroške Peter Kaiser (desno) in južnotiolski predsednik Arno Kompatscher (levo)

LPD

ŠPETER - V četrtek na pobudo Slorija in ISK Razprava o vidni in nevidni slovenščini

ŠPETER - Slovenski raziskovalni inštitut v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo – ISK prireja v četrtek, 26. novembra, ob 17.30 uri v dvorani Inštituta za slovenski jezik strokovno razpravo Vidna in nevidna slovenščina na Videmskem. Program predvideva v uvodnem delu predstavitev izsledkov raziskave Jezikovna pokrajina na naselitvenem območju slovenske skupnosti v Italiji, za katere bo poskrbela sodelavka Slovenskega raziskovalnega inštituta dr. Maja Mezgec, vodja projekta. Raziskavo je financirala Dežela FJK v okviru razpisa za Pobude posebnega pomena, namenjenih vrednotenju zgodovinske in kulturne dediščine slovenske manjšine. Namen je bil zbrati in analizirati niz empiričnih podatkov o t. i. »jezikovni pokrajini« na območjih Furlanije Julisce krajine, v katerih je uradno prizan zgodovinski obstoj slovenske skupnosti. Raziskave o jezikovni pokrajini obsegajo preučevanje napisov na javnih mestih, kot so napisi na trgovinah, plakati in drugi napisi javne ali zasebne narave. Napisi so namreč ogledalo, iz katerega je razvidna vloga, ki jo imajo jeziki v dotedanjem okolju in so odličen pokazatelj družbenih odnosov med jezikovnimi skupnostmi. Natančneje je inštitut z raziskavo skušal ugotoviti stopnjo vidne navzočnosti slovenščine (vključno z narečnimi različicami). Raziskovalno poročilo je dostopno na spletni strani inštituta www.slori.org.

Sledila bo okrogla miza z naslovom Kako spodbujati vidno navzočnost slovenščine in njenih zvrsti na Videmskem? Pri razpravi bodo sodelovale Luisa Cher za Tersko Dolino, Živa Gruden za Nadiške Doline, Nataša Gliha Komac za Kanalsko Dolino in Luigia Negro za Rezijo. Moderator dogodka bo prof. Roberto Dapit.

NATIVITAS - Danes Na uvodnem koncertu tudi zbor Danica

Nativitas je edinstvena zborovska revija, ki jo prireja deželno združenje zborovskih društev USCI, pri organizaciji pa sodeluje tudi ZSKD. Letošnje, že petnajste, revije se bo udeležilo 130 zborov, ki bodo sooblikovali kar 145 dogodkov. Prvi koncerti bodo na sporednu danes. Ob 18. uri se bo revija pričela tudi v Trstu in sicer v cerkvi Sveti Marije Velike, kjer bosta tako maša kot koncert posvečena sveti Ceciliji. Nastopili bodo trije zbori in dve instrumentalni skupini. Ob 20.30 bo cerkev B. V. Marcelliana v Tržiču gostila koncert za mir, na katerem bodo nastopili trije zbori in mestna godba. Med njimi bo tudi ženska vokalna skupina Danica z Vrha, ki jo vodi Jana Drassich.

GRAD STRMOL NA GORENSKEM - Zaključno srečanje letošnjih prireditvev

Dnevi evropske kulturne dediščine

Organizatorji iz vse Slovenije in Trsta podali obračun preko 400 dogodkov na temo »Praznovanje«

GRAD STRMOL - V petek je bilo na gradu Strmol zaključno srečanje organizatorjev letošnjih prireditvev ob Dnevih evropske kulturne dediščine (DEKD), ki so potekali po vsej Evropi od 25. septembra do 3. oktobra. Slovenija zaseda v tem okviru pomembno mesto, saj je med najbolj aktivnimi državami na področju ozaveščanja in ohranjanja kulturne dediščine, kar ji priznavata tudi Svet Evrope in Evropska unija, saj je v Usmerjevalni odbor za DEKD pri Svetu Evrope v Strasbourguru bila imenovana tudi neutrudna slovenska koordinatorica Nataša Gorenc. Srečanja na gradu Strmol se je udeležilo okrog sedemdeset predstavnikov šol, društev, muzejev in drugih organizacij, ki so sodelovale na letošnjih Dnevih. Tržaške šole – ki so uresničile projekt »Kej se držite taku štemane« – sta zastopala Morana Sossi in Boris Pangerc.

Goste in udeležence je z okusnim trajnim darilcem sprejela vsestranska Nataša Gorenc, ki je tudi vodila srečanje in podala nekaj iztočnic za končni obračun letošnjih predstav na temo »Praznovanje«. Uvodni pozdrav je izrekel direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije Jernej Hudolin, ki je kot dosežek izpostavil, »da je letos za nami četrto stoletje Dnevor v Sloveniji. V 25 letih so se Dnevi razvili v izjemno pomembno in prepoznavno akcijo osveščanja o pomenu dediščine.« Posebno pozornost

je namenil vzgojno izobraževalnim zavodom, za katere je menil, da »so nepogrešljivi partnerji« na Dnevih kulturne dediščine. V poklon tržaškim gostom pa je naglasil, da je takšni prireditvi, kot je bila v Mavhinjah preteklega 2. oktobra, redkokdaj prisostvoval. Jana Mlakar z Direktorata za kulturno dediščino na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije se je spominjala, kakšno vznemirjenje je vladalo ob pričakovanju, kaj bodo prinesli Dnevi kulturne dediščine, danes pa se pogovarjam o zgodi o uspehu. Dnevi so pomembni, ker nenehno spodbujajo zanimanje in skrb za varovanje kulturne dediščine ter vključujejo vse generacije pri dejavnostih za uresničevanje dogodkov.

Glavna koordinatorka Zavoda za varstvo kulturne dediščine Nataša Gorenc je uvedla splošno razpravo z očeno komaj minulih Dnevov, ki jih je vsebinsko izpolnilo več kot 400 dogodkov po vsej Sloveniji in v Zamejstvu. Iz početka, ki jih je prejela od krajevnih koordinatorjev, izstopajo pozitivne ocene in tehtni predlogi za prihodnjo izvedbo. Tudi iz bogate razprave, ki se je razvila v drugem delu srečanja, je izhajalo iz poročil pričevalnik in pričevelcev, da so Dnevi v polnem razmahu, da stopnjujejo navdušenje in ustvarjalnost sodelujočih in da so dejansko že prerasli v gibanje, ki nezadržno osvaja Slovenijo, ker odločno krepijo

Oddaja Alpe Jadran

TRST - »Skušal sem si predstavljati, kako naše besede plavajo po zraku, pomislil na roje čebel, na številne metulje raznih barv in odtenkov...« Tako se Boris Pahor spominja trenutka, ko mu je sestra leta 1945 sporočila, da so slovenske besede prvič poletelle v radijski eter. In ravno z utrinkom pisateljevega duha se je začela slavnost, ki je ovenčala niz dogodkov ob 70-letnici Radia Trst A in 20-letnici slovenskih televizijskih sporedov RAI. Reportaža, ki bo uvedla novembrsko mesečno oddajo Alpe Jadran, postavlja tudi vprašanje o bodočnosti slovenskih radiotelevizijskih kulturnih in informativnih oddaj Rai Fjk, z ozirom na konvencijo, na nove tehnološke platforme in možnosti sodelovanja s sosednjimi radiotelevizijskimi hišami.

Da je za Slovenski radiotelevizijski oddelek Rai letošnja sezona praznično obarvana potrebuje tudi sodelovanje sedeža pri koprodukciji igrano-dokumentarnega film Doberdob – Roman upornika, v režiji Martina Turka. Tokratna epizoda oddaje Alpe Jadran je namreč v celoti posvečena našemu teritoriju. Sledila bosta tudi prispevek o kraškem robu, kjer se kraška planota prevesi v istrsko pokrajino, ter reportaža o delovanju potapljaške enote tržaških gasilcev. V drugem delu oddaje pa si bomo lahko ogledali slikovito dokumentarno oddajo »Od Ostrovice do Miramara«, o sanjskih gradovih na obrobju Alp. Na sporedu noč ob 20.50 na televizijski mreži Rai3bis, v ponovitvi v četrtek, 26. novembra, ob isti uri.

V Kopru okrogla miza Človek v begunskeh zgodbah

KOPER - Študentje študijskega programa Medkulturno jezikovno posredovanje na UP FHŠ iz Kopra vabijo **jutri, 23. novembra, ob 17. uri** na sedež UP FHŠ (v predavalnico Burja 1) na okroglo mizo z naslovom »Človek v begunskeh zgodbah«. Gostje in razpravljalci bodo člani Alumni UP FHŠ in prostovoljni bolničarji Rdečega kriza Slovenije in Civilne zaščite Marko Gavriloski, Boštjan Krapež, Aleš Omen in dr. Matej T. Vatovec, ki bo oral širši kontekst begunske razprave v Sloveniji. Pogovor bo vodila dr. Neva Čebren. Srečanje je namenjeno pogovoru o problematiki beguncev in našega odzivanja na begunsko krizo.

védenje in zavest o bogastvu, ki ga nudi teritorij, njegova zgodovina, navezanost na navade in običaje, ustvarjalnost na vseh področjih človekovega udejstvovanja, torej ne samo v kulturi, temveč tudi v gospodarstvu, na socialnem, naravovarstvenem in še marsikaterem področju. K besedi se je priglasil tudi Boris Pangerc, ki je pogovarjal, da je sodelovanje pri Dnevih kulturne dediščine omogočilo učencem in dijakom z Repentabri in Dolino, da so del sporeda iz Mavhinj izvedli na sprejemu pri predsedniku Republike Borutu Pahorju 15. septembra letos ob podelitvi visokih odlikovanj Primorskemu dnevniku in študijskemu dnevom »Draga«, na kar so bili mladi izvajalci zelo ponosni in se jim je srečanje s predsednikom Pahorjem globoko vtišnilo v zavest.

Pred okusno pogostitvijo so si udeleženci srečanja pod strokovnim vodstvom ogledali še grad Strmol, ki je doživel burno zgodovino, preden je postal protokolarni objekt slovenske vlade in priljubljena točka za petične goste in turistični cilj za navadne obiskovalce plitvih žepov in globoke kulturno zgodovinske zavedavosti.

Prihodnji Dnevi evropske kulturne dediščine bodo od 24. septembra do 1. oktobra 2016 na temo: Dečiščina, ki nas obdaja.

Pred hišo imamo kaki. Tam je od leta 1943: v gradbeno jamo, namejeno širiti hiše, je mladiko dal nono, ko je moral v battaglione speciale, in jamo spet zasul. Že kot otrok sem rad plezal po njem in v njegovi krošnji našel preplet vej, ki so mi bile kot stol z naslonjalom. Tam sem lahko ure in ure sedel in opazoval svet pod mimo. Jeseni sem oprezal za plodovi, ki so kazali znamenja zrelosti, saj je bil kak i tiste sorte, da je že trd plod užiten: le dovolj črnih pikic je moral imeti. In potem sem nestрпno čkal prvo jesensko burjo, ki je ogolila veje in omogočila rumeno-rdečim plodovom, da zažarijo kot kake lučke na lepo okrašenem drevesu. Šele takrat se je zares začelo spravilo pridelka, ki smo ga razdali bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem in znancem, kako vejo s številnimi plodovi pa je nona obesila na steno in si z njo okrasila kuhinjo. Letos je naš kaki, ki sem ga pred kratkim temeljito obrezal, ponovno obilno rodil, le da plodovi niso vsi užitni trdi. Pa nič zato: mehki so še slajši, le počakati je potrebno, da se omedijo.

Kaki – sveto drevo sedmih vrlin

Kaki je doma na Kitajskem, kjer mu pravijo shizishu. Zanj velja, da je drevo sedmih vrlin. Je dolgoživo, v njegovih krošnjah gnezdi ptice pevke, daje nam lepo senco in sploh krasi naš vrt, ne napadajo ga bolezni ali zajedavci, njegov sadež shizi je slosten in zdravilen, les lepo gori, listje odlično gnoji zemljo. Gojijo ga že 3.000 let in pozna dva tisoč kultivarjev. Od tam se je razširil na Japonsko, kjer so ga kmalu spoznali za sveto drevo. Preimenovali so ga v kaki: ka pomeni duša, ki je energija, pa tudi zemlja. Znanstveno ime diospyros kaki mu priznava svetost, saj dios pomeni božji, pyros pa ogenj. Še največji dvomljivci v njegove čudežne lastnosti so se mu morali pokloniti leta 1945, ko je od vsega rastlinja le nekaj kakijevih dreves preživel eksplozijo plutonijeve bombe v Nagasakiju.

Od takrat je kaki za mnoge simbol miru, življenja, obnove. Sadike kakija so v devetdesetih letih prejšnjega stoletja postale nosilke projekta Oživeti čas (Revive time). Dr. Masayuki Ebinuma in sodobni umetnik Tatsuo Miyajima sta sprožila akcijo saditve potomcev preživelih dreves, imenovanih bombardirani kaki mlajši, na dvorišča vrtcev, pred muzeji ali po mestnih parkih širok sveta. »To je umetniško delo, ki nas povezuje, je trajno in v stalnem razvoju,« razlagata so svojevrstno instalacijo Tatsuo. Posaditev običajno spremljajo pogovori in delavnice o grožnji, ki jo predstavlja atomska bomba, pa tudi o trdoživosti in zmagi življenja, ki ga predstavlja kaki. Številna drevesa so zasajena povsem izven subtropskega podnebnega pasu, v katerem sicer najraje in najbolje uspevajo.

V Evropi poznan šele četrtočletja

Sredozemski bazen ima skoraj idealne pogoje za rast kakijev, zato je kar težko verjeti, da smo v Evropi šele po več stoletjih trgovanja z daljnim Vzhodom sprejeli kaki v naše kraje. Marco Polo, ki je Kata obiskal v triajnstem stoletju, ga je prezril, zato pa ga je štiri stoletja kasneje opazil misijonar Mateo Ricci, vendar ga je na staro celino prinesel šele Joseph Banks, ki se je kot botanik udeležil Cookovih prekomorskih raziskovanj: pisalo se je leto 1768. Nekaj let kasneje se je švedski naturalist Carl Peter Thunberg odpravil na Japonsko in natančneje opisal drevo, ki sodi v rod ebenovcev. Prvi, ki so na staro celini zasadili nekaj več kakijev dreves, so bili Francozi, takoj za njimi pa Italijani.

V drugi polici devetnajstega sto-

Ko vzplamti božji ogenj

Besedilo in fotografije TONI GOMIŠČEK

Kakiji v jesenskem soncu

Kaki na žlico

Kakijevi krlji

Napitek, desnemu je dodana smetana

Sušenje narezanih plodov

leta je kaki postal priljubljen kot okrasno drevo, zasajeno najpogosteje ob železniških postajah, ki so v tistem času predstavljale nekakšen simbol na predka. Največja pridelovalka kakija na stari celini je bila v dvajsetem stoletju Italija, vendar pridelava kakija na Apeninskem polotoku že pol stoletja upada (zadnje čase se suče okrog 50.000 ton), tako da jo je že prehitela Španija, saj plantaže na Iberijskem polotoku naraščajo. Toda z razliko od Italije, kjer kakije gojijo predvsem za potrebe domačega trga, so se Španci sprva usmerili v izvoz in šele v zadnjem času tudi sami postajajo potrošniki tega slastnega jesensko-zimskega sadeža.

Kaki ni jabolko!

Klub podobnosti z jabolkom, je kaki sadež, ki zahteva povsem drugačno rokovanje. Predvsem zahteva več ročnega dela in tudi znanja pri trženju. Jana Gorjanc, ki je zagovarjala diplomsko nalogo z naslovom Ocena možnosti pridelovanja kakija (Diospyros kaki L.) v Slovenskem Primorju, je ugotovila, da pridelovalce najbolj ovira priprava prodaje kakijev za trg. Bo držalo: slovenska kultura temelji na jabolkih in krompirju, kupljenih v zaboljih za ozimnico, ne pa na tako nežnem sadju, s katerim moramo rokovati previdno kot z mizeži (jajci z mehko lupino). Za kakije so potrebeni mini platočki za štiri do šest plodov, saj se tako najlepše prinesejo iz trgovine ali tržnice domov, pogosto pa je en sadež že povsem dovolj za posameznikov sladki priboljšek.

Slovenija je na mednarodnem zemljevidu pridelovalk kakija zastopana z dobro stotinko procenta (0,013 %) svetovne pridelave, kar jo uvršča

med Nepal in Mehiko. Zadnje ocene nasadov navajajo 25 ha, od tega skoraj polovico v Slovenski Istri, ki ji sledita Spodnja in Zgornja Vipavska dolina, nakar Brda in z enim hektarjem ostali. Za prestolnico velja Strunjan, kjer vsako leto pripravijo tudi praznik kakija. Ob rodnosti blizu 20 ton na hektar lahko letni pridelek dosegne 500 ton teh sladkih plodov, večno kultivarja kaki tipo, ki prevladuje tudi v Italiji. Toda z razliko od Avstralije, kjer kakije pridelujejo skoraj izključno zaradi izvoza, ostane v Sloveniji precej dreves neobranih, trgovina pa sloni na uvozu, največkrat iz Španije.

Kitajska pridelava več kot 3,5 milijonov ton kakijev, kar je sedem desetin svetovnega pridelka. Razkorak med površinami in pridelkom lahko pripomemo dejstvu, da se Kitajci ne omejujejo le na nekaj najbolj rodnih sort, ampak gojijo tudi manj donosne in to skoraj vsepovsod, kjer lahko devo uspeva. V številnih pokrajinalah velja kaki za naj-

bolj razširjeno sadno drevo. Ker so številni kultivarji dokaj odporni na nizke zimske temperature, ga množično sadijo zlasti na severu države. Ustrezno s priljubljenostjo drevesa in njegovega plodu pozna Kitajci številne tehnike priprave sadeža, zlasti njegovega sušenja, obvladajo pa tudi izdelavo kakijevega vina in kisa. Na Tajvanu poznajo tehniko medenja v apneni vodi. In, mimogrede, kaj se med medenjem zgodi? Nič drugega kot to, da se vodotopni tanini, zaradi katerih se nam skremžijo ustnice in se nam zdijo, da imamo v ustih vato, prepojeno z ogabno grenčico, spremenijo v netopne, zato jih ne zaznamo več!

Kitajci največji kakijaši

Mesto največje pridelovalke in potrošnica kakija drži trdno v rokah Kitajska, kjer površine in pridelek stalno večajo, tako da se bližajo 80 % vseh nasadov kakijev na svetu. Podpravki so zdaj Korejeci: južni seveda, saj za severne ni podatkov, ki so v pol stoletja skočili z manj kot dveh na skoraj deset odstotkov nasadov, po pridelku pa so že zdavnaj presegli desetino. Večno druga Japonska je zdaj tretja, saj se kaki umika agrumom, jabolkom, koštanju in hruškam. Med novimi pridelovalkami, ki že začenjajo igrati vlogo na mednarodnem tržišču, so Brazilija, ZDA, Azerbajdžan, Uzbekistan in Izrael.

Kitajska pridelava več kot 3,5 milijonov ton kakijev, kar je sedem desetin svetovnega pridelka. Razkorak med površinami in pridelkom lahko pripomemo dejstvu, da se Kitajci ne omejujejo le na nekaj najbolj rodnih sort, ampak gojijo tudi manj donosne in to skoraj vsepovsod, kjer lahko devo uspeva. V številnih pokrajinalah velja kaki za naj-

Kako sladek je kaki?

Kaki je sladek, celo zelo sladek. Slajši od banan, jabolk, hrušk ali breskev. Njegovih 12,5 g sladkorja v 100 g plodu deluje še slajše, ker prevladuje fruktoza, ki je sicer dokaj uravnotežena z glukozo, sorazmerno malo pa je saharoze, ki je prevladujoč tip sladkorja v agrumih, pa tudi v breskvah. Po kalorični vrednosti zaostaja zgolj za bananami, vendar je na prvem mestu po vsebnosti vitamina A in E, dobro se drži pri vitaminu C, glede vitamina K pa nesejo zgolj hruške. Podobno korišten je tudi glede vsebnosti raznih mineralov. Zmagovalec je sicer zgolj z mangano, toda pri kalciju, kaliju, magneziju, bakru ali fosforju je vedno v ospredju. Zato lahko upravičeno rečemo, da je še vedno podcenjen sadež, čeprav se njegov tržni položaj izboljšuje.

Zakaj jesti kaki? Zagotovo spada med najbolj zdravilne sadeže, pa še nobenih škropljeni ni potrebnih, da bi ga ohranili zdravega od začetkov odganjanja brstov do polne zrelosti plodov.

Baje pomaga zdraviti nekatere vrste raka, je lahko prebavljiv, brez holesterola. Vse bolj cenjen postaja tudi v homeopatiji, kjer ga uporablajo za zdravljenje ljudi in narave. Predvsem pa je – božansko dober!

Čista (spolna) zmeda

Počasnemu odzivu tržišča je delno bortovalo slabo poznavanje drevesa in njegovih lastnosti. Poznamo več vrst kakijev, ki jih lahko poenostavljeno delimo na tiste, ki so užitni že trdi, in na one, ki se morajo povsem zmečati, tako da postanejo kot tekoča marmelada in jih lahko jemo z žlico. Pogosto na istem drevesu najdemo oba tipa kakijev, kar spravlja v nejedvolo pridelovalce. Prava zmeda je tudi glede spola dreves. Ženski in moški cvet se razlikujeta, nekatera drevesa so enospolna, druga obojesporna. Vendar isto drevo lahko spreminja spolno usmerjenost! Ženski cvet je bel, moški rožnat, plod pa se razvije ne glede na oprasitev. Poleg tega ima kaki še eno čarobno lastnost. Sam zna presoditi, koliko plodov lahko obrodi, in zato se viška hitro znebi. Tam, kjer so gojenje kakijev vzeli resno, priporočajo namakanje, vendar voda ne sme zastajati. Če so poletja suha in jesen topla, bo več sladkih trdih plodov, če pa je poletje mokro in brez indijanskega podaljška, nas bodo celo mehki zviali. V zbirnih centrih razvijajo zapleteno tehnologijo priprave kakijev za trg. Podobno kot banane jih obirajo pred dosežeto polno zrelost, nato pa s kombinacijo temperatur in plinov poskrbijo za zadrževanje ali pospeševanje zorenja, tako da kar največ časa podaljšajo čas prodaje. Kakiji hitreje dozorevajo tudi v vakuumu, zamrznjeni ali v zaprti posodi v družbi z jabolkom, pa tudi poškropkljeni s kakim žganjem!

Sezona kakijev je na vrhuncu

Kitajci gojijo kultivarje, ki jih obirajo že avgusta, pri nas pa se kakijeva sezona običajno začne v septembru in traja do decembra z vrhuncem novembra. Uživamo jih lahko presne, sušene kot fige ali narezane v krlje. Zadnje čase lahko vse pogosteje naletimo na kakijevje marmelado, džem ali kremo. Če zmisamo zrel mehak kaki, dodamo žlico medu in vmesamo stopeno smetano, dobimo kot bi trenil odlično sladico. Okus lahko dodatno obogatimo z poprhom cimeta ali nastrganega limoninoga olupka. Na koščke narezani kaki (trdih sort) je prijeten dodatek sadnim in sestavljenim solatam. Koščke kakija lahko zamesimo v kruh, jih uporabimo za pripravo sadnih pit ipd. Naletel sem tudi na recept za kakijkevo maslo, ki sloni na dolgotrajnem kuhanju (gostenju) kakijeve mezge.

Drobir

Diospyros kaki ni edini božji ogenj. Že Grki so poznali Diospyros lotos: njegovi plodovi so tisti "lotos", ki so ga uživali Odisejevi mornarji in pozabilni na vse. V Severni Ameriki uporabljajo Diospyros virginiana, ki je podoben kitajskemu kakiju. Odlikuje ga trd les, zato ga uporabljajo za izdelavo palic za golf, bilardnih palic, pa tudi lokov. Mehinski Diospyros Dugya postane črn, ko je zrel, filipinski Diospyros discolor, imenovan tudi mabolo ali korejski mango, pa škrlatno rdeč.

Kaki vanilija ni kultivar, temveč komercialna oznaka za užitne trde kaki brez koščic.

Kitajsko vazo za srečo, ki naj bi bila v skoraj vsakem domu, sestavljajo kakijeva pogača, vejica bora in pomaranča. Na Japonskem je kaki del šintoističnega daritvenega obreda bogovom. Pokojnikom dajo na grob riž na kakijevih listih. Grmade iz kakijevega lesa so uporabljali za seziganje umrlih. Les in furnir se uporablja za izdelavo dekorativnega pohištva. V Mandžuriji in Koreji kuhajo čas iz kakijevih listov.

DAASH - ISIS

DAASH - Al Dawa al Islamiyyah fi Iraq wah Sham - je arabski prevod ISI-Sa, ki pomeni Islamska država Irak in Sirija. Nastala je z združitvijo številnih fundamentalističnih gibanj, ki so se razvila med iraškimi sunitskimi plemenimi. Kot večina ostalih džihadističnih skupin, ki se danes borijo v Siriji, je tudi DAASH otrok Savske Arabije. V njegovih vrstah se borijo aktivisti in plačanci, ki prihajajo iz najrazličnejših koncev sveta. Oboroženi so z ameriškimi tanki in težkim topništvom, ki so ga bili zasegli iraški vojski.

Rojava

Da bi svoje Kurde obdržala mirne in se lahko osredotočila na ostale upornike, je vlada v Damasku aprila 2011 podlila Kurdom, ki so bili zapisani kot tujci, sirskega državljanstva, in jim predlagala, da jim prepusti upravni in vojaški nadzor nad ozemljem, kjer živijo. Obljubila jim je celo oborožitev in logistično pomoč proti džihadistom. Čez leto dni je dejansko prišlo do umika sirske vojske in oblast Damaska je na kurdske območje nehala obstajati. Tako so Kurdi razširili svoj nadzor nad tremi glavnimi središči na severu države: območje Cizre na vzhodu, bogato s petrolejem in strateško zelo pomembno, ker leži na tromeji Sirija, Irak, Turčija; območje Kobani na sredi v bližini reke Evfrat in območje Efrin na severozahodu. Vojško so Kurdi zasedli tudi kurdske četrti v mestu Halab. Tako stanje pa Ankari ni po godu, zanje so sirske Kurdi, zaveznički PKKja, nevaren zgled za Kurde, ki živijo v njeni državi.

Turčija in vojna v Siriji

Turčija, članica NATO zveze, se stavljata skupaj z ZDA, Saudsko Arabijo, Katarjem in še drugimi 20 arabskimi državami, pa tudi Avstralijo, Veliko Britanijo, Francijo, Izraelom in libanonskimi suniti, koalicijo proti Damasku.

Že od samega začetka kriznega stanja, je Turčija oklicala embargo na vsa kurdska območja v Siriji. Od maja 2013 pa embargo spoštujejo tudi iraški Kurdi, ki jih vodi Barzani. Nič čudnega, ne smemo pozabiti, da je bil Barzani v vojni proti Sadamu Huseinu zaveznički ZDA, Izraela in Turčije, in da je danes njegova stranka, v kateri naj bi bili celo infiltrirani izraelski agenti, pod močnim turškim vplivom. V preteklosti je prišlo med Barzanijevimi pešmergami (borci) in sirskimi kurdskimi gverilci celo do spopadov.

Tako se dogaja, da tovornjaki s hranom namenjeno v Rojavo, čakajo na meji, ker jim Turčija ne dovoli, da bi vstopili v Sirijo. Dovoljuje pa, da bojevniki ISISa uporabljajo njen ozemlje za organizacijo napadov na sirske Kurde. Slednji so v številnih dokumentih obtožili ZDA, Izrael in Turčijo, da stojijo za temi napadi, in zapisali, da so ZDA, Saudska Arabija, Turčija in Pakistan izpustili džihadiste iz svojih zaporov in jih preko turškega ozemlja odpeljali v Sirijo, da se borijo proti oblasti v Damasku in sirskim Kurdom.

Tudi kurdske ženske so se aktivno vključile v obrambo mesta Kobani; spodaj kurdski shod z zastavami s portretom Abdulahe Ocalana

KATJA KJUDER

Kurdske organizacije

Poleti 2012 so različne kurdske organizacije, med katerimi sta najpomembnejša Kurdski Narodni Svet Sirije in Partija demokratične enotnosti - PYD, zarisale skupno pot glede zaščite ljudstva. Ustanovljena je bila Kurdska narodna skupščina za Sirijo, v kateri je poleg PYD še 15 manjših partij. Na mednarodni ravni pa je bil organiziran Kurdski Visoki Svet, v katerem sodelujejo tudi iraški in turški Kurdi.

PYD, najpomembnejša kurdska stranka v Siriji, je zaveznički PKKja oziroma njena sirska veja. Je narodnostna stranka z marksistično-leniniščno usmeritvijo, ki priznava Abdulahe Ocalana za vodjo. Na prvem mestu njene programa je izobraževanje v kurdskej jeziku, emancipacija in aktivna udeležba žensk v javnem življenju ter obramba laičnosti države.

»Nihče vam ne bo daroval pravic, zanje se bo potrebno boriti«

Stavek je izrekel Abdullahe Ocalan. Njegove slike v Rojavi visijo vsepovod. Od leta 2005 je PKK v Severnem Kurdistangu, po zgledu zapatističnih upornikov v Chiapasu, oklical enostransko prekinitev ognja s turško državo in na območju, ki ga nadzoruje, začel razvijati nove poglede na družbenopolitično organizacijo. Zavzema se za ustanovitev samoupravnih skupnosti, ki bi se razvijale po načelu neposredne demokracije in bile med sabo združene ne glede na obstoječe državne meje, za katere se upa, da bodo s časom čedalje bolj izgubljale

Največjo moč odločanja imajo ljudske skupščine. Institucionalno vodstvo predstavlja vedno dve osebi: moški in ženska, da bi ne bila zanemarjena enakost med spoloma in da bi se ne oblast osredotočila v rokah ene same osebe. Sistem ljudske samouprave slovi na rajonskih skupščinah, ki jih sestavlja več sto družin, v katerih lahko vsak kdo sodeluje. Ustanovljeni so bili odbori, v katerih se mora strogo spoštovati etnično ravnovesje. V vsaki občinski oblasti so tri najpomembnejše funkcije poverjene Kurdu, Arabcu in Asircu ali armenskemu kristjanu in vsaj eden izmed teh mora biti ženska.

Temelj gospodarstva so v Rojavi zadruge in ljudi, ki potrebno v tem duhu vzgajati in izobraževati. Vsa državna las-

na pomenu. Ocalan je za ta sistem predlagal ime »demokratična konfederacija«.

Sirska kurdska tretja pot demokratična samouprava

V Rojavi je v teku prava družbena revolucija. Novembra 2013 so Kurdi na severozahodu, ki ga vojna ni oplazila, oklicali začasno avtonomno oblast, ki v Siriji predstavlja »tretjo pot« med arabskim nacionalizmom stranke BAAS in verskim fundamentalizmom, ki ga predstavljajo skupine islamske opozicije. Zanj je značilna demokratična samouprava, v kateri sodelujejo vse narodne in verske manjšine, ki živijo v Rojavi, to so Arabci, Asirci, Armeni, druzi, muslimani, kristjani, jezidi in ostali.

Največjo moč odločanja imajo ljudske skupščine. Institucionalno vodstvo predstavlja vedno dve osebi: moški in ženska, da bi ne bila zanemarjena enakost med spoloma in da bi se ne oblast osredotočila v rokah ene same osebe. Sistem ljudske samouprave slovi na rajonskih skupščinah, ki jih sestavlja več sto družin, v katerih lahko vsak kdo sodeluje. Ustanovljeni so bili odbori, v katerih se mora strogo spoštovati etnično ravnovesje. V vsaki občinski oblasti so tri najpomembnejše funkcije poverjene Kurdu, Arabcu in Asircu ali armenskemu kristjanu in vsaj eden izmed teh mora biti ženska.

Temelj gospodarstva so v Rojavi zadruge in ljudi, ki potrebno v tem duhu vzgajati in izobraževati. Vsa državna las-

SIRIJA - V ozadju vojne tudi dolgoletni boj pogumne manjšine

Kurdi v Rojavi

KATJA KJUDER

2

tnina je bila spremenjena v zadruge, ki jih vodijo delavci. Čeprav je danes v Rojavi kar 70 odstotkov sredstev namenjenih za vojne potrebe, domače gospodarstvo utegne kriti najnujnejše potrebe vsega prebivalstva. Ne smemo pozabiti, da je Rojava pod turškim embargom: od svojega soseda na severu ne sme ne uvažati ne izvažati. Cizre s svojimi številnimi vrtalnimi stolpi je bil v preteklosti glavni vir sirskega petroleja. Vendar režim v Damasku je poskrbel, da na kurdske območje ni bilo rafinerij, te je režim gradil na drugih koncih države. Sedaj pa so Kurdi poskrbeli za dve, ki oskrbujejo generatorje na tem koncu Rojave.

Sirske Kurdi si prizadevajo, da bi v znamenju strpnosti in sodelovanja zgradili temelje nove družbe. Doseči to na tem koščku zemlje, ki je vseskozi videl le zatiranje in fanatizem, pa ni lahka naloga.

Kobani

Novice o sirskih Kurdih so začele polniti časopise v glavnem od srede septembra lanskega leta, ko je mesto Kobani (v arabščini Ain-El-Arab) na severu države, v bližini meje s Turčijo, prišlo pod udar ISISA. Mesto, ki se je iz dneva v dan spreminalo v blaten luže, mestne hiše pa so prepustile prostor podeželju. Tu pa tam se je v daljavi svetlikala blela luč. Obstali smo pred visoko ograjo. Fant je odprl škripoča vrata in me povabil na dvorišče. Vstopili smo v betonsko, enonadstropno hišico. V dnevni sobi nas je pričakala številna družina. Od bolehnega novorojenčka z velikimi, prestrašenimi očmi do dedka, vse je zrlo vame. Dosti se nismo pogovarjali. Nepoznavanje skupnega jezika je otežkočalo komunikacijo. Ampak ni potrebno besed, da človek začuti tesnobo revščine in otožnost, ki je zjala iz pogledov mojih gostiteljev. Noč sem z ostalimi družinskimi članji prespala na rdeči preprogi v dnevni sobi, saj drugih prostorov v hiši skorajda ni bilo, še stranišče je bilo na dvorišču. V zgodnjih jutrišnjih urah je mlada mama šla v službo, bila je učiteljica v arabski šoli, kurdskej ni bilo. Po zajtrku sem prijazno družino zapustila. V meleginem jutru se je razkrita vsa beda okolice: hišice z visokimi ograjami prekritimi s strganimi odejami, so tu pa tam stale sredji blatenega polja, ki so ga prekrivali kupe smeti. Mrzla noč v vlažni, neogrevanihi hišici ni pregnala topline in gostoljubja njenih stanovalcev. Hranim ju v spominu, kot najdragocenejši zaklad, ki mi ga je ponudila dežela imenovana Rojava.

Ameriška bombardiranja

Po poročanju na Zahodu dobimo vtič, da se proti zloglasnemu ISISU borijo le Kurdi, tako sirski kot iraški, s »svojimi zaveznički Američani«. V zvezi s slednjimi pa je treba povedati sledeče: ZDA, Velika Britanija in Francija so se sklicevale na dejstvo, da je sirska oblast kršila mednarodne sporazume, ki prepušujejo uporabo kemičnega orožja proti civilnemu prebivalstvu. Kakorkoli že pa ti sporazumi ne predvidevajo uporabe vojaške sile proti kršiteljem. ZDA, Velika Britanija in Francija se ne morejo sklicevati niti na pravico samoobrambe, saj Damask ne ogroža nobene od teh držav. Pa tudi ZDA, Velika Britanija in Francija se ne morejo sklicevati na pravico, ki jim jo daje NATO, da bi napadle državo, ki grozi članici te organizacije. Sirija ne grozi prav nobeni. Napad na neko državo je možen sa-

mo, če ga odobri Varnostni svet OZN. Torej ameriška bombardiranja so povsem nelegitimna in grobo kršijo temeljne mednarodne sporazume.

Kar pa se tiče Isisa, zgleda, da je Varnostni svet Združenih narodov prav predvčerajšnjim po terorističnih napadih v Parizu soglasno potrdil francoski predlog resolucije, ki poziva države članice ZN, naj sprejmejo vse potrebine in zakonite ukrepe proti Islamski državi (IS) in Fronti al Nusra.

Sirska vojska

Skorajda ni novic o težkih bojih, ki jih že več kot tri leta bije sirska vojska z najrazličnejšimi džihadističnimi formacijami in ISISU samem. Sirskega predsednika Asada, ki ge Zahod ozigosal za krutega diktatorja, podpirajo, kot smo že povedali, Rusija, Iran in šiitski Hezbollahi in dejansko so to s Sirijo vred tudi edine države, ki se dan za dnem tako politično kot vojaško borijo proti islamskemu terorizmu. Naš Zahod pa si z eno roko briše solzo žalosti zaradi mrtvih, ki jih povzroča islamski terorizem pri nas doma, z drugo pa oborožuje in vežba velik del islamskih skrajnežev, ki jih imenuje »zmerna opozicija«, pri tem pa mu ni mar, da številni med njimi bodo prav kmalu z orožjem in denarjem, ki jim ga zagotavlja koalicija proti ISISU, ojačili prav njegove vrste.

Sirija je do danes pokopala 200 tisoč svojih sinov in hčera, več kot 3 milijone je beguncev, mnogo mest je razdejanih, polja opuščena. Vojne ni konec. V njej se prepletajo tako narodnostni problemi (Kurdi-Arabi) kot verski (suniti-suniti, šiiti-suniti in ostale veroizpovedi), gospodarski (kapitalizem-islamski socializem), nad vsem tem pa bdijo, kot upravljavci lutk, ki so na prizorišču nevidni, zunanjii interesi oziroma neoliberalizem razvitih držav, ki strmi za tem, da pobere vse kar je koristnega, za sabo pa pušča razdejanje in razprtije, ki še dolgo, zelo dolgo, jih ne bo moč pozdraviti.

Moj Kamišli in njegovi Kurdi

Na sirski Kurdistan me veže prijazen spomin na zimo leta 2002. Bila je že noč, ko sem se v avtobusu vozila proti mestecu Kamišli. Malo pred pristankom na postaji sta se mi približala fant in punca, brat in sestra, in me vprašala, če že vem, kje bom v mestu prespala. Nisem vedela. Takoj sta se ponudila, da lahko prespim pri njej. Ponudbo sem sprejela in bila vesela, da me je doletela taka priložnost. Kaj bi bilo pravzaprav potovanje brez pristrEGA stika z domačini? Odkorakali smo po tematski ulici prav do njenega konca, kjer se je luknjičast asfalt spremenil v blaten luže, mestne hiše pa so prepustile prostor podeželju. Tu pa tam se je v daljavi svetlikala blela luč. Obstali smo pred visoko ograjo. Fant je odprl škripoča vrata in me povabil na dvorišče. Vstopili smo v betonsko, enonadstropno hišico. V dnevni sobi nas je pričakala številna družina. Od bolehnega novorojenčka z velikimi, prestrašenimi očmi do dedka, vse je zrlo vame. Dosti se nismo pogovarjali. Nepoznavanje skupnega jezika je otežkočalo komunikacijo. Ampak ni potrebno besed, da človek začuti tesnobo revščine in otožnost, ki je zjala iz pogledov mojih gostiteljev. Noč sem z ostalimi družinskimi članji prespala na rdeči preprogi v dnevni sobi, saj drugih prostorov v hiši skorajda ni bilo, še stranišče je bilo na dvorišču. V zgodnjih jutrišnjih urah je mlada mama šla v službo, bila je učiteljica v arabski šoli, kurdskej ni bilo. Po zajtrku sem prijazno družino zapustila. V meleginem jutru se je razkrita vsa beda okolice: hišice z visokimi ograjami prekritimi s strganimi odejami, so tu pa tam stale sredji blatenega polja, ki so ga prekrivali kupe smeti. Mrzla noč v vlažni, neogrevanihi hišici ni pregnala topline in gostoljubja njenih stanovalcev. Hranim ju v spominu, kot najdragocenejši zaklad, ki mi ga je ponudila dežela imenovana Rojava.

Konec

PRIMORCI BEREMO - Visoka udeležba tržaških bralcev

V šestih mesecih prebrali kar 1076 del slovenskih avtorjev

SEŽANA - »Pobuda Primorci beremo te med drugimi spodbuja, da bereš knjige, po katerih bi drugače ne segel ali za katere sploh ne bi vedel, da so izše. Tako sem v teh letih spoznala nekaj novejše slovenske književne producije, hkrati pa sem ponovno vzela v roke nekatere klasičke.«

»Dokler se nisem pridružila tej pobudi, sem gojila nekakšen odpor do sodobnih slovenskih avtorjev, potem pa sem odkrila knjige, ki so bile zame pravo presenečenje.«

Tako sta se izrazili bralci, ki že več let prebirata knjige, ki jih ponujajo v branje primorski knjižničarji. Pred šestimi leti sta k pobudi Primorci beremo pristopili tudi tržaška Narodna in študijska knjižnica in njena goriška podružnica, Knjižnica D. Feigla, potem pa so se jima pridružile še Občinska knjižnica Zgonik, Knjižnica Pinka Tomažiča in tovaršev z Općin ter letos še Knjižnica Borisa Parhorja s Proseka. Krog bralcev se torej iz leta v leto širi, okrepolo pa se je tudi sodelovanje med knjižnicami našega prostora. Zanimiv je podatek, da je leta 2010 prebralo vsaj šest knjig iz predvidenega seznama 20 Tržačanov in 13 Goričanov, letos pa je število na Tržaškem naraslo na 87 (53 v Trstu, 16 na Općinah, 11 v Saležu in 7 na Proseku) ter 19 v Gorici. Še bolj zgodovorno je število prebranih knjig: naši bralci so v šestih mesecih prebrali 1076 del slovenskih avtorjev, v vseh primorskih knjižnicah pa je akcija pritegnila 887 bralcev in bralck, ki so skušali prebrati 7.602 knjig.

Ob vsaki izposoji so bralci prejeli knjižni znak, ki so ga vrnil skupaj s knjigo. Vanj so zapisali svojo oceno,

Milena Miklavčič med zaključno prireditvijo v sežanski knjižnici FOTODAMJ@N

v večini primerov pa so se potrudili in dodali tudi kratko misel o prebranem, kar dokazuje, da so brali pozorno in kritično. Izkazalo se je, da so bralci s Tržaškega in Goriškega precej pozorni na jezik in da jih je v nekaterih primerih motila pretirana uporaba slenga in žargona ali pa jezikovna površnost. Pri nas so bili med najbolj branimi Paljkova *Kaj sploh počnem tukaj*, Jančarjeva *Maj, november*, Jakominovala *Od petrolejke do iPada*, Bitenčeva *Nona*, Ferkova *Cesar je vojsko odposlal*, Mazzinijeva *Samo smeh nas lahko reši*, Šinigojeva *Iskanje Eve*, Rozmanova *Izbrane rozine v akciji* ter Miklavčičina *Ogenj rit in kače niso za igrače*. Prav slednji sta tržaška in sežanska knjižnica posvetili zaključni večer, ki je v petek potekal v prostorih Kosovelove knjižnice. Lani je bila namreč zaključna prireditev v Narod-

nem domu v Trstu, tokrat pa so bili gostitelji Sežančani. Zbral se je lepo število poslušalcev, ki so prisluhnili pripovedi avtorice Milene Miklavčič, ki jim spregovorila o svoji knjigi, v kateri je zbrala vrsto zgodb o spolnem življenju naših prednikov in prednic predvsem v prvi polovici preteklega stoletja. Zgodbe odkrito in brez zadržkov spregovorijo o spolnosti, o odnosih med spoloma ter o ženskah, ki so bile žrtve, objekt moškega zadovoljevanja, a so se s svojo iznajdljivostjo tudi upirale. Pretresljive pripovedi odstirajo pogled v intimo in prevladujoče družbene vrednote, ki so močno zapostavljale ženske in otroke.

Ob koncu so najuspešnejši bralci prejeli priznanje in knjižni dar skupaj z vabilom, da bi se naprej segali po knjigah slovenskih piscev in da bi tudti sami pomagali širiti krog bralcev.

LJUBLJANA - Zaključil se je 26. Liffe

Slavila Ovna in Družinski film

Prizor iz islandskega filma *Ovna* (zgoraj) in slovenskega Družinskega filma, ki je tačas na ogled tudi na turinskem filmskem festivalu

LJUBLJANA - Na 26. ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu Liffe je nagrada vodomec, ki jo podeljujejo v sekcijsi Perspektive, pripadla islandskemu filmu *Ovna* v režiji Grimurja Hakonarsona. Nagrada FIPRESCI svetovnega združenja filmskih kritikov in novinarjev pa je prejel drugi celovečer slovenskega režiserja Olma Omerzuja *Družinski film*. Občinstvo je prepričalo film *Drugia mama* režiserke Anne Muylaert, ki je prejel nagrado zmaj.

Film *Ovna* si je nagrado prislužil za dramatursko preprtičljivo in dosledno izpeljano režijo močne, čustvene zgodbe o sve-

tu, ki potrebuje več razumevanja, dialoga in navsezadnjne tudi ljubezni, je v obrazložitvi zapisala žirija, ki so jo sestavljali Zvonimir Jurić, Marko Naberšnik in Srdjan Vučetić. Film pripoveduje o bratih Gummiju in Kiddiju, ki in odročni dolini na Islandiji skrbita za svojo čredo plemenskih ovac. A čeprav si možakarja delita tako poklic kot zemljo, med seboj ne govorita že 40 let. Ko Kiddijevo čredo prizadene smrtonosna bolezni, oblasti odredijo odstrel vseh ovc v dolini. Vendar se brata ne predata, ampak poskuša vsak izmed njiju odgnati težave, kakor to najbolje zna.

Posebno omembo pa je žirija namenila filmu *Projekt stoletja*, ki ga je režiral Carlos M. Quintela. Označila ga je kot izjemno izviren eksperimentalni film, ki pod vprašaj postavlja utopijo, imenovano socialistizem.

Omerzuvjev *Družinski film* je žirija za nagrado FIPRESCI, ki so jo sestavljali Margarita Chapatte, Eithne Mary O'Neill in Tina Poglajen, označila kot mojstrsko zasnovano in pretanjeno družinsko dramo o vrzeljih med videzom in resničnostjo, film, v katerem presenetljivo odlična igra hišnega ljubljenčka. *Družinski film* gledalca popelje v skrivnosti navidez povsem vsakdanje družine, ki jo načetna nepričakovana dogodka. Mož in žena s psom odideta na križarjenje, njuna najstniška otroka pa ostaneta sama doma, kjer končno lahko uživa svobodo brez starševskega nadzora. Potem se nekega dne starša prenehata oglašati z drugega konca sveta. Njun pes se je, kot kaže, rešil, a se na samotnem otoku boril za preživetje.

Nagrada za najboljši kratki film je prišla filmu *Piknik* režisera Jureta Pavlovića. V portretu družbe, ki še ni poravnala računov s preteklostjo, v kateri primanjkuje sočutja in človečnosti, avtor z navidezno preprosto zgodbo o očetu in sinu izriše podobno upanja na boljši jutri. V le 13 minutah z minimalističnim pristopom in precizno režijsko vizijo ustvari izjemno lep in čustven film, ki ga dodatno požlahtni odlična igra protagonistov, še posebno najmlajšega od njih, je v utemeljitvi zapisala žirija.

Žirija, ki so jo sestavljali Anja Kučko Braun, Bojana Bregar, Milan Milosavljević, je namenila še posebni omembi dvema kratkim filmoma. Film *Disciplina*, ki ga je režiral Christophe M. Saber, je označila za simpatično komedijo zmešnjav, ki prepraviča z mojstrsko montažo. Lahkotnost, s katero obravnava problematiko, kot sta ksenofobia in politična korektnost, filma ne pahne v banalnost, temveč nam skozi otroške oči ponudi bistroumen uvid v kaos sodobnega sveta. *Vsa puške nam še ostanejo*, režijo podpisujeta Caroline Poggi in Jonathan Vinel, pa je po prepravičanju žirije elegantna in izjemno močna pripoved o prijeteljstvu in moškosti. (STA)

FESTIVAL TRIESTE PRIMA - Hazarfen Ensemble iz Istanbula

Turški glasbeni svet

TRST - Od vedno razpeta med Evropo in Azijo je Turčija razvijala svojo kulturo dokaj odmaknjena od umetniških tokov naše celine, res pa je, da je evrocentričen krit njenega obrobnega položaja, zato smo bili zelo radovedni slišati, kaj se dogaja na področju klasične glasbe: to radovednost nam je vsaj delno potešil Hazarfen Ensemble iz Istambula, ki ga je Corrado Rojac, umetniški vodja mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima, po-

vabil na letošnji festival. Razen prve skladbe na programu, ki jo je spisal Mehmed Nemutlu, so vse ostale nosile zanimiv vzhodnjaški pečat. Vodnjak sloves - Ayrikcesme - bil lahko nastal kjerkoli v Evropi, saj je imel vse poteze tiste struje sodobne glasbe, ki raje prikriva kot nakazuje svoj pomen. Violinist Ozcan Ulucan, čelist Ozan Evrim Tunca in pianistka Müge Zehra Hendekli so izkazali kot odličen trio, ki zna iz vsake partiture izluščiti sporočilnost, to pa so

še lepše dokazali v naslednjih skladbah: Ilhan Usmanbas, ki je spisal Glasbo za celo, je dokazal, da ljubi zvok in ekspresivnost glasbila, ki je v rokah Ovana Evrima Tunca zazvenelo naravnost očarljivo, nato je svoje sposobnosti razkril violinist Ozcan Ulucan, zelo temperamentalni interpret, ki je zelo lepo poudaril etnično komponento dveh skladb - Sedem etud Oliviera Messiaena, ki jih je predelal Orun Nurcan, in ognjevit Horon! za violino, ki ga je komponiral Ozkan Manav. Manav je bil tudi avtor skladbe za trio z naslovom Kar zemlja šepeta - Topragin Fisildadigi, v kateri so se zvoki prepariranega klavirja zelo domiseljno pretakali in zlivali z godali. Čelist je ponovno dokazal svojo izstopajočo muzikalnost v skladbi Tracing, ki jo je spisal Kamran Ince: tu je bila klavirska spremljava včasih nekoliko preglašna, koordinacija med interpretoma pa vsekakor odlična.

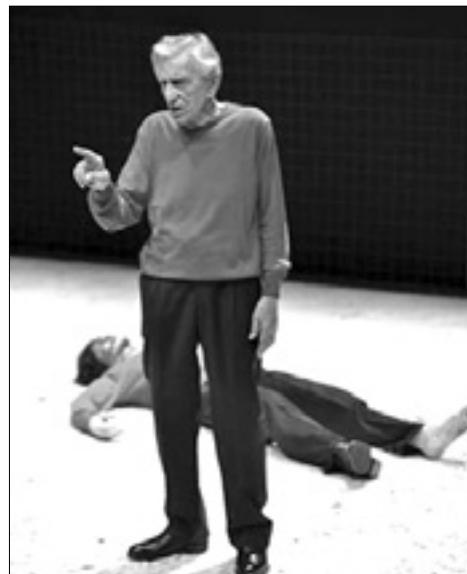
Yigit Ozatalay, rojen leta 1985, je bil najmlajši med skladatelji, ki smo jih poslušali: tudi on je z živahnou ustvarjalno fantazio spremeno spojil tradicionalne elemente turške ljudske glasbe z avantgardnimi prijemi v skladbi Kot visiči oblak, čigar zasnova se opira na turško ljudsko pensem, postane pa skoraj nerazpoznavna v nenehem sošledju domislic, tudi tu s prepariranim klavirjem in obema godalcema, ki sta se zelo prepravičljivo poglobila v partituro. Tehnični, predvsem pa interpretativni nivo turškega tria je presegel vsa naša pričakovanja, kar je občutilo tudi občinstvo, ki je goste zasulo z aplavzi.

Naslednji koncert (30. novembra ob 18. uri v avditoriju Revoltella) bo v celoti posvečen pokojnemu ustanovitelju festivala Giampaolu Coralu.

Katja Kralj

V gledališču Rossetti se jutri vrača Roberto Herlitzka

TRST - Strašansko mlada mladost - *Una giovinezza enormemente giovanile* je naslov gledališki uspešnici, v kateri nastopa starosta italijanskih igralcev Roberto Herlitzka. Predstava je leta 2013 nastala v produkciji Stalnega gledališča FJK in v režiji takratnega umetniškega vodje Antonia Calende. V središču monologa, ki je leta 2013 dosegel velik uspeh na čedadjskem Mittelfestu, so številni vidiki življenja in dela Pier Paola Pasolinija. In ravno v sklopu dogodkov, ki jih deželno stalno gledališče posveča obletnici smrti furlanskega pesnika in režiserja, bo jutri ob 20.30 na sporednu izredno ponovitev posrečenega monologa. Še prej (ob 19. uri) bodo v dvorani Bartoli odprli fotografско razstavo *I funerali di Casarsa* - 22 fotografij, ki jih je na Pasolinijevem pogrebu posnel tržaški fotograf in novinar Claudio Ernè.

SSG - Danes Vabilo na glasbeno matinejo

TRST - V foaje balkona Kulturnega doma se danes vračajo nedeljske glasbene matineje, ki jih skupaj prirejata Glasbena matica in Slovensko stalno

MARKO FERI

GIOVANNI MAREGGI

gledališče. Ob 11. uri bosta tu zaigrala priložnostno združena solista, flautist Giovanni Mareggi in tržaški kitarist Marko Feri. Program matineje ponuja skladbe evropskih avtorjev prejšnjega stoletja: od Franca Ibereta, mimo Španca Rodriga, do Tržačana Pavleta Merkuja. Vstopnina znaša pet oziroma sedem evrov.

ZTT: letos kar 11 naslosov

Letošnja knjižna bera Založništva tržaškega tiska šteje kar enajst naslofov, med katerimi je najti tako domoznanske teme, duhovno rast, umetnost, kot pozizijo in prozo. Pester izbor naše majhne založbe lahko tako zadovolji literarne potrebe in okuse široke palete bralcev, z nimi pa bo poskušala prepričati tudi obiskovalce letošnjega 31. knjižnega sejma v Ljubljani.

Ob koncu leta 2014 je ZTT izdalo knjigo arhitekta Marka Korošica **Čar prostora** (o oblikovanju slovenskih arhitektov v Furlaniji Julijski krajini), ki je nastalo na podlagi avtorjeve doktorske diplomske disertacije z naslovom Slovensko oblikovanje interijev in opreme v zamejskem prostoru, prikazuje pa stoljetje notranjega oblikovanja slovenskih arhitektov v Furlaniji Julijski krajini. Avtor je v svoji knjigi poskal najpomembnejše stvaritve nekaterih arhitektov, ki so po njegovem mnenju najbolj zaznamovali prostor Slovencev v Italiji, od Maxa Fabiani, preko stvaritev Josipa Costaperarie in Ivana Vurnika, do Eda Mihevc, Benečana Valentina Simonitija, in mlajše generacije, ki jo predstavlja Aleš Prinčič in Dimitri Waltritsch.

Spomladi je izšla četrta zbirka Particije Dodič **Ljubimje (zbirka doslej odmomljanih pesmi)**, v kateri pesnica prinaša svoje novejše, še ne natisnjene in zato le polglasno odmomljane pesmi. Ključna beseda te nove zbirke je – ljubezen. V spremni besedi Ljubimje kot fraktal ali dežela ljubezni Tomaž Mahkovic napove bralcu, ki se nameni raziskati Ljubimje, da ne bo vstopil v deželo ljubezni, registrirano le za ljubega, temveč v duhovno krajino, v kateri se ljubezen kot zrak pretaka povsod in skozi vse. Do teh lepot in užitkov pa ga ne more popeljati noben zemljevid, temveč le poezija sama, ko zdrinke vanjo.

V knjigi z naslovom **Bratstvo na delu** mladega zgodovinarja in sociologa Matjaža Stibilja, ki je nastala na podlagi njegove diplomske naloge, avtor osvetljuje politične razmere, v katerih so nastale in se razvile mladinske delovne akcije v povojni Sloveniji in nekdaj Jugoslaviji. Posebno pozornost posveča nastanku mladinskih delovnih brigad v Julijski krajini, ki so bile tudi ena od oblik povezovanja med slovensko in italijansko mladino.

Knjiga **Plesovi v Devinu** avtorja Mitje Močivnika je troježična (v slovenščini, italijanščini in angleščini) kronika družine Ples in zajema časovno obdobje od sreda 19. stoletja do konca 20. stoletja. Osrednja oseba družine je Miroslav Ples, avtorjev praded, ki je bil dolgoletni devinski župan (1887-1902) in hotelier, v njegovem času pa je bil zgrajen občinski

dom v katerem je imela svoje prostore slovenska šola. Težke razmere in posledice obeh svetovnih vojen ni sta vzela poguma družini Ples, ki je hotel vodila vse do leta 1994, ko je v njem dobila prostore mednarodna gimnazija Jadranskega zavoda združenega sveta.

Prosto zastopa roman Susanne Tamaro **Vsač angel je strašen**, ki si ga je slovita italijanska pisateljica najprej zamislila kot zgodbo o literarnem Trstu. Med pisanjem pa se je razvila zelo osebna pripoved o doraščanju v tržaški umetniški družini s pozanimi imeni in je tako nastala avtobiografska pripoved, v kateri avtorica piše o tem, kako se je iz otroka, ki so ga zanimali številke, žuelke in rastline, razvila v pisateljico. Hkrati je to ironična zgodba o neharmonični družini, kjer sta oče in mati živila vsak v svojem svetu, otroci pa so bili priče prizorom, ki so kolebali med dramo in grotesko. Roman je prevedel slovenski pisatelj Marko Sosič,

satelitičin dolgoletni priatelj, s katerim je pisateljica spoznavala »drugi« Trst, čarobnost kraške pokrajine in lepoto Kosovelove poezije.

V domoznanski zbirki Iz čebeljega panja sta pred kratkim izšli dve knjigi. Prva nosi naslov **Stadion 1. maj**, ki so je napisali Bogomila Kravos, Branko Lakovič in Igor Kocijančič. 9. oktobra letos je stadion obeležil 60. obletnico svojega obstoja, zato so se pri SKD Slavko Škamperle in ŠZ Bor odločili, da v pisni obliki predstavijo začetke, razvoj in današnje stanje tega, za slovensko skupnost, pomembnega objekta. Že od samega začetka se tam vrstijo različne kulturne, športne, gledališke in druge prireditve, ki jih organizirajo različna slovenska društva, na čelu s svetoivanskim SKD Slavko Škamperle, ta knjiga pa je klic na pomoc, da se prepreči propad tega pomembnega objekta.

Druga knjiga iz te zbirke ima naslov **V Brucku taborišču 1915-1918** (2015 ob stoletnici dogajanja), njen avtor pa je Vili Prinčič, navdušeni raziskovalec domače (in pozabljene) zgodovine ter zbiralec pričevanj o polpreteklih dogodkih. Delo je nekakšno nadaljevanje knjige Prinčani, v kateri je avtor zbral skoraj 70 pričevanj goriških beguncov. V novi knjigi pa

poda poglobljeno študijo o prisilnem izgonu ljudi iz Posočja in njihovem življenju v begunkem taborišču Bruck na reki Litvi, nedaleč od Dunaja. V luči današnjih dogodkov, ko smo priče vsakdanjem pri(e)hodu beguncov, je knjiga pravzaprav zelo aktualna in nas opozarja, da se človeštvo ni nič naučilo iz prejšnjih izkušenj.

V sklopu 2. festivala kuhrske knjig in knjig s kulinarično vsebinou Kulinartfest (ki je tudi del spremovalnega programa knjižnega sejma) je, kot prva v zbirki Kulinart, izšla knjiga receptov **Kako so kuhal pri Kosovelovih**, ki je nastala v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico iz Sežane in knjigotrštvom Buča ter ŠC Srečka Kosovela iz Sežane. V knjigi so zbrani recepti s kuhrskega tečaja, ki ga je v Divači vodila Tončka Kosovel, sestra slavnega pesnika, in ki jih v svoji domoznanski zbirki hrani Kosovelova knjižnica Sežana. Recepti s kuhrskega tečaja so izrazito opisni in združujejo sestavine s samimi postopki. Recepti in jedilni listi niso kraška kuharica, ampak knjiga o kuhanju ali učenju kuhanja na Krasu, v konkretnem časovnem obdobju. Knjigo so za kot svojo maturiteno nalogo oblikoval maturantke ŠC Srečka Kosovela.

V letošnjem založniškem programu smo se dotaknili tudi umetnosti ter smo se iz izdajo monografije **Albert Sirk (1887-1947)** poklonili največjemu slovenskemu marinistu, ki je bil po rodu Križan, zaradi fašizma pa je bil prisiljen zapustiti domači kraj in oditi v Slovenijo, kjer je s svojimi morski motivi požel kar velik uspeh. Spremlna besedila so prispevali umetnostni zgodovinarji Milček Komelj, Vid Lenart in Alina Carli, monografija pa je bogata s slikovnimi gradivom, ki na najboljši možni način pričara Sirkovo ustvarjanje. Ta monografija povzema tisto, ki jo je kmalu po Sirkovi smrti napisal Fran Šjanec, hkrati pa prinaša tudi nova spoznanja ter prikaže umetnika tudi kot izjemnega ilustratorja in risarja.

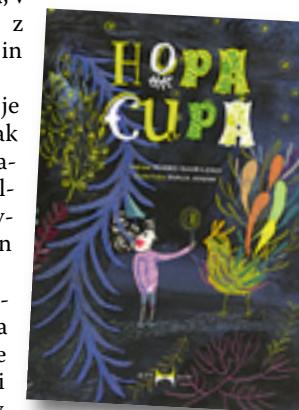
Za duhovno rast naših bralcev bomo poskrbeli s knjigo Barbare Žetko **Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do sreče)**, ki v njej predstavlja tehniko EFT, izhajajoč iz svoje lastne izkušnje, ki ji je spremenila življenje. S tem delom avtorica nagovarja bralca in mu ponuja možnost, da se s pomočjo omenjene tehnike nauči razlikovati sedem izmed najbolj uničujočih in za naše ravnovesje pogubnih čustev ter da doseže čustveno razbremenitev in razcvet ustvarjalnosti in izražanje tistih talentov, ki jih prav vsi imamo v sili.

Hiti skrat Hopa Cupa, ki je nastal izpod peresa mladega avtorja Marka

ZALOŽBE SLOVENCEV V ITALIJI NA KNJIŽNEM SEJMU

Zvesti slove

Gavriloskega, v sodelovanju z ilustratorko in oblikovalko Dunjo Jogan je glavni junak letošnjega Galebovega šolskega dnevnika in istoimenske slikanice. Hopa Cupa je najhitrejši skrat v gorskem gozdu, ki se odloči poiskati počasno misel, hkrati pa je mojster za vse, zato se njegovi gozdni prijatelji obračajo nanj, ko potrebujejo rešitev za svoje čustvene in druge težave.

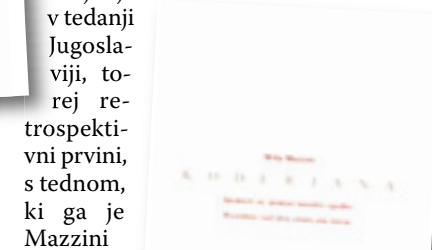
Galebov šolski dnevnik, ki ga izdaja Zadruga Novi Matajur, je letos za-

stavljen tako, da lahko služi kot učni pripomoček, z njim pa se otroci lahko kratkočasno tudi v prostem času, saj je na njegovih straneh dovolj prostora za njihove pisne in likovne izdelke. Dnevnik ponuja tudi številne zanimivosti ter navodila za izdelavo ročnih del iz recikliranih materialov.

Na sejmu bo prisotna tudi revija **Galeb**, ki izhaja že 62 let. Pisane Galebove strani gostijo priznane in manj znane avtorje ter ilustratorje za otroke. V njem se prepletajo različne nenavadne zgodbe in poezije, poučne rubrike in didaktične naloge, vedno pa se najde prostor tudi za prispevke, ki nam jih pošljajo otroci slovenskih šol v zamejstvu.

Zadruga Novi Matajur se predstavlja tudi s projektom **Ko-derjana**, ki je letos doživel svojo deveto izvedbo, protagonist projekta pa je vsako leto drugi slovenski pisatelj iz matic ali zamejstva, ki med enotedenškim bivanjem v vasi Topolovo napiše svojo zgodbbo.

Letošnja zgodba nosi naslov Spomniti se pomeni narediti zgodbo / Ricordare vuol dire creare una storia (prevod v italijanščino Miha Obit), njen avtor pa je Miha Mazzini. Mazzinijeva zgodba se rodi iz srhljivih sanj, v pripovedi pa se prepletajo avtorjeva mladost in odraslanje z nono ter sprejemanje njenih, takih ali drugačnih vedenjskih vzorcev, življenje v tedanji Jugoslaviji, torej retrospektivni prvini, s tednom, ki ga je Mazzini preživel v Topolovem. Poleg tega

se avtor poglablja v književno, glasbeno in umetniško tradicijo takoj ožrega kakor širšega evropskega prostora.

Goriška Mohorjeva z raznolikimi vsebinami

Knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe za leto 2016 prinaša poleg Koledarja še tri publikacije: knjigo Ptice kvatre, avtorja Danijela Čotarja, knjigo spominov Skozi ogenj, duhovnika Stanka Sivca, in knjigo za otroke Kraljestvo morja, avtorice Mire Zelinka.

Koledar za leto 2016

Koledar Goriške Mohorjeve družbe je tudi za leto 2016 tradicionalno razdeljen na koledarski del, ki je opremljen s fotografiskimi posnetki ljudskih običajev in zbornik, ki prinaša vrsto zanimivih prispevkov verske, zgodovinske, družboslovne, pojavnoznanstvene in leposlovne narave ter poročila o delovanju kulturnih organizacij, društev in ustanov v zamejstvu. Koledar obsega 352 strani in ga je skupno z uredniškim odborom uredil Marko Tavčar.

Danijel Čotar: Ptice kvatre

Danijel Čotar, avtor uspešne knjige Domače sirarstvo za zabavo in zares, se tu predstavi kot občuten in duhovit opazovalec življenja v naravi in še posebej življenja ptic. Knjiga prinaša opis 32 ptic, ki jih avtor poleg naravoslovnega opisa predstavi z njihovo življenjsko zgodbo in s polno mero tiste zdrave ljudske modrosti, ki je bila pri Slovencih vedno vezana na naravo in njene letne čase. Opisi ptic so tako porazdeljeni v štiri razdelke: Zima, Pomlad, Poletje in Jesen. Mojstrsko je vsako ptico v tehniki akvarela upodobil slikar Matej Susič.

Uvodno besedo Ptici-jim kvatram na rob je prispeval Jurij Paljk. Stanko Sivec: **Skozi ogenj**

Knjiga Skozi ogenj je življenska priča primorskega duhovnika, doma z Livka pri Kobaridu, ki so ga kot mladega študenta teologije zaznamovale politične razmere v bivši Jugoslaviji ob koncu druge svetovne vojne. Preizkusil je zapor in samico, prisilno delo v taboriščih in sodni proces. Kljub vsem tem preizkušnjam je vztrajal pri svoji odločitvi za duhovniški poklic. Ta želja se mu je tudi uresničila in leta 1955 je začel svojo bogato in plodno duhovniško pot. Uvodno besedo je v knjigi napisala Miroslava Cenčić.

Mira Zelinka: Kraljestvo morja

Nova ilustrirana knjiga za otroke pripoveduje zgodbo o kraljestvu Velikega Oceana, ki z ženo Sireno in hčerkama Plimo in Oseko ter Morskimi konjički, Hobotnico velikanco in Morskimi zvezdami pričara v štirih zaporednih, med se

Danijel Čotar
PTICE KVATRE
Borštice Matej Susič

EJMU V LJUBLJANI

KULTURA

Nedelja, 22. novembra 2015

15

nski besedi

boj povezanih pravljicah skrivnosti morja z vsemi dogodivščinami njegovih prebivalcev. Knjigo krasijo ilustracije Jasne Merku.

Izven knjižne zbirke sta v letu 2015 izšli dve pomembni publikaciji. Knjiga z naslovom Biljana, zgodovinarja Petra Stresa, in knjiga spominov Med izbiro in zgodovino, avtorja Karla Bunutija.

Peter Stres: Biljana

Knjiga o briški vasi Biljana s podnaslovom

Oris preteklosti župnije in občine Biljana ter naselij Biljana in Zali Breg-Šlomberk od prve omembe vasi Biljana leta 1205 do priključitve k Jugoslaviji septembra 1947 je sad bogatega

raziskovalnega dela, ki zaobjema časovno nad osem stoletij zgodovinskega dogajanja, kar je avtor dokumentiral z arhivskimi viri, časopisnimi viri ter ustnimi – osebnimi pričevanji vaščanov. Ves ta prikaz dopolnjuje tudi bogato fotografsko gradivo in izčrpana bibliografska literatura, ki je navedena ob koncu knjige. Avtor spremne besede v knjigi je prof. Tomaž Simčič, čigar družinske korenine izvirajo prav iz te vasi.

Karl Bonutti: Med izbiro in zgodovino

Dr. Karl Bonutti, univerzitetni profesor na Clevelandski državni univerzi, častni konzul Republike Slovenije v Clevelandu ter veleposlanik RS pri Svetem sedežu v Vatikanu, v knjigi s podnaslovom Spomini goriškega Slovence prikazuje svojo prehodeno pot, ki ga je iz rodne Bukovice peljala najprej v Gorico, nato so sledila študentska leta v Švici in odločitev za Združene države Amerike. Njegova clevelandska leta so poleg profesorske službe pomenila tudi zavzetno udejstovanje v slovenski clevelandski skupnosti, skrbno pa je spremjal tudi dogajanja na Goriškem in v zamejstvu, saj je bil dr. Bonutti eden glavnih pobudnikov Odbora za gradnjo Katoliškega doma v Gorici. Uvodne misli je v knjigi napisal zgodovinar Peter Vodopivec.

Stenski koledar za leto 2016 s tradicionalnim imenom Naš Koledar je izšel v sodelovanju s Tržaško duhovsko zvezo in ga krasijo fotografije cerkva in Beneške Slovenske.

Založba MLADIKA: Knjige za vso družino

Knjižni program založbe Mladika v letu 2015 zaznamuje pestrost naslovov, kakovost izdanih vsebin in nova sodelovanja z besednimi ustvarjalci. Na knjižnem sejmu se bo Mladika predstavila s petnajstimi novimi naslovni in z dvema ponatisoma.

V tem letu je najprej zagledal luč »Dnevnik o lastovičjem gnezdu« Miroslava Koštute z ilustracijami Marjana Kravosa. Knjiga je lirična pripoved o lastovičjem paru, ki si v velikočnem času ustvari gnezdo v pisateljevem domu. Knjiga, ki jo je Miroslav Koštuta posvetil Alojzu Rebuli, ni samo pretanj en dnevnikiški zapis, ker nam v njem avtor pripoveduje o čustvih,

o predanosti, o rojstvu, življenju in smrti. Posebno pozornost je založba letos posvetila pisatelju Alojzu Rebuli. V sodelovanju s Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm je Mladika izdala »Rebulov zbornik 2«, ki vsebuje prispevke, predstavljene v obliki predavanj na Simpoziju o Alojzu Rebuli ob njegovi devetdesetletnici. Zbornik je uredila Marija Pirjevec in zajema prispevke trinajstih avtorjev iz zamejstva in matice, ki z vsebinskega, tematskega in jezikovnega vidika osvetljujejo bogat literarni opus tržaškega pisatelja. V prevodu Neve Zaghet in Martine Clerici pa je izšel tudi italijanski prevod Rebulovega romana Senčni ples z naslovom »La danza delle ombre«, ki ga je uredila Marija Pirjevec.

Knjiga je prevod dela, ki je v slovenskem jeziku, izšel leta 1960 in je delna avtobiografska pripoved o povojnem Trstu. V tem družbenem okviru se odvija osebna zgodba protagonistka Silvana Kandorja.

»Vroči ledenički« je naslov nove pesniške zbirke Dolinčana Borisa Pangerc. Zbirka petdesetih pesmi je urejena v sedem razdelkov, naslovljenih po nosilnih uvodnih pesmih. V zbirki se eksistencialni in erotični tematiki postavlja ob stran navezanost

na domačo zemljo, na grudo, kateri se stavnji del je tudi avtorju draga oljka.

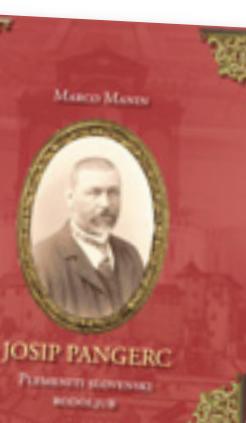
Ob petdesetletnici študijskih dnevov Draga je Mladika izdala zajetno dokumentarno delo publicista Igorja Omerze »Karla. Udba o Dragi«. Na več kot sedemsto straneh se razkriva zgodovina openkskih študijskih dnevov, kjer se je v sedemdesetih in osmdesetih letih prejšnjega stoletja lahko razpravljalo o pomembnih temah, o katerih Slovencem na ozemlju socialistične Jugoslavije ni bilo mogoče javno

razpravljati. Da bi tajna policija Udba prikrla svoje vohunjenje, so Dragi v tajnih dokumentih nadeli pravzaprav simpatično kodno ime Karla.

Pretresljivo in enkratno je prebiranje spominov kraškega rojaka Virgila Gomizla, rojenega januarja 1928 v Križu pri Sežani, ki že več kot pol stoletja živi v Avstraliji. V spominih z naslovom »Moje življenje« avtor pripoveduje svojo zanimivo življenjsko pot: od kmečkega fanta na Krasu, ki je obiskoval zgolj italijansko osnovno šolo, preko partizanskih enot med drugo svetovno vojno, do šolanja v Ljubljani, aretacije in zaslivanj ter posledično »pремestitev« na Goli otok leta 1949. Po vrtniti domov je skupaj z dekletem Dragico maja 1951 zbežal v Trst in od tod v Avstralijo. Avtor nas presenetl s svojim spominom, iskrivimi mislimi in občutkom za podrobnosti v svoji dolgi in zanimivi življenjski poti.

»Od Save do Srebrne reke« je naslov spominskih zapisov slavista, publicista in glasbenika Alojzija Geržiniča, rojenega v Ljubljani, ki pa je večji del življenja preživel v Argenitni. Avtor opisuje vse Slovenije, ki jih je poznal, najprej matično, zlasti v Ljubljani in Mariboru, pred koncem vojne in krajo do po nej zamejsko v Trstu, nato še zdonsko v Argentini. Knjiga ponuja ne le kopico dragocenih informacij, temveč tudi veliko osebnih spoznanj in gradiva za razmišljanje. Knjiga je prva v novi zbirki Zapisi iz zdomstva.

Liku tržaškega domoljuba, politika, kulturnega delavca in glasbenika Josipa Pangerc je posvečeno delo Marka Manina z naslovom »Josip Pangerc. Plemeniti slovenski rodoljub«. Josip Pangerc je živel v Dolini pri Trstu in od konca 19. stoletja do prve četrte 20. stoletja zaznamoval tamkajšnji prostor in čas. Opravljal je več javnih funkcij – bil

je cesarsko-kraljevi deželnemu poslanec, dolinski občinski tajnik, dolinski občinski odbornik in kar štirikrat nadžupan Občine Dolina pri Trstu – vse njegovo delo je zaznamovala velika ljubezen do slovenskega naroda in jezika.

V knjigi »Stati v arenì« so zbrani avtobiografski zapisi koprskega političnega in kulturnega delavca Milana Gregorića. Knjiga predstavlja zaokroženo avtobiografsko delo, ki sega od avtorjevega otroštva vse do življenjske jeseni, ki jo avtor preživila na domačih istrskih tleh. V knjigi je avtor osvetil pomembne odločitve in epizode v svojem življenju, ki so ga usodno oblikovale in zaznamovale.

»Šest velikih več s Primorskima. Svet nočnih metuljev. Predstavitev treh pavlinčkov in treh somračnikov, ki so posebnost Tržaškega zaliva« je naslov poljudnoznanstvene publikacije zdonskega jezikoslovca Boštjana Dvoraka, v katerih je predstavljenih šest več – treh nočnih pavlinčkov in treh somračnikov, ki živijo ob severnem Jadranu in so vsak zase, predvsem pa skupaj – posebnost Trsta in njegove okolice.

Knjiga, ki jo je posvetil pisatelju Borisu Pahorju, bogati izbor slik, ki jih je avtor večinoma sam posnel v preteklih desetletjih. V italijanskem jeziku je izšla knjiga Marije Pirjevec »Questa Trieste... Pahor, Rebula, Koštuta e altri saggi sulla letteratura slovena«, ki prinaša trinajst esejev o slovenski literaturi. V knjigi avtorica obravnava sodobne slovenske besedne ustvarjalce (Boris Pahor, Alojz Rebula, Srečko Kosovel, Miroslav Koštuta in Edvarda Kobceta), predstavi družbenokulturni razvoj slovenske narodne skupnosti v Italiji od začetkov, in sicer delovanje Primoža Trubarja, pridigarja v tržaški stolni cerkvi sv. Justa v 16. stoletju, do današnjih dñi, raziskuje pa tudi stike med slovenskim in italijanskim svetom od 18. stoletja naprej. Spremno besedo v knjigo je prispeval italijanist Elvio Guagnini.

Tudi letos je Mladika izdala zbornik študijskih dnevov Draga, ki nosi naslov »Za preživetje in rast naroda«. Mlajšim bralcem Mladika namenja bogato ilustrirani koledar na cirkusko tematiko, ki ga je pripravila ilustratorka Erika Cunja. Bruno Volpi Lisjak pa je napisal knjigo obmorskih zgodb z naslovom »Ribič Sardon. Primorske pripovedi za otroke in stare«.

Knjiga na prijeten in zabaven način zapisuje zgodbe, ki jih otrokom pripoveduje ribič Tone Sardon; zgodbe so zanimive zaradi informacij o ribjem sve-

tu, morju in tržaškem obalnem prostoru, lepih ilustracij Chiare Sepin in tudi zradi moralne poante, ki jo knjiga v vsaki zgodbi ponuja. Kapetan Bruno Volpi Lisjak ponuja v branje še eno lepo morsko knjigo, in sicer zanimivo pričevanje ruskega admirala, ki je s svojo floto v osemnajstem stoletju preživel dve leti v Trstu. Naslov knjige, kateri je spremno napisal Jože Pirjevec, je »Ruska flota dve leti v Trstu« in je zanimiva, ker prinaša opažanja, opise preteklega Trsta iz neavadne ruske perspektive.

Zaradi velikega povpraševanja je Mladika ponatisnila knjigo Marte Ascoli »Auschwitz je tudi tvoj« in ribiške zgodbe Bruna Volpija Lisjaka »Vonj po morju«.

Ob knjižnem programu je Mladika izdajala tudi istoimensko revijo, ki bo konec leta slavila svoj šestdeseti rojstni dan.

KOLEDAR DOGODKOV

Sreda, 25. november

12.00–12.50 Debatna kavarna: Stoletje v begunških šotoriščih, ZTT. Gosta: Vili Prinčič, Petra Svoljšak; povezuje: Martina Kafol.

12.00–12.55 Veliki pisateljski oder: Literatura opoldne: Patricija Dodič: Dežela Ljubimje, ZTT

KULINARTFEST

15.00 Ekološki način kuhanja in peke z Emilio Pavlič

16.00 Šepec ustvarjanja z Marijo Kočevar Feth.

17.00 Poezija v kuhinji – Veno Taufer

18.00 Mateja Teja Dereani in zdrava zelenjavna prehrana

Četrtek 26. november

KULINARTFEST

11.00 Študijski center za narodno spravo, Tirolska 42

Virgil Gomizelj: Moje življenje, Mladika – Sodelujeta: mag. Renato Podbersič in mag. Andrej Aplenc

15.00 Varčno je tudi dobro, po kuhrskej knjigi Marije Remec

16.00 Življenje brez glutena s Suzano Kranjec

17.00 Poezija v kuhinji – Meta Kušar

18.00 Alkimija čistih okusov z Barbarello

19.00 Šlikarstvo v kuhinji – društvo ARTŠPL

Petek, 27. november

9.30 Dvorana Lili Novy: Skupna tiskovna konferenca zamejskih založb

13.00–13.50 Debatna kavarna: Izziv ali resnjacija? Mladika Trst. Prostor in slovenska narodna skupnost v Italiji. Sodelujejo: Giorgio Banchig, Karel Bolčina, Mari Čuk, Marko Sosič.

KULINARTFEST

15.00 Šepec ustvarjanja s Sanjo Lončar

16.00 Jem pametno! S hrano do zdravja s kuhrjem Jako

17.00 Poezija v kuhinji – Maja Gal Štromar in 7 kilogramov do srčne

18.00 Kuhanje v dvoje z Anjo Maležič, Andrejem Valenom in Ožbejem Peterletom

19.00 Polona ga že s Polono Požgan

Sobota, 28. november

11.00–11.50 Debatna kavarna: Bratstvo na deželu, ZTT

Mladi slovenski zgodovinar in hrvaški etnoantropolog bosta spregovorila o fenomenu udarništva v Jugoslaviji. Gosta: Matjaž Stibilj, Andrea Matovičević; povezuje: Alina Carli

KULINARTFEST

14.00 Sladka Anina kuhinja in Kulinja za najljajše

15.00 Kruh, pogace in sladice – Prlekija, Prekmurje in Porabje, z Marijo Fras

16.00 Štruklji – slovenska znamenitost z dr. Borisom Kuharjem

17.00 Poezija v kuhinji – Magdalena Svetina Terčon in Društvo Debela Griza – Volčji Grad

Nedelja, 29. november

KULINARTFEST

9.30 La Ganache – Francosko slastičarstvo, delavnica s chefom Naserjem Gashi

11.30 Plava, na malici s Klemnom Koširjem

14.00–14.55 Forum za obiskovalce: Barbara Žetek: Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do srčne), ZTT

GORICA - Kljub krizi je spretnih delavcev in obrtnikov vse manj

»Strugar, tesar, pek bo takoj našel delo«

Stanje ni dramatično, vendar ni niti rožnato. O zaposlitvenih možnostih na področju obrtinstva ter v malih in srednjih podjetjih na Goriškem smo se pogovorili s predsednikom goriške zveze Confartigianato **Arianom Medeotom** in pa s predsednikom goriške konfederacije obrtnikov ter malih in srednjih podjetij CNA **Maurizijem Meletijem**.

»Letoski podatki kažejo na stagnacijo v primerjavi s preteklostjo. Na Goriškem beležimo določen porast števila zaposlenih in novih podjetij, težko pa je opisati trenutni trend kot nekaj pozitivnega. Zavajajo nas negativne številke iz prejšnjih let, tako da se nam tudi minimalen porast združbenih. Zavedati se moramo, da je predkrizna raven še vedno zelo daleč,« pravi Maurizio Meletti. Po njegovih besedah je reforma trga dela, znana kot *Jobs Act*, prispevala k nekaterim novim zaposlitvam, tako majhna odstotna rast pa sploh ne more prikrivati posledic krize, ki jo še vedno doživljamo. »Poleg tega večkrat govorimo o odprtju novih podjetij, ki so pa večkrat le začasna, saj jih ustavnijo ljudje, ki nimajo stalnega prebivališča v naših krajih, tako da jih ne smemo upoštevati. Mirne duše pa lahko potrdim, da je gradbeništvo še vedno v primežu izredno hude krize. Leta 2005 smo začeli zbirati podatke o aktivnih podjetjih v tem sektorju in letos smo zabeležili najnižje število doslej. Na Goriškem je danes le 224 gradbenih podjetij, medtem ko jih je bilo pred desetimi leti približno dva krat toliko,« navaja Meletti.

Če v gradbeništvu še naprej upadajo prihodki, nekatera druga področja beležijo nekoliko bolj spodbudne podatke. »Na Goriškem uspevajo kmetijstvo in na splošno stroke, ki so vezane na prehrano, čeprav gre v tem sektorju za zelo majhna podjetja. Tudi obrtniki ne preživljajo lahkega obdobja, saj so žrtve previsoke obdavčitve, slovenska konkurenca pa je prav zaradi tega zanje prehuda. Kriza je marsikoga prizadela; kljub temu veliko podjetnikov še vedno vztraja, saj vsi upamo, da se bodo stvari zasukale na bolje,« razlagata Maurizio Meletti. Zmerno optimist je predsednik goriške zveze Confartigianato Arian Medeot.

»Pogosto govorimo o mladinski brezposelnosti, mladim pa zagotavljam, da lahko v nekaterih sektorjih najdejo zaposlitev že ju tri zjutraj. Mislim predvsem na strugarje, orodjarje, rezkalce, tesarje, varilce, tudi na peke. Pri teh poklicih smo priča pomanjkanju delovne sile, s številnimi upokojitvami pa izgubljamo veliko izkušenj in znanja,« poudarja Arian Medeot in priznava, da imajo danes mladi vse manj možnosti za usvajanje primernih kompetenc in ročnih spretnosti. »V devetdesetih letih prejšnjega stoletja so podjetja veliko več vlagala v usposabljanje mladih vajencev. Zaradi ekonomiske krize si zdaj tega ne morejo več privoščiti, tako da je znanja in spretnih delavcev vse manj. Več delovne prakse bi morali nuditi tako šoli kot v podjetjih, v to bi morala država investirati več denarja. Sicer bi se morali tudi mladi približati obrtniškim poklicem, saj je v zadnjih letih prevladal občutek, da gre za službe B-kategorije, marsikdo pa si noče unazati rok,« dodaja predsednik zveze Confartigianato, ki ima svoj recept proti krizi v gradbeništvi. »Brezposeln na se specializirajo za poklic restavratrorja, saj se vse več zasebnikov odloča za obnovo starejših stavb, tako da vlada precejšnje zanimanje za tovrstne delavec,« pravi Medeot.

Kaj pa svetujeta sogovornika mladim, ki bi se radi približali svetu dela na

omenjenih področjih? »Mladi obrtniki morajo biti ponižni. Ko vstopajo v svet dela, morajo najprej opazovati starejše in bolj izkušene mojstre, sami pa morajo poskrbeti, da osvojeno znanje integrirajo z novejšimi tehnologijami in modernimi pristopi. Tega je žal dandanes premalo, saj številni mladi misijo, da imajo v mezin-

cu več od tistih, po katerih bi se morali zgledovati,« pravi Medeot. Za mlade, ki bi želeli odpreti svoje podjetje, pa ima Meletti enostaven nasvet. »Zaupati morajo v svoje sposobnosti. Verjeti morajo v to, kar delajo, saj je poslovanje v današnjem svetu vse prej kot enostavna stvar; brez zavpanja vase ne bodo uspeli.« (av)

Strugar pri delu

Zaseženi pasji mladiči sedaj čakajo na posvojitev

Finančni stražniki iz goriškega pokrajinskega poveljstva so minulo nedeljo na avtocesti A34 v neposredni bližini nekdajnega mednarodnega mejnega prehoda pri Štandrežu zasegli 29 kužkov raznih pasem, ki sta jih dva moška iz Abrucev na nezakonit način uvozila v Italijo iz Madžarske. Psički, med katerimi so bili en ameriški stafforshire terrier, en maltežan, šest čivav, štirje nemški jazbecarji, sedem italijanskih špicev, en koker španjel, šest bull terrierov in pet angleških bulldogov, so bili zaprti v prtljažniku in v dveh kletkah na zadnjem sedežu avtomobila tipa Fiat Punto; bili so brez hrane in vode. Živilozdravnik goriškega zdravstvenega podjetja je ugotovil, da so kužki stari le osem tednov, kar pomeni, da so jih prehitro ločili od mater.

Goriški finančni stražniki so voznila in potnika avtomobila kazensko ovadili zaradi mučenja živali; eden izmed njiju je bil v preteklosti že obravnavan zaradi podobnega dogodka.

Pasje mladičke so odpeljali v zavetišče za male živali; kdo bi jih rad posvojil, naj do 26. novembra piše na naslov elektronske pošte go103.protocollo@gdf.it. V sporočilu naj napiše svojo telefonsko številko in naj pojasni, katere pasme si najbolj želi. Moška sta psičke kupila za nekaj deset evrov;

z njihovo prodajo bi v Italiji zaslužila kakih deset tisoč evrov.

Psički so bili zaprti v prtljažniku brez hrane in vode

Vabimo Vas na koncert
ob 70-letnici osvoboditve

BISERI SVOBODE

Nastopajo: ženska vokalna skupina **Danica** z Vrha, moška vokalna skupina **Sraka** iz Štandreža in godba na pihala **Krus** iz Doberdoba

ki bo v petek, 27. novembra 2015 ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20).

Vstop prost

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it

Kulturni center
Lojze Bratuž

SREČANJA POD LIPAMI

ANDREJ JEMEC

Znani slovenski akademski slikar bo spregovoril o svojem likovnem ustvarjanju, pa tudi o utriju slovenske družbe.

Večer bosta vodili časnikarka Erika Jazbar in umetnostna zgodovinarka dr. Verena Koršič Zorn.

V četrtek, 26. novembra 2015, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

Krožek
Anton Gregorečić

Krožek
Anton Gregorečić

ŠEMPETER-GORICA - Čezmejni porodi

Mame si želijo več informacij

Lanskega julija je stopil v veljavo čezmejni sporazum glede kritja stroškov porodov za goriške nosečnice, ki se odločijo, da bodo rodile v porodnišnici Šempetrsko bolnišnico. V skoraj pol drugem letu je v Šempetu rodilo - le - pet mamic iz Gorice in nekaterih okoliških občin, kar pomeni, da se po zaprtju porodniškega oddelka goriške bolnišnice velikanska večina nosečnic odpravlja v Tržič in - v manjšem številu - Palmanovo. Med petimi porodnicami, ki so se odločile za Šempeter, je tudi Maša Braini iz Gorice. Hčerkico Jano je v Šempetrski porodnišnici rodila 21. junija letos.

»Za Šempeter sva se z možem odločila predvsem zaradi bližine. Šlo je za našnjega tretjega otroka, zato sva raje izbrala bolnišnico, ki je najbližja domu. Pred končno izbiro sva z možem obiskala Šempetrsko porodnišnico. Bili so zelo prijazni in nara razkazali porodniški oddelki. Seveda se mi zdi tudi prav, da izkoristimo možnost, ki nam jo ponuja odpiranje meje,« pravi Maša Braini in pojasnjuje, da je med nosečnostjo moralna obiskovati ginekologa v goriški bolnišnici do približno enega meseca pred porodom, kot predvideva konvencija, ki sta jo podpisali obe bolnišnici. Drugi pogoj je, da imajo porodnice stalno bivališče v goriški občini oz. Fari, Moš, Števerjan, Sovodnjah in Slovencu. »Po zadnjem pregledu je gi-

nekolog podpisal izjavo, da sem vse preglede opravila v Gorici. Izjavo sem nato izročila zdravstveni službi v Ulici Vittorio Veneto, dokončno pozitivno mnenje pa so izdali v tržiški bolnišnici. Približno po enem tednu so mi sporčili, da so vsi papirji v redu za porod v Šempetu. Tu sem se naročila za pregled, tudi da bi bolje spoznala novo okolje in osebje. Vedeti je treba, da po tej odločitvi ti v Italiji ne sledijo več,« pravi naša sogovornica in pojasnjuje, da je pred porodom v Šempetu opravila skupno dva pregleda, skupni strošek štiridesetih evrov pa je poravnava sama. Ko je zatem doma občutila prve

»V porodniškem oddelku Šempetrsko bolnišnico sem se imela zelo dobro, na sebi sem občutila veliko pozornost in toplino«

popadke, se je odpravila v Šempetrsko bolnišnico in še isti dan rodila hčerkico Jano.

»Po porodu sem v bolnišnici ostala tri dni. Imela sem se zelo dobro. Občutila sem veliko pozornost in cloveško toplino, zelo dobro skrbijo tudi za dobro počutje mamic. Zjutraj smo lahko tudi telovadile, lepo so skrbeli za nas,« pravi Maša Bra-

Maša Braini z novorojenko Jano ter s hčerkico Evo in sinčkom Matejem

ni, ki meni, da bi morali v okviru čezmejnega sporazuma bolje urediti tudi obdobje po povratku mamic in novorojenčkov domov. »V Sloveniji babice sledijo mamicam na domu še tri dni po odhodu iz porodnišnice. Če rodiš v Italiji, se obrčajno po enemu ali dveh dneh vrneš v bolnišnico, da stehtajo novorojenčka in ga pregledajo. V mojem primeru nisem točno vedela, kako naj se ravnam in kam naj plemi otroka na pregled. Te nedorečenosti bi morali urediti,« pravi Maša Braini, ki se je po porodu sama odločila, da delje hčerkico na pregled v Šempeter. Po njenih besedah bi morala biti v goriški bolnišnici bolje organizirani tudi za pripravo dokumentacije pred porodom, saj - mogoče tudi zaradi nizkega števila čezmejnih porodov - celotna zadeva še ni učetena, kot bi morala biti. Naša sogovornica je bila pred porodom v stiku tudi z drugimi goriškimi nosečnicami; večina izmed njih se je odpravila v Tržič. V Italiji pač večinoma velja, da imajo nosečnice svo-

jega zasebnega ginekologa, ki jim sledi do rojstva otroka. V primeru čezmejnega poroda se mora nosečnica odpovedati svojemu ginekologu in zadnje pregledje opraviti v tržiški oz. goriški bolnišnici. Ti prehodi marsikateri nosečnici očitno niso po godu, včasih je lahko problem tudi jezikovna pregrada. Sploh pa bi bila potrebna boljša informiranost, da bi nosečnice bolje spoznale Šempetrsko porodnišnico.

Kakorkoli, po rojstvu male Jane so v Šempetrski bolnišnici uredili vse birokratske formalnosti in postali dokumentacijo na novogoriško upravno enoto, kjer so njenemu očku Marinu Marsiču izdali rojstni list, s katerim je uredil vpis tudi v matično knjigo goriške občine. Rojstvo v Sloveniji ne daje pravice do pridobitve slovenskega državljanstva. Mala Jana je pridobila tako slovensko kot italijansko državljanstvo po starših. Na njenem osebnem dokumentu piše le, da je rojena v Šempetu. »Izkulčna je bila vsekakor pozitivna,« zaključuje Maša Braini. (dr)

PORODNIŠNICA

Katja Munih
gorica@primorski.eu

Kdaj skupni krvni obtok?

Sempetrška bolnišnica in dežela Furlanija Julijska krajina naj bi predvidoma prihodnje leto dopolnila lani podpisani čezmejni sporazum, ki mamicam iz nekaterih goriških obmejnih občin omogoča vračilo stroškov za porod v Šempetrski porodnišnici. Predlog direktorice Šempetrške bolnišnice Nataše Fikfak za razširitev območja na celotno obmejno območje do Krmina je umesten in dobrodošel. Dosedanji sporazum namreč vse tiste mamice, ki nimajo stalnega prebivališča v občinah Gorica, Fara, Moš, Števerjan, Sovodnje in Slovenc v postavlja v diskriminatorev položaj.

Ko smo lani julija vzhičeno poročali o podpisu omenjenega sporazuma, si nismo znali predstavljati, koliko zanimanja bo pravzaprav ta možnost pozela med bodočimi starši na italijanski strani meje. Po skoraj letu in pol je jasno, da se parov iz sosednje Goriške pred vrati porodnišnice doslej ni ravno trlo: na podlagi sporazuma je doslej v Šempetu pri Gorici na svet prijokalo le pet dojenčkov.

Eden poglavitnih razlogov za število, s katerim se ne gre ravno hvaliti, je zagotovo birokratsko sito, katerega spranje so tako ozke, da le malo katera mama iz sosednjega prostora zmore skozenj: če že ima stalno bivališče v eni od zgoraj naštetih občin, mora zadostiti še drugemu pogoju: vsa njena nosečnost mora biti spremljana v ginekoloških ambulantah javnega zdravstvenega podjetja. Glede na to, da menda kar 70 odstotkov nosečnic v sosednjem prostoru obiskuje zasebne ambulante, je število potencialnih kandidatov krepko zdesetkano. In šele ko se mlada starša, ki sta si omislila porod v Šempetrski porodnišnici, prebijeta še čez menda kar zamudno in zahtevno birokracijo, čež morebitne skrbi, ali ju bodo v slovenski porodnišnici sploh razumeli, če se ne ustrašita »socialističnega« videza oddelka in če ju vmes ne prestrašijo javne polemike, kaj bo pisalo v otrokovem rojstnem listu pod rubriko Kraj rojstva, šele tedaj se lahko znajdeti v tretjem nadstropju rdeče-modre bolnišnične stavbe, ki barvno menda ponazarja vene in arterije, in se lahko posvetita rojevanju nasledstva.

Kar se tiče Šempetrške porodnišnice pa tole: samo prepleškanje zidov v šest všečnih pastelnih odenkov ne bo privabilo bistveno več porodnic, ne iz sosednjega ne iz domačega goriškega prostora. Ni namreč skrivnost, da se veliko mamic iz lokalnega okolja odloča za porod v postojanski porodnišnici. Slednja, četudi spada med manjše, beleži med 1.600 in 1.800 porodov letno, Šempetrška pa med 700 in 800. Zakaj tolikšen navad v Postojno? Med najmočnejšimi argumenti med porodnicami vsekakor velja več možnosti lajšanja obporodne bolečine ter prisotnost izbrane babice, na primer. Vse z doplačilom, sveda. V Šempetu se možnost epiduralne analgezije že dolgo napoveduje, do uresničitve pa še vedno niso prišli ...

Za konec pa še ščepec pesimizma: je ob dejству, da na evropskih mejah rastejo ograje iz bodeče žice, za katere se ne ve, kaj bodo prerasle, razmišljanje o skupni čezmejni infrastrukturi, ki bi kot nekakšen skupni krvni obtok povezala mesti, že postal utopija?

GORICA - Društvo upokojencev Čimprejšnja diagnoza najbolj učinkovita tudi v boju proti raku

Občinstvo na Spazzapanovem predavanju

Društvo slovenskih upokojencev iz Goriške je letos priredilo v Tumovi dvorani KB centra v Gorici že nekaj koristnih predavanj o zdravstvu, najprej o zdravem prehranjevanju, nato o kožnem raku in srčnih boleznih, v oktobru pa je o rakastih obolenjih predaval onkolog v bolnišnici CRO pri Avianu, goriški rojak Simon Spazzapan.

Lepemu številu udeležencev je najprej spregovoril o epidemiologiji in nastanku raka. Nato je natančno in nazorno govoril o primarni prevenciji, h kateri spadata za preprečevanje raka predvsem zdrav način prehrane in telesno gibanje. Med povzročitelji raka sta seveda tudi kajenje in alkohol. Gledate sekundarne prevencije pa je naveadel t.i. screening, kar pomeni preiskavo za zgodnje odkrivanje bolezni in nepravilnosti v človekovem organizmu (npr. mamografija, PAP test itd.). Govoril je o srčnih boleznih, iktusu, pljučnem raku, visokem pritisku, sladkorni bolezni, raku na črevesju, dojki, pankreasu, jetrih, želodcu itd. Za preprečevanje raka je dal več praktičnih nasvetov in priporočil pri hrani naslednje: čim manj soli, mesa (posebno rdečega), salame, pršuta ipd. ter uživanje več rib in zelenjave ter pitja čim več vode. Spazzapan je poleg navedenega obrazložil še marsikaj drugega in odgovarjal na mnoga vprašanja udeležencev, ki so pozorno sledili razlagam. Posebej je poudaril, da čimprejšnja diagnoza je najbolj učinkovita tudi v boju proti raku. (ed)

RONKE - Ovadili goljufa iz Turina

Med spletnim »ribarjenjem« sta se ujela v policijsko mrežo

Izvedenci mu pravijo »phishing« - ribarjenje. Gre za spletno obliko goljufije, ki se je nepridipravi poslužujejo, da se dokopajo od osebnih podatkov svojih žrtev in še zlasti do kod njihovih bančnih računov in kreditnih kartic. V zadnjih dneh so policisti ugotovili identiteto dveh goljufov, ki sta »ribarila« na spletu in se na koncu ujela v policijsko mrežo. 53-letni Turinčan A.F. je skupaj z 34-letnim M.G. skušal pobrati nekaj denarja s kreditne kartice 70-letnega PV. iz Ronk, ki je takoj opazil sumljiv dvig denarja s svojega računa. Nemudoma se je odpravil do policistov na ronškem letališču, ki so tako sprožili preiskavo. Koordinirala sta jo policijska funkcionarka Manuela De Giorgi in komisar Mercurio Rado. Preiskovalci so naposled ugotovili, da sta ronški sedemdesetletnika skušala ogoljufati moška iz Turina, ki so ju policisti izsledili in ovadili zaradi kršitve 640 člena kazenske zakonika.

V zadnjih časih so spletne goljufije vse bolj razširjene, med žrtvami so seveda tudi prebivalci iz najrazličnejših krajev goriške pokrajine. Tipična »phishing« prevara se prične z elektronskim sporočilom, ki naj bi ga nam poslala banka ali ponudnik neke spletne storitve. Obvestijo nas, da se moramo zradi preverjanja podatkov ali dodatnih ugodnosti prijaviti in ponovno vnesti svoje podatke. V sporočilu se nahaja tudi povezava, na katero naj bi kliknili, vendar nas vodi na lažno spletno stran, ki je zelo podobna, morda skoraj enaka strani legitimnega ponudnika, kar nas lahko zavede. Če na tej lažni, »phishing« strani vpišemo geslo za dostop in druge osebne podatke (npr. podatke o kreditni kartici), smo jih pravzaprav posredovali goljufu, ki običajno zatem malce počakajo, preden poberejo denar s kreditnih kartic ali bančnih računov svojih žrtev. Tako jih je veliko težje izslediti. Oškodovanci se po nekaj mesecih včasih niti ne spomnijo, ob kateri priložnosti so v splet vpisali svoje osebne podatke. Dodatno težavo predstavlja dejstvo, da spletne goljufi pošiljajo svoja sporočila iz azijskih ali afriških držav; odkrivanje njihove identitete je zato izredno zapleteno, saj je potreben mednarodna tiračica. Ronški sedemdesetletnik je tako konec koncev imel »srečo«, ogoljufati sta ga skušala Turinčana, ki so ju policisti uspeli izslediti in prijaviti.

Spletnih goljufij je vse več

KARABINJERJI

Večer o varnosti jutri v Sovodnjah, v četrtek v Gorici

Nadaljuje se niz srečanj, ki jih karabinjerji iz goriške pokrajine posvečajo opozarjanju javnosti pred goljufjami in tativnimi. V ta namen seznanjajo ljudi z nasveti, kako se lahko pred njimi zavarujejo. Dve tovrstni srečanji bosta v prihodnjih dneh in Sovodnjah in Gorici.

Večer na temo varnosti, ki ga prireja pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev v sodelovanju z občino Sovodnjo, bo jutri, 23. novembra, ob 19. uri v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah. Na pobudo Društva slovenskih upokojencev za Goriško pa bo kapetan pokrajinskega poveljstva karabinjerjev Lorenzo Pella predaval v četrtek, 26. novembra, z začetkom ob 19. uri v Tumovi dvorani na Verdijemevem korzu 51 v Gorici.

DOBERDOB - Župan podelil priznanja

V majhni občini veliko zaslužnih

Zavidljive rezultate dosegajo v športu in kulturi

Mara Lavrenčič

Lucija Lavrenčič, dirigentka Veseljakov

Župan Vizintin izroča priznanje Ivanu Gergoletu

BUMBACA

Enzo Bressan, podpredsednik Mladosti

Cristian Faidiga

ŠTANDREŽ

Klas izročajo Alešu Hobanu

Aleš Hoban med pevkami

»Čeprav smo majhna občina, imamo kar nekaj zaslužnih društev in občanov. Prav je, da jih nagradimo in se jim zahvalimo, saj smo ponosni, da s svojimi dosežki ponašajo v svet ime naše občine.« Doberdobski župan Fabio Vizintin je v petek na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu podelil priznanja petim zaslužnim občanom in društvom. »Zadnjici so priznanja podelili ob koncu devetdesetih let prejšnjega stoletja; med enim izmed zasedanj občinskega odbora smo ugotovljali, da naši občani in društva dosegajo izvrstne dosežke. Zato smo se odločili, da jih nagradimo,« pojasnjuje župan. Priznanja so prejeli Mara Lavrenčič, Cristian Faidiga, Ivan Gergolet, športno združenje Mladost in otroški pevski zbor Veseljaki.

»Mara Lavrenčič je državna prvakinja v teku na 300 metrov; državni naslov je osvojila tudi v štafeti 4x100. Cristian Faidiga je osvojil trete mesto na olimpijskih igrah evropske mladine v gruzijski prestolnici Tbilisi. Ivan Gergolet je za svoj dokumentarni film Ples z Marijo prejel nagrado Civitas Vitae na beneški Mostri, pred kratkim je bil nagrajen na filmskih festivalih na Portugalskem in v Skopju; imenovan je bil tudi za evropske oskarje EFA. Nogometna ekipa Mladosti je v dveh sezонаh dvakrat napredovala, in sicer iz tretje v prvo kategorijo. V ekipi igra več domačinov, društvo živi na podlagi prostovoljnega dela. Veseljaki so la-

niznagali na pokrajinskem tekmovanju zvezze USCI, letos so se uspešno udeležili mednarodnega tekmovanja Praga Allegro,« pojasnjuje župan Vizintin, ki je na svoje občine upravičeno ponosen. Po podelitvi priznanj so si ogledali dokumentarec Ujeta voda - L'acqua catturata avtoric Nadje Velušček in Anje Medved.

LOKVE - Prvi sneg pobelil Trnovsko planoto

Za sankanje ga je dovolj

Na avtocesti med Ajdovščino in Razdrtim je težave povzročala močna burja

Prvi sneg je včeraj pobelil Lokve, kjer ga je za sankanje že čisto dovolj. Snejiti je začelo v dopoldanskih urah, do večera je na Trnovski planoti padlo od petnajst do dvajset centimetrov snega, na Idrijskem, Cerkljanskem in na Vojškem tudi do štirideset centimetrov. Zaradi sneženja so včeraj popoldne na cesti Ajdovščina - Col - Črni Vrh - Godovič prepovedali promet za priklopnike in polprikllopnike. Med Ajdovščino in Razdrtim je težave povzročala burja; med priključkom Selo in cestinsko postajo Nanos je bil zaradi močnih sunkov prepovedan promet za vsa vozila s ponjavami in hladilnike.

Nočna snežna idila na Lokvah

WWW.PROMET.SI

JAMLJE - Spomin na prvo vojno

V partizanski knjižnici o taborišču v Brucku

Knjigo Vilija Prinčiča bodo predstavili tudi v Doberdobu, Sovodnjah in na Cerju

Podpisovanje knjig v Jamlijah

Učenci Glasbene matice. V torek, 1. decembra, ob 18. uri bo predstavitev v občinski knjižnici v Sovodnjah, ki jo prireja občinska uprava. V torek, 8. decembra, ob 18. uri bodo knjige predstavili v prostorih pomnika na Cerju; večer prireja Turistično društvo Cerje iz Opatje sela. V sredo, 25. novembra, ob 12. uri bo knjiga predstavljena še na knjižnem sejmu v Ljubljani.

Predstavitev knjige Vilija Prinčiča, ki so vključene tudi v projekt goriškega Kulturnega doma Bunker 15-18, bodo v prihodnjih dneh potekale še drugod. V četrtek, 26. novembra, ob 19. uri bo predstavitev na sedežu društva Jezero v Doberdobu; ob tej priložnosti bodo odprli razstavo o živalih v vojni, nastopili bodo

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2015

57. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKIE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE.

POSVEČENA SKLADATELJU
UBALDU VRABCU
OB 110-LETNICI ROJSTVA

GORICA - KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

DANES, 22. NOVEMBRA 2015, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice in Zadružne banke Doberdob in Sovodnje. V sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

SKS Svet slovenskih organizacij, **CARS** Cenar, **COMUNE DI GORIZIA**, **jskd** Jezero Kulturni center, **FONDAZIONE Cassa di Risparmio di Gorizia**, **ECC** Dobrodo in Sovodnja, **SKGZ** Skupnost kulturnih društev Goriške, **FONDAZIONE Cassa di Risparmio di Gorizia**

ŠTANDREŽ

Klas izročajo Alešu Hobanu

V Štandrežu se jutri začenja niz prireditve, ki jih ob praznovanju vaškega zavetnika prirejajo župnija sv. Andreja ap., prosvetno društvo Štandrež in društvo Skultura 2001. Jutri ob 20. uri bo v župnijskem domu delavnica na demo *Uvajanje v krščanstvo včeraj in danes. Kaj pa jutri?*. V okviru praznovanja bodo tudi letos izročili nagrado Klas, ki jo podelujejo zaslužnim vaščanom. Podelitev bo v nedeljo, 29. novembra, ob 11. uri. Nagrado bo prejel Aleš Hoban.

Letošnji nagrajenec izhaja iz zavetne slovenske družine, ki se je v preteklosti prezivljala s kmetijstvom. Po domače so jim rekli pri Kumetih. Rodil se je 7. aprila 1943. V Štandrežu je obiskoval osnovno šolo, slovensko srednjo šolo pa v Gorici, kjer je končal študij računovodske smeri. Zaposlil se je v prevozništvu in zadnja leta, do upokojitve, opravljal direktorske posle pri goriškem prevozniškem podjetju.

V Hobanovi družini sta bila glasba in petje vsakodnevna hrana. Njegov ded Silvester je bil dolgoletni navdušen pritrkovalec in se je povzpel na visok zvonik domače cerkve še pri 82 letih. Včasih je peljal s seboj tudi malega Aleša, ki se je navdušil nad pritrkovanjem in tudi v odraslih letih zahajal na štandreški zvonik. Oče in mama pa sta imela lep glas in več let pela v domačem zboru. Tudi njegova brata sta bila glasovno nadarjeni.

Aleš Hoban se je učil klavir pri prof. Mirku Fileju. Še danes se mu oči zaiskrijo, ko se spominja, kako je navdušeno vadil na mogočnih orglah v domači cerkvi, kjer je župnik Jožef Žorž upal, da bo postal organist. Na štandreškem koru je večkrat zapel ob kaki slovesnosti prijateljev in znancev.

Leta 1965 se je vključil v moški zbor društva Oton Župančič, ki ga je vodil Franc Lupin in v njem pel veliko let. Od leta 1975 je pel tudi v mešanem zboru pod vodstvom Stanka Benka. Istega leta je vodil tudi moški zbor, s katerim je nadaljeval tudi po ustanovitvi mlajše pevske skupine Sraka, v kateri se zbirajo pevci iz raznih krajev Goriške. S starejšimi pevci sprembla k zadnjemu počitku prijateljev in znancev. V odboru kulturnega društva Oton Župančič je bil več let odgovoren za blagajniške in tajniške posle. Od leta 1981 do leta 1984 je predsedoval društvenemu odboru, nato pa je bil do leta 1986 podpredsednik. Aleš Hoban je bil tudi v upravnem odboru SKGZ in nadzornem odboru Kmečke banke. Od SKGZ je prejel priznanje za dolgoletno in uspešno delo na kulturnem in drugih področjih. Pred podelitvijo priznanja bo maša, ki se bo začela ob 10. uri; vodil jo bo ljubljanski pomozni škof Anton Jamnik. Pred cerkvijo bo adventna tržnica.

OLJKA - Navodila za boljše plodove

Tudi če jo zanemarjaš, te ne bo nikoli izdala, radodarna pa ne bo

Za vinsko trto velja izrek, da je občutljiva kot ljubica: če jo zanemariš za kratek čas, ti tega ne bo nikoli odpustila, je oljka kot mati: lahko jo leta in leta zanemarjaš, pa te vseeno ne bo nikoli pozabila. Oljka je zelo hvaležna rastlina, ki nam da plodove tudi takrat, kadar ji celo leto ne posvečamo posebne pozornosti- toda takrat je pridelek skromen.

Opravila v oljčnem nasadu zajema jo oranje, gnojenje, obrezovanje in varstvo nasadov. Bogato razpredene korenine ljubijo rahlo, vlažno zemljo, bogato s hranili. Od tega je odvisna rast in rodnost drevesa. Številne stranske korenine ji dajejo možnost, da se sama pomladí, po uničujočih zmrzalih celo obnovi.

Oljka je klimatsko izredno zahtevno drevo, ljubi zahodne lege, izpostavljene soncu. Zimsko mirovanje je pogoj za nastavek cvetnih popkov, ki so beli, združeni v socvetja in običajno dvospolni. Pri nas začne cvetenje v drugi polovici maja, v polnem cvetenju je v začetku junija. V vrhuncu cvetenja je močna burja lahko pogubna za pridelek. Oljka običajno roditi izmenično. Obiranje oljka je vrhunc oljkiarskega leta. Oljkarjev trud se zrcali v plodovih v zabočkih, preveva pa ga veliko pričakanje, kakšno olje bo stisnjeno iz njegovih oljk.

Po tako bogati letini ne smemo pozabiti na rastline. Po končanem obiranju v vseh oljčnih nasadih svetujemo škropljenje z aktivnimi snovi na osnovi bakra, kar bo pripomoglo boljšemu vegetativnemu počitku rastlin in razkuževanju ran ki smo jih povzročili z obiranjem plodov. Pred zimo nas v oljčniku čaka še nekaj pomembnih opravil: obrati moremo nekaj najbolj poznih sort, poskrbeti za varno prezimovanje dreves in zaščito pred škodljivci ter tla praviti za naslednjo sezono. Izkoristimo še vse lepe dneve, ki nam jih nudi narava.

V decembru na vsakih pet let odv

zamemo vzorec tal in opravimo analizo zemlje. Z njo ugotovimo, ali je hrana v tleh preveč ali premalo in ali so posamezni elementi v nesorazmerju. Takšna tla namreč povzročajo slabo rast, pa tudi slabo cvetenje ter majhen in nekakovosten pridelek. Na podlagi rezultatov, ki nam jih pokaže analiza, lahko izberemo primerena gnojila in morda izboljšamo strukturo zemlje.

Z zimskem obdobju drevo oljke miruje in ni rasti, nato poteka zapleten proces razvoja cvetnih brstov. Korenine rastejo, če so razmere ugodne. Obdobje vegetacije je se začne spomladzi, z brstenjem in rast-

jo novih poganjkov. Maja se začne razvoj socvetij in cvetenje. Približno štirideset dni prej je treba začeti spomladanske rezi, kajti od tega bo odvisen naš pridelek.

Z rezjo oblikujemo drevo v zeleno gojitveno obliko, uravnavamo rast in rodnost. Rez mora biti prilagojena naši klimi, zemljisci in legi. Ker smo na skrajnem severnem območju pridelave oljki in je naš omejitveni faktor predvsem svetloba in zimske temperature, moramo izbrati gojitvene oblike, ki omogočajo dobro osvetlitev.

**Agronomka dr. Natascia Riggi
(Sodelavka svetovalne službe KZ)**

O oljki jutri na Dolgi kroni

Zadruga Dolga kronska v sodelovanju s Kmečko zvezo in Kmetijsko svetovalno službo Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica (KSS-KGZ) in Konzorcijem ekstradeviškega oljnega olja Tergeste prireja jutri ob 18. uri na Dolgi kroni v Dolini srečanje na temo: »Kako z oljko v zimskem in spomladanskem času«. Predaval bo specialistka za sadjarstvo in oljkarstvo univ.dipl.ing.agr. Irena Vrhovnik.

Na kaj morajo biti vinarji v kleti še posebej pozorni

Opisali bomo nekatere najbolj pogoste napake vin, ki jih morajo kletarji takoj prepoznati in pravilno ukrepati. Le pravočasno in pravilno ukrepanje je lahko uspešno in ohrani vino uporabljivo. Svetujemo pa, da se kletar ob vsakem dvomu posvetuje s strokovnjakom.

Poleg napak so pogosti tudi primeri bolezni vin, o katerih bomo pisali prihodnjič. Glede na to, da je nadaljno v ina vina veliko, se bomo omejili na tiste, ki so v naših vinih pogosteje prisotne.

Napake vin so nezaželene spremembe v barvi, vognu in okusu, ki jih povzročajo neustrezni postopki v kletarjenju, kemijski procesi ter prisotnost tujih spojin v mostu in vinu.

Vodikov sulfid ali žveplovodik H2S (bekser)

Pojavlja se pri mladih vinih, le izjemoma pri starejših, z neprijetnim vonjem in okusom po gnilih jajcih. Napako smo že omenili, ko smo pisali o negi mošta in mladega vina, saj se najpogosteje pojavlja pri vretju. V primeru, da se pojavi v tem času, ga lahko odstranimo le, če pravočasno in pravilno ukrepamo. Vino, ki vsebuje žveplovodik je treba nujno prezraciti z zračnim pretokom. Pretok naj spremi žveplanje. Še druge organske snovi, ki vsebujejo žveplo lahko nastanejo tako med alkoholno fermentacijo kot zorenjem vina. Med njimi so najbolj poznani merkaptani, ki so zelo neprijetno dišeče spojine. Najbolj sta poznana etil in metil merkaptan. Prvi diši po gumi ali česnu, drugi pa po kuhanem jelzu ali ohrovku. Dodatek aktivnega oglja uspešno odstranjuje merkaptane, vendar pa je neprimeren zaradi neselektivnosti, saj se odstranijo tudi želene spojine. Manj je poznana metoda ponovne fermentacije z dodatkom finih kvasovk, po možnosti iz droži nazaj v vino, kjer izkazujejo sposobnost vezave hlapnih spojin z vinom.

Rjavi lom ali porjavitev vina

Če vino v kozarcu na zraku 1-2 dni porjavi, je bilo slabo zaščiteno pred oksidacijskimi procesi, torej premoalo žveplano. Porjavitev vina poteka od zgoraj navzdol, končno pa porjavi celotno vsebino. Istočasno pa se pojavi tudi motnost. Povzročitelji so encimi oksidazole (polifenoloksidaze), ki ob stiku z zrakom povzročajo por-

javitev. Spremeni se okus vina, ki nas spominja na posušeno sadje in skorjo kruha. Vino, ki se nagiba k tej napaki je treba pravilno zavarovati z žveplom (15-20 miligramov/l prostega SO₂), kar pomeni, da moramo žveplati z 10-15 g/hl metabisulfita. Napaka se pojavlja tudi pri rdečih vinih in je opazna zaradi razgrajevanja barvil. Ukreparamo kot pri belih sortah vina. Pri današnji pravilni predelavi grozda s takojšnjim žveplanjem mošta, je porjavitev vina redkejša napaka.

Črni lom ali počrnitev vina

Z novo tehnologijo v kleteh je ta napaka sicer manj pogosta kot včasih, a utegne biti še prisotna, zato je pravda jo omenimo. Vina ob dotiku z zrakom pomodrijo ali počrni. Napaka se pokaže, ko vino po pretoku nalijemo v kozarec in nam počrni, nastane pa zaradi vezave železa na tanin. Vzrok za to je prevelika količina železa, ker je mošt, drozga ali vino prislo v dotik s kovinskimi deli. Ponavadi se počrnitev pojavlja pri vinih, ki vsebujejo malo kislino. Če je vsebnost železa v vinu nizka, odpravimo napako, s tem da odstranimo železo z uporabo citronske kislino (30-100gr/hl). Slednja se veže z železom in zniža pH vina in s tem je vino odpornejše na oksidacijo. Ob večji vsebnosti železa pa je treba vino čistiti s kalijevim ferocijanidom (modro čiščenje), kar pa glede na zahtevnost posega zahteva prisotnost strokovnjaka in spoštvovanje strogih zakonskih določil, ki urejajo tovrstni poseg.

Bakreni lom ali bakrena motnost

Manj pogost od prejšnjega se pojavlja pri vinih, ki niso čiščena. Bakreni lom pospešuje prosta žveplasta kislina, ki pri višji temperaturi topi baker posod in opreme, s katero pride vino v dotik, lahko pa je posledica višje prisotnosti bakra vsled uporabe bakrenih zaščitnih sredstev v vinogradu. Pri tem lom pride do usedline, ki je sestavljen iz bakrovih spojin z organskimi snovmi. Te spojine močno prizadenejo tudi okus vina, ker povzročijo izredno trpkost. Napako prepričimo s tem, da prepričimo ali močno omejimo dotik vina z bakrenimi površinami ali z modrim čiščenjem. Z uporabo sodobne tehnologije v kleteh so primeri črnega in bakrenega loma vedno redkejši.

SAJENJE SADNEGA DREVJA

Pogoj za uspešno sajenje je, da temperaturi zraka in zemlje ne padeta pod ničlo

Pri nas so strnjeni sadni nasadi sicer redkost, so pa zelo razširjeni sadni vrtovi. Zato je zanimanje za sadno drevje, pa čeprav na ljubiteljskem nivoju, precej veliko. Zato menimo, da bodo v nadaljevanju navedena strokovna navodila za sajenje sadnega drevja, lahko zanimala in koristila tistim, ki se bodo odločili za to opravilo.

Sadno drevje lahko sadimo od jeseni, ko odpade listje, do pomladi, ko začne listje brsteti. Pogoj za uspešno sajenje je, da temperaturi zraka in zemlje ne padeta pod ničlo, vendar je primernejše sajenje v tem obdobju, pozno jeseni, ker se korenin čez zimo oprime zemlja, tako da začno spomladni normalno rasti. Samo v zelo hladnih območjih, kjer so možne zimske pozebe, je primernejše saditi spomladsi.

Uspeh sajenja je v dobrini odvisen od sadilnega materiala. Sorta in podlaga sadike morata biti označena na etiketi, kar nam omogoči, da izberemo sorto, ki jo želimo gojiti in podlago, ki je primerena za naša tla. Korenine sadike naj bodo zdrave, lepe in gosto razraščene, in ne polomljene. Pazimo, da korenine niso okužene z rakom, ušmi ali kaparem. Dober in izkušen sadjar raje sadi enoletne sadike, ker jih lahko oblikuje po svoji želji. Začetnik naj kupi dvoletne rastline, ki imajo že oblikovano krošnjo in določeno višino stebla.

Paziti moramo, da se sadike med prevozom iz drevesnice mehanično ne poškodujejo, ne izsušijo, predvsem pa, da niso izpostavljene prenizkim temperaturam. Korenine so namreč mnogo bolj občutljive na nizke temperature kot nadzemni deli, zato jih med prevozom zavarujemo. Pred sajenjem sadike ponovno pregledamo. Korenine pustimo čim daljše, porečemo le poškodovane ali polomljene. Pri kopanju jame mečemo zgornjo plast do globine 20 centimetrov na eno stran jame, medtem ko spodnjo plast, do globine 50 cm, mečemo na drugo stran jame. V tako izkopano jamo stresemo približno 250 gr umetnega gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij in ga z lopato zakopljam do globine 50

ali več cm. S tem smo dali drevesu gnojila za zalogo in opravili založno gnojenje.

Jama naj bo čim večja, široka najmanj en meter, globoka pa 50 - 60 cm. Optimalna velikost pa je 1 meter za 1 meter. Če je jama dovolj velika, se korenine normalno razraščajo in drevo lepo raste. Če pa je sadilna jama preozka, ter zemlja v okolici korenin slab in nezrahljana, bo sta rast in razvoj korenin ovirana in bo drevo slab rastlo.

Kup zemlje, ki je bil izkopan iz zgornjega dela jame (zgornja plasti 20 cm globoka), pomešano z eno tretjino pripravljenega rudninskega gnojila (približno pol kg gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij) in šote. Razmerje med zemljijo (tudi z dodatkom komposta) in šoto naj bo 3:1. S to mešanico zusujemo dno jame, ki smo jo predhodno že prelopatali in založno gnojilo. Drugi kup zemlje, ki smo ga izkopali iz globljega dela jame (do 50 cm), pa lahko pomešamo s približno polovico kg gnojila fosforja in kalija in šote ter zusujemo jamo do roba.

Pri založnem gnojenju smo uporabili samo fosforna in kalijeva gnojila, ker se v zemljiji zelo počasi pomikajo, približno 1 cm letno. Zato morajo biti koreninam takoj dostopna. Z dušikom gnojimo površinsko, ker ga zemlja ne zadržuje in se hitro pomika v nižje plasti.

Navedene količine gnojil so samo okvirne, ker so odvisne od zahteve sorte, od založenosti tal, ter posebnosti posameznih rudninskih elementov v gnojilu. Pravilne odmerke naj določi strokovnjak, ki pa mora razpolagati s podatki talne analize.

V tako pripravljeno jamo, izkopano in zasuto, navozimo mešanico zemlje in šote v že navedenem razmerju. Na ta navoženi kupček postavimo namočeno in obrezano sadiko, tako da ji korenine lepo enakomerno razporedimo na vse strani in zagnemo z mešanicu zemlje in šote. Med zagrjanjem sadika potremo, da zemlja izpolni vsa prazna mesta, med koreninami. Na to namečemo še dodatno plast zemlje in jo z nogo dobro potlačimo, da se zemlja in korenine sprimejo in da nim vesni praznih mest.

Posebno pozornost moramo posvetiti globini sajenja. Najbolje je, če sadimo do iste globine kot je bila sajena v drevesnici, kar lahko ugotovimo po barvi lubja. Če razlike v barvi lubja ni mogoče ugotoviti, pazimo, da je cepljeno mestno približno 10 cm nad površino zemlje.

Če so sadike šibke, namestimo ob njih kol. Postavimo ga 10cm od sadike in jo nanj na rahlo privežemo. Vsaki sadiki dodamo (če z njim razpolagamo) tudi malo gnoja, ki ga razporedimo po obodu jame. Med koreninami in hlevskim gnojem mora biti plast zemlje, da gnoj ne pride v dotik s koreninami, sicer jih lahko poškoduje. Hlevski gnoj prekrijemo še s preostalo zemljijo, da se iz gnoja ne izgubi dušik. Po vsakem urejenem kolobarju na koncu potrošimo še približno 200 g dušičnega gnojila v obliki amonijevega nitrata ali uree.

Če je zemlja v sajenju suha, moramo dresesa po sajenju dobro zaliti, kar je še posebej pomembno, če sadimo spomladsi.

Ob koncu pa še eno pomembno navodilo. Pri zasaditvi sadnega vrtca pazimo, da zagotovimo dresesom primeren živiljeni prostor. Med sadikami morajo biti potrebne razdalje, ki so odvisne od sadne vrste, podlage in gojitvene oblike. Ta prostor gre lahko od 3,5 kvm za jablano na šibki podlagi do 15 kvm za češnjo na sejancu in do 100 kvm za oreh.

Če sadimo dresesa preblizu, se krošnje medsebojno senčijo, odmirajo in takoj v vrtovih pridelujemo predvsem liste ter le malo plodov. Bodimo torej pazljivi pri izbiri podlage in gojitvene oblike. Če imamo dvome se posvetujemo s strokovnjakom.

**Svetovalna služba KZ
v sodelovanju z ZKB**

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Velika dvorana

V sredo, 25. novembra, ob 20.30 / Avtorski projekt: Oliver Frljić: »25.671«.

Klubski prostor

Danes, 22. novembra, ob 16.00 / Lot Vekemans: »Ismensa, njena sestra«.

Gledališče La Contrada

Dvorana Orazio Bobbio

Danes, 22. novembra, ob 16.30 / Georges Feydeau: »Sarto per signora« / Ponovitev: v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30.

Stalno gledališče FJK - II Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 24. novembra, ob 20.30 / Pier Paolo Pasolini: »Porcile« / Režija: Valerio Binasco. / Ponovitev: od srede, 25. do sobote, 28., ob 20.30 ter v nedeljo, 29. novembra, ob 16.00.

V sredo, 2. decembra, ob 20.30 / Juliette Towhida & Tim Firth: »Calendar girls« / Ponovitev: od četrtega, 3. do sobote, 5. ob 20.30 ter v nedeljo, 6. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 22. novembra, ob 17.00 / Roberto Cavosi: »Rosso venerdì«.

PROSEK

Kulturni dom

Danes, 22. novembra, ob 17.00 / »Kako postati slovenci v 50 minutah« / Nastopajo: Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V torek, 1. decembra, ob 20.45 / Stefano Massini: »Si gira!« / Ponovitev: v sredo, 2. decembra, ob 20.45.

VIDEM**Novo gledališče Giovanni da Udine**

V četrtek, 3. decembra, ob 20.45 / Arthur Schnitzler: »Scandalo« / Prevod: Ippolito Pizzetti / Režija: Franco Però / Nastopata: Franco Castellano in Stefania Rocca. / Ponovitev: v petek, 4. in v soboto, 5. decembra, ob 20.45.

SVENIJA**NOVA GORICA****SNG Nova Gorica**

V sredo, 25. novembra, ob 20.00 / Miha Nemec, Nejc Valenti: »Hotel Modra opica«.

V četrtek, 26. novembra, ob 20.00 / »Fabiani - umetnost bivanja« / Ponovitev: v petek, 27. novembra ob 11.00.

V soboto, 5. decembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Pašjon«. / Ponovitev: v petek, 18. in v torek, 29. decembra, ob 20.00.

LJUBLJANA**Cankarjev dom****SNG Drama**

Veliki oder

Jutri, 16. novembra, ob 19.30 / Vinko Möderndorfer: »Evropa«. / Ponovitev: v torek, 17. novembra, ob 19.30.

V torek, 10. novembra, ob 19.30 / Johann Wolfgang Goethe: »Faust« / Ponovitev: v sredo, 11. ob 19.30, v četrtek, 12. ob 17.00, v petek, 13., v soboto, 14. in v petek, 20. novembra, ob 19.30.

V torek, 17. novembra, ob 10.30 / Fran Levstik: »Martin Krpan«.

V soboto, 21. novembra, ob 19.30 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

V četrtek, 26. novembra, ob 18.00 / Ivan Cankar: »Kralj na Betajnovici«. / Ponovitev: v petek, 27. novembra, ob 18.00.

Mala drama

V torek, 24. novembra, ob 20.00 / Miha Nemec, Nejc Valenti: »Hotel Modra opica«.

V četrtek, 26. novembra, ob 18.00 / Maja Haderlap: »Angel pozabe«.

Levi oder

V soboto, 21. novembra, ob 21.00 / Avtorski projekt Iniciative za razvoj mo-

kumentarističnega gledališča: »Marie Curie - Hystérie«

Slovensko Mladinsko Gledališče**Zgornja dvorana**

Danes, 22. novembra, ob 19.00 / Ana Vujanović, Saša Asentić (Teorija, ki hodijo): »Community na izpitu«.

V torek, 24. novembra, ob 19.00 / Oliver Frljić: »Kompleks Ristić«. / Ponovitev: v sredo, 25., v četrtek, 26. in v soboto, 28. novembra, ob 19.00.

MGL

Veliki oder

Jutri, 23. novembra, ob 19.30 / Črna komedija / Arthur Schnitzler: »Vrtljak« / Ponovitev: v torek, 24. in v pondeljek, 30. novembra, ob 19.30

V sredo, 25. novembra, ob 19.30 / Simona Semenič: Simona Semenič: »sedemkuharic, štirje soldati in tri sofije«.

V soboto, 28. novembra, ob 19.30 / Drama s songi / Bertolt Brecht: »Dobri človek iz Sečuana«.

Mala scena

Jutri, 23. novembra, ob 20.00 / Drama / Simona Hamer (po motivih Prežihovega Voranca): »Samorastniki«.

V sredo, 25. novembra, ob 20.00 / Komedija / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«.

GLASBA**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Stalno gledališče FJK - II Rossetti**

Dvorana Generali

Danes, 22. novembra, ob 16.00 / muzikal / Daniele Finzi Pasca: »La Verità« / Ko-producentka: Julie Hamelin Finzi / Scene: Hugo Gargiulo / Glasba: Maria Bonzanigo.

Gledališče Verdi

V petek, 27. novembra, ob 20.30 / opera / »Werther« / Dirigent: Christopher

Franklin / Ponovitev: v soboto, 28. ob 20.30, v nedeljo, 29. novembra, ob 16.00, v torek, 1. decembra, ob 20.30, v četrtek, 3. ob 20.30 in v soboto, 5. decembra, ob 16.00.

Palatrieste

Danes, 22. novembra ob 21.00 / Cesare Cremonini / Pù che logico tour.

VIDEM**Novo gledališče Giovanni da Udine**

V sredo, 2. decembra, ob 20.45 / opera / Nastopa: »London Symphony Orchestra« / Dirigent: Daniel Harding / Program: Robert Schumann: Manfred op. 115, Ouverture; Johannes Brahms: Variazioni su un tema di Haydn in si bemolle maggiore op. 56a; Anton Bruckner: Sinfonia n. 4 in mi maggiore op. 120 "Romantica".

SVENIJA**LJUBLJANA****Kino Šiška**

V četrtek, 26. novembra, ob 20.00 / Indekš lekcija / Lola Marsh in Daniel Vezoja.

V torek, 1. decembra, ob 20.00 / rock koncert / Nastopajo: Editors.

V pondeljek, 7. decembra, ob 20.00 / Nastopajo: Crippled Black Phoenix.

SNG Opera in balet

V torek, 17. novembra, ob 19.30 / opera / Georges Bizet: »Carmen«. / Ponovitev: v četrtek, 19. novembra, ob 19.30

SNG Drama

Drama akustika

Danes, 22. novembra, ob 19.00 / Nastopa skupina Moonlight.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Palača Gopčevič: na ogled je razstava furlanskega fotografa Danila De Marca »Partizani neke druge Evrope«. Razsta-

va bo na ogled do 8. decembra in sicer dopoldne od 10. do 13., popoldne pa od 16. do 19. ure (ob ponedeljkih bo, z izjemo 7. decembra, zaprta).

Rižarna pri Sv. Soboti: nacionalno koncentracijsko unicevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

PEVMA

Razstavni prostor: do konca decembra je na ogled samo po dogovoru razstava »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«

SVENIJA**TOMAJ**

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

SESTAVIL LAKO	OMOT, ZAVITEK, POŠTNA POŠILJKA	BOBNAR BITLOV (RINGO)	IDA LUPINO	SHAKESPEAROV JUNAK	HRVAŠKI NAFTNI KONCERN	DEL MOLEKULE	ITALIJANSKI SLIKAR	REDKOZOBCI (LAT.)	EDEN OD MEDIEV	VRSTA BRENKAL	PIVNICA, VINSKA KLET	NEMŠKA SOPRANISTKA (BORKH)	KORITO NA DNU	AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL	ŽENA RUSKEGA DRŽAVNIKA GORBAČOVA	TELEVIZIJSKI ZASLON
ZDRAVNIK SPECIALIST ZA DUŠEVNE BOLEZNI																
BAJESLOVNA DEŽELA V STAREM VEKU																
KOFI ANAN				KITAJSKI DRŽAVNIK												
MIRA SARDOČ				ANGLEŠKA PRITRDILNICA												
BERI PRIMORSKI DNEVNICK	OBMORSKO TURISTIČNO MESTO V SLOVENIJI	KOVINSKA NIT PRI KITARI		ANGL. PESNIK (THOMAS)		ČLAN VLADE										
POST SCRIPTUM			NADJA VELUŠEK	EDDIE MURPHY					</							

SMUČARSKI SKOKI - Svetovni pokal v Nemčiji

Dober začetek

Na uvodni ekipni tekmi so se slovenski smučarski skakalci uvrstili na 2. mesto

KLINGENTHAL - Slovenski skakalci so bili drugi na uvodni ekipni tekmi sezone svetovnega pokala v smučarskih skokih v nemškem Klingenthalu. Med enajstimi reprezentancami so Peter Prevc (139 m), Domen Prevc (132,5 m in 132 m), Jurij Tepeš (133,5 m in 127,5 m) in Anže Lanišek (130 m in 128,5 m) zbrali 1001,5 točke. Zmagala je Nemčija (1021,9 točke). Slovenci so vodili po uvodni seriji. Tekmo je za slovensko vrsto odpril Domen Prevc, 16-letni debitant v pokalu, ki je skočil 132,5 metra in prevzel vodstvo pred Norveško in Avstrijo. Kot zadnji je nastopil njegov brat Peter Prevc, lani drugi v skupnem sestavku pokala, in vodstvo potrdil s 139 metrov dolgim skokom.

Vmes sta bila uspešna tudi Jurij Tepeš (133,5 m) in Anže Lanišek (130 m), ki sta dodala svoje za 519,3 točke, ki jih je zbrala slovenska četverica. Nemčija (505,8 točke) je zaostajala za 13,5 točk, tretja pa je bila Avstria (473,0), ki je imela že 46,3 točke zaostanka. Sledili sta Japonska (457,9) in Češka (437,3). Slovenija je bila prva tudi po polovici druge serije, ko sta Domen Prevc (132 m) in Tepeš (127,5 m) obdržala prednost pred Nemci. Richard Freitag je nato sko-

čil 138 m in poskrbel, da je nemška zasedba pred zadnjim izmenjavo za 12 točk prehitela Slovenijo. Lanišek je namreč v tretjem skoku doskočil pri 128,5 metrih. Peter Prevc je skočil 132 metrov, Severin Freund pa 136 metrov ter potrdil nemško slavje.

Andreas Wellinger, Andreas Wank, Richard Freitag in Severin Freund so za 20,4 točke ugnali slovenske orle, tretji so bili Avstrijci (934,2), ki pa so bili daleč od boja za prvo mesto.

Gostitelji prve tekme v sezoni so tako potrdili lanskog zmago. Lani so bili Tepeš, Robert Kranjec, Jernej Damjan in Peter Prevc peti z zaostankom 82,4 točke.

V drugo serijo se niso uvrstili svetovni prvaki Norvežani, ki so zasedli še deveto mesto, premagali so le Italijane in Ruse. Slednji so bili zaradi napake pri izbirji opreme Jevgenija Klimova diskvalificirani, kot tudi Norvežani, pri katerih so črtali izid Andersa Fannemela, ki je imel neustrezen dres.

Danes bo v Klingenthalu še posamična tekma.

IZIDI, ekipna tekma: 1. Nemčija 1021,9 točke (Andreas

Peter Prevc in Lanišek v Willingenu z Nejcem Dežmanom

Wellinger 128,5/130,0 - Andreas Wank 128,5/128,5 - Richard Freitag 132,5/138,0 - Severin Freund 138,0/136,0; 2. Slovenija 1001,5 (Domen Prevc 132,5 m/132,0 m - Jurij Tepeš 135,5/127,5 - Anže Lanišek 130,0/128,5 - Peter Prevc 139,0/132,0); 3. Avstria 934,2; 4. Japonska 906,5; 5. Češka 875,6 6. Poljska; 7. Švica; 8. Finska; 9. Norveška; 10. Rusija; 11. Italija.

NOGOMET - V derbiju kroga A-lige je na turinskem Stadiumu padel Mihajlovičev Milan

Juventus prehiteva

TURIN/BOLOGNA - Juventus je v derbiju kroga A-lige na domačem Juve Stadiumu v Turinu premagal Milan in ga obenem tudi prehitel na lestvici. Obrambni zid Milana je zdržal 65. minut: nato je za oko lep gol zadel 22-letni Paulo Dybala, ki je tako šestič zatrese mrežo v letošnji sezoni. Za odločilno podajo je poskrbel Alex Sandro. Milanova pozitivna serija se je tako zaključila po petih tekmah. Allegrijev Juventus pa je tretjič zapored zmagal. Za črno-rdeče je Stadium neosvojljiva trdnjava: Milan je doslej odigral pet tekem in prav toliko izgubil.

Pred tem sta se Bologna in Roma razšli z neodločenim izidom 2:2. Ne brez polemik. Površina Dall'Are je bila na meji zmagljivosti: dež in številne luže sta precej vplivala na potek srečanja. Sodnik Gianluca Rocchi, ki je po 412 dneh znova sodil Romu (po polemikah na Romini tekmi proti Juventusu), očitno z rimskim klubom nima srečne roke oziroma piščalke. Včeraj je dosodil kar tri najstrožje kazni. Prvi so sicer povedli gostitelji z Masino, ki je izkoristil gnečo in napako Rudigerja ter Maicona. Gostje so za preobrat poskrbeli z bosansko navozo Pjanić-Džeko. Oba sta bila natančna z enajstih metrov. Za končni 2:2 je v končnici srečanja poskrbel Destro.

22-letni argentinski nogometar Juventusa Paulo Dybala se je tako veselil zmagovaltega gola proti Milanu

ANSA

NOGOMET - 1. SNL
Večni derbi brez zmagovalca

Olimpija Ljubljana - Maribor 2:2 (1:2)
Strelci: 0:1 Bajde (7.), 0:2 Stojanović (21.), 1:1 Šporar (26.), 2:2 Šporar (90.).

LJUBLJANA - Nogometni ljudljanske Olimpije in Maribor so se v zaostali tekmi 15. kroga Prve lige Telekom Slovenije razšli z neodločenim izidom 2:2 (1:2). Tradicionalni ljubljansko-štajerski derbi je postregel z zanimivo predstavo, v kateri sta se ekipo na koncu razšli z delitvijo točk. Obe ekipo sta napovedovali boj za zmago, gosti so bili bliži nje, saj so vodili vse do sodniškega dodatka, a je Andrej Šporar v izdihljajih tekme poskrbel vsaj za točko vodilne Olimpije. Ta ima tako še vedno sedem točk prednosti pred večnim tekmcem, ki je prekinil niz petih zaporednih zmag.

Včeraj so v Krškem zaradi zasneženega igrišča preložili tekmo med Krškim in Domžalami. Koper pa je na domači Bonifiki premagal Zavrč s 3:1.

2. SNL: Farmtech - Tolmin 4:1.

Vrstni red: Olimpija 39, Maribor 32, Domžale 29, Gorica 28, Zavrč 26, Koper 19, Rudar 18, Krka 18, Krško 14, Celje 12.

A-LIGA 13. krog

Juventus - Milan 1:0 (0:0)

Strelec: Dybala v 65.

Bologna - Roma 2:2 (1:0)

Strelci: Masina (B) 14.; Pjanić 52. 11-m., Džeko 72. 11-m., Destro (B) 87. 11-m.

VRSTNI RED: Fiorentina 27, Inter 27, Roma 27, Napoli 25, Sassuolo 22, Juventus 21, Milan 20, Atalanta 18, Lazio 18, Sampdoria 16, Torino 15, Palermo 15, Empoli 14, Chievo 13, Genoa 13, Bologna 13, Udinese 12, Frosinone 11, Verona 6, Carpi 6.

DANES: 12.30 Verona - Napoli, 15.00 Atalanta - Torino, Carpi - Chievo, Fiorentina - Empoli, Genoa - Sassuolo, Lazio - Palermo, Udinese - Sampdoria, 20.45 Inter - Frosinone.

B-LIGA - 14. krog: Crotone - Ternana 3:0, Latina - Salernitana 2:2, Novara - Spezia 1:0, Perugia - Brescia 4:0, Pescara - Avellino 3:2, Pro Vercelli - Como 2:0, Trapani - Modena 2:1, Vicenza - Cesena 1:1, Entella - Lanciano 1:1.

Vrstni red: Cagliari 29, Crotone 28, Bari 25, Pescara 24, Cesena 24, Novara 22, Livorno 21, Brescia 20 (...).

Štiri zaušnice Barče Realu

MADRID - Vodilna ekipa španskega nogometnega prvenstva Barcelona je zmagovalka prvega letosnjega el clasica proti Realu. Katalonci so v španski prestolnici s 4:0 (2:0) premagali Real, ki zdaj ob tekmi manj zaostaja za 6 točk. Za Barcelono je dvakrat zadel Luis Suárez (11., 74.) (na fotografiji ANSA), po enkrat pa Neymar (39.) in Andres Iniesta (53.).

RANIERI NA VRHU - Premier League, 13. krog: Watford - Manchester United 1:2, Chelsea - Norwich 1:0, Everton - Aston Villa 4:0, Manchester City - Liverpool 1:4, West Bromwich - Arsenal 2:1, Newcastle - Leicester 0:3 (Leicester trenerja Claudia Ranierija je prvi na lestvici, s točko pred Man Utd).

VATERPOLO - Moška A1-liga

Brescia ni bila v dometu Tržačanov

Pallanuoto TS - Brescia 5:9 (1:2, 2:3, 1:3, 1:1)

Pallanuoto TS: Jurišić; Berlanga, Turkovich, Podgornik, Rocchi 1, Petronio, Ferreccio, Giacomin, Guimaraes, Elez 2, Giorgi 1, Pović 1. Trener: Piccardo.

TRST - Tržačani so se srčno upirali proti nepremagani Brescii, ki je ob Reccu edini kandidat za osvojitev letosnjega scudetta. Giorgi in soigraci so že pred začetkom tekme vedeli, da jih čaka res zahtevno srečanje proti ekipi, ki je do slej zmagal vseh osem tekem in ima najboljši napad v ligi. Pod taktirko zvezdnika, Španca Moline, so varovanci nekdajnega reprezentanta Alessandra Bova do kazali, da so res vrhunska zasedba. Tržačani so tekmo začeli dobro zlasti v obrambi, kjer so tudi po zaslugu kot običajno razpoloženega Jurišića, zaustavili večino napadov. Razlika med ekipama je prišla na dan v primeru začasnih izključitev. Medtem ko je Brescia redno izkorisčala igralca več v vodi, se je to pri domačih redkokdaj dogajalo. Giorgi in soigraci so dve minutki pred koncem drugočetrtnje imeli pri stanju 3:3 celo napad za vodstvo, a nato je prišla na dan kako vodstvo igralcev Brescie, ki so do konca tekme le večali prednost. (I.F.)

JADRANJE

V Miljah SP ORC oziroma potovalnih jadrnic

Miljsko pristanišče Svetega Roka (Porto San Rocco) bo v juliju 2017 gostilo svetovno prvenstvo potovalnih jadrnic po sistemu ORC. Med organizatorji, ki so kandidaturo prijavili leta 2011, so gostitelj dogodka Yacht Club Porto San Rocco, Yacht Club Adriaco, Triestina della Vela, sodelovala bosta še Società Velica di Barcola e Grignano ed il Circolo della Vela Muggia. Poleg teh organizatorjev napovedujejo tesno sodelovanje z Jadralno zvezo Slovenije. Del jadrnega polja bo potekal tudi v slovenskih vodah.

ODOBJKA - V ženskih deželnih C- in D-ligi

Zaleta Sloga in Kontovel le z enim osvojenim setom

Zalet Sloga - Virtus TS 1:3 (25:17, 22:25, 14:25, 19:25)

Zalet Sloga: Barut (L), Balzano 0, Zonch 10, Pertot 0, Feri 9, Babudri 14, Costantini 5, Spanio 5, Grgić nv, Kojanec 3, Vattovaz 3, Vitez 0. **Trener:** Čuturič.

Zmaga v prvem setu, v katerem so bile zaletovke v začetni postavi Vattovaz, Babudri, Zonch, Feri, Kojanec, Spanio skozi večji del v prednosti, je dobro obetala. dober začetek pa je bil popolnoma varljiv.

Drugi set, ki se je zaključil pri izidu 22:25, je bil veliko bolj izenačen. Prvi je povedel Virtus, ki je vodil skozi večji del seta. Nato je Zalet Sloga po treh zaporednih točkah znova povedel (17:15), kar pa ni trajalo dolgo. V končnici so bile gostje natančnejše.

V tretjem so domače odbojkarike prikazale slabšo igro. Virtus je vodil bolj po zaslugu številnih napak Zaleta Sloge. Po time-outu so odbojkarice Virtusa nanizale pet zaporednih točk. Trener Čuturič se je odločil za radikalno spremembo in na igrišče sprva poslal Pertotovo na maesto Ferijeve, nato še Balzanovo in Costantinijevo, Jasna Vitez pa je zaigrala kot podajalka.

Menave v tretjem setu, ki ga je Virtus premočno osvojil z visokim 14:25, niso zaledle, zato so v četrtem setu zopet igrale odbojkarice prve šesterke.

Razmerje sil je bilo zopet enakovredno, vednar le do devete točke. Čeprav je Virtus veliko grešil na servisu, je bil boljši na mreži. Babudrijevo je zamenjala Costantinijeva. Zalet Sloga je sicer nezbranim gostjam nadoknadel del zaostanka, a se je moral klub petim zaporednim točkam spri-

jazniti z zmago Virtusa.

Jasmin Čuturič je po tekmi komentiral: »Punce so začele, kot smo se dogovorili. Držale so se sistema igre. Zgodilo se je, da po lahko zmagi seta pade zbranost. Držale se niso dogovora dveh preprostih taktičnih zamislil v polju. Po zmagi proti Coselliju so naredili velik korak nazaj. Danes se nismo borili za vsako žogo.« (mar)

ŽENSKA D-LIGA

Zalet Kontovel - Mossa 0:3 (18:25, 22:25, 10:25)

Zalet Kontovel: Bukavec 5, Zavadal 1, Kneipp 3, Kalin 5, Cassanelli 6, Antongnoli 2, Ban 3, Bressan 0, Sossi 0, Bezin 0, Crevatin nv, Micussi (L). **Trener:** Kušar.

Zalet Kontovel je naletel na povsem črno soboto. Nasprotnice iz Moša so nastopile bolj zbrano in uprizorile so bolj konkretno odbojko, niso pa bile nepremagljive. Razlogov za

Nasveti trenerja Mitja Kušarja sinoči niso zaledli

FOTODAMJ@N

poraz si je težko razlagal tudi trener Zaleta Kontovela **Mitja Kušar**, ki se je ob zaključku tekme zadržal ob robu igrišča na krajšem sestanku s svojimi odbojkaricami: »Pristop do igre ni bil pravi. Kar so dobrega pokazale med tednom, danes so zatajile, zato tudi z veliko težavo najdem prave ra-

zloge za tak poraz. Punce niso upoštevale vse nasvetov. Poskusil sem opraviti določene menjave, ki se niso obrestovale. V prejšnjem krogu smo proti Chionsu, kljub porazu, odigrali bistveno boljše.«

Znamenja, da bo nastop terjal večji trud, so bila vidna že v prvem setu. Nasprotnice so jim povzročale težave iz korektorskega mesta in so boljše branile. Na nasprotni strani mreže je bil napad zaletovk šibek, tako da so Kušarjeva dekleta dosegla le 18 točk. Čeprav je bila reakcija domačih odbojkaric vidna, se je tudi drugi niz zaključil v prid gostij. Bil pa je najbolj dopadljiv. Uvod je bil izenačen, ekipi pa sta se stalno izmenjavali v vodstvu. Bukavčeva in soigralke so zapravile prvo trojno vodstvo pri petnajstih točki, drugo pa pri 18. Gostje so dokončno prešle v vodstvo pri 20.

Do preobrata ni prišlo. Mossa si je na račun naivnih napak domačink in blede predstave v tretjem nizu priborila tudi 10 zaporednih točk. Urok je pri 5:18 prekinila Kalinova s prefijenim dotikom na mreži, ampak do prave reakcije ni prišlo. (mar)

FOTODAMJ@N

Zalet Sloga - Virtus TS 1:3 (25:17, 22:25, 14:25, 19:25)

Zalet Sloga: Barut (L), Balzano 0, Zonch 10, Pertot 0, Feri 9, Babudri 14, Costantini 5, Spanio 5, Grgić nv, Kojanec 3, Vattovaz 3, Vitez 0. **Trener:** Čuturič.

Poletovci so se z gostovanja iz Veneta vrnili praznih rok in predvsem z enajstimi prejetimi golji. Že po prvem polčasu so gostitelji pospravili zmago pod streho. Cittadella spača sicer med boljše ekipe v Italiji, saj so tretji na lestvici. V soboto bo Polet igrал znova v gosteh, proti ekipi Molinese.

HOCKEY IN LINE Cittadella je bila premočna za Polet Kwins

Cittadella - Polet Kwins 11:2 (6:1)
Strelec za Polet: Fabietti, Verga (podaja Battisti)

Polet: Biason; Pezzetta, Mariotto, Zol, Fumagalli, Grusovin, Dakskobler, Cavalieri, Verga, De Vonderweid, Fabietti, Battisti, Poloni. **Trener:** Rusanov.

Poletovci so se z gostovanja iz Veneta vrnili praznih rok in predvsem z enajstimi prejetimi golji. Že po prvem polčasu so gostitelji pospravili zmago pod streho. Cittadella spača sicer med boljše ekipe v Italiji, saj so tretji na lestvici. V soboto bo Polet igral znova v gosteh, proti ekipi Molinese.

Športel: ŠK Kras in ŠD Polet

Športel bo v jutrišnji odjadi (ob 18.00 po TV Koper-Capodistria) predstavljal namiznoteniške igralke ŠK Kras in hokejiste Poleta. Prve nastopajo v drugoligaški A2-ligi, medtem ko igrajo poletovci v najvišji državni ligi. V studiu se bosta z voditeljem Igorjem Malalanom pogovarjala Samo in Mojmir Kokorovec, ki bosta orisala tudi delovanje kotalkarske sekcijske Poleta. Za športni krožek Kras bo sta svoje povedali Sonja Milič, tehnični direktor Krasa, in Martina Milič, igralka. Sledili bodo prispevki s športnih prizorišč: nogomet Juventina - Primorec in Mladost - Pro Gorizia (tekmo so sicer včeraj preložili) ter odbojka Zalet Sloga. Čas bo tudi za rubriko »V 60-ih sekundah«.

Skupaj zmoremo o odbojki

Jutrišnja radijska oddaja Skupaj zmoremo, ki jo po valovih radia Trsta A vodi Evgen Ban, bo posvečena odbojki. Banovi telefonski gostje bodo Vasilij Kante (odbojkar Sloge Tabor B2-liga), Filip Hlede (odbojkar združene ekipe Olympia) in Jasmin Čuturič (trener Zalet Sloga).

ODOBJKA - Moška C-liga

Sloga Tabor premalo borbena

Pulitecna Friulana - Sloga Tabor 3:0 (25:21, 25:22, 25:21)

Sloga Tabor: Antoni 8, Kante 1, Milič 6, Reggenti 1, Taučer 8, Trento 14, Peterlin (L1), Rauber (L2), De Luisa 0, Furlanič 0, Jerič, Vattovaz 0. **Trener:** Berlot.

Sloga Tabor je včeraj v Pasian di Pratu izgubila tekmo proti ekipi, ki je bila vsekakor v dometu naše. Igralci domače Pulitecnice niso visoki, so pa zelo borbeni, zagrizeni v obrambi, predvsem pa - ne grešijo veliko in igrajo taktično zrelo, česar za slogaše tokrat res ne moremo trditi. Kot je razvidno že iz rezultata v posameznih setih, razlika med ekipama ni bila velika, a je Sloga Tabor v ključnih trenutkih zatrepljena nekaj povsem nepotrebnih napak. Slogaši so v vseh treh setih več-

krat vodili, a so se, žal, vedno pustili presenetiti in so dovolili domačinom, da so jih dohiteli, v glavnem v končnici setov. V drugem so bili naši igralci že zelo blizu zmage, saj so vodili z 22:18, a jih je zgrešen servis spravil povsem s tira, kar so seveda domači igralci izkoristili in nanizali sedem zaporednih točk. Slogaši so sicer skušali reagirati, bili tudi v tretjem vse do konca povsem v igri, a se na koncu pač ni izšlo.

Težave pri igri prav gotovo bolj psihološkega kot tehničnega značaja, saj fantje dobro in resno trenirajo, zato bo premor (prihodnji teden C-liga ne bo bilo igrali) prav gotovo prišel prav, da se zberejo in »napolnijo baterije« pred novimi odločilnimi tekmacami v boju za obstanek.

ODOBJKA - Peta zaporedna zmaga štandreške ekipe v moški D-ligi

Pravi Val(jar)

Blue Team - Val 1:3 (19:25, 25:21, 16:25, 27:29)

Val: Juren 16, Markič 13, Magajne 15, Persoglia 13, Brandoš 10, Černic J. 1, Devetak R. 1, Zorgnotti 2, Faganel (L), Devetak M., Nanut, Fedriga. **Trener:** Corva.

Pet na pet. Ta je izkupiček Valovih zmag v uvodnem delu prvenstva. Proti moštvu Blue Team iz Vidma, ki se je okrepilo v primerjavi s poletjem, so imeli okrnjeni igralci Vala (odsotna sta bila Luca Frandolič in Ivan Devetak) nekaj težav v drugem in četrtem nizu. V drugem setu se je trener Corva odločil za nekoliko spremenjeno postavo, to pa so izkoristili domači, ki so stanje izenačili. Poslednji set je bil nato odločilen, saj je bil vseskozi izenačen, v napetih končnici pa so prevladali gostje, ki so pri nekaterih ključnih žogah ohranili mirno kri. Val ostaja tako neporažen na vrhu lestvice D-lige. (av)

1. ŽENSKA DIVIZIJA Na Gorškem

Mavrica - Pall. Gradese 3:0 (25:11, 25:12, 25:14)

Mavrica: Princi 4, Petruž 4, Nanut 14, Malic 11, Winkler 15, Valentinsig 5, Sardoč 6, Juren 0, Corva 0, Bandelj (L1), Zavladlav (L2), Černic (L). **Trener:** Privileggi.

V uru igranja so odbojkarice Mavrica odpravile šibkejše in mlajše nasprotnice iz Gradeža. Na igrišče so vstopile vse igralke, ki so uprizorile dobro igro in se niso prilagodile nižjem ritmu igre Gradeševe. V prvi prvenstveni zmagi brez izgubljenega seta je odlično deloval predvsem servis.

Libertas Villesse - Mavrica Val 0:3 (18:25, 15:25, 17:25)

Val Mavrica: Faganel, Gabbana, Visintin, Gergolet, Crissi, Pessini, Dellisanti (L), Franzot, Černic, Piras.

Na gostovanju v Vilešu je Mavrica Val igrala zbrano in zasluženo osvojila nove točke. Gostje so bile boljše v vseh elementih igre.

Na Tržaškem

Zalet Sloga - Volley Club 0:3 (22:25, 15:25, 23:25)

Zalet Sloga: Bortolin 0, Kovačič 5, Legiša 2, Maver 7, Olešnik 9, Pertot 4, Zaccaria (L), Breganti 0, Camassa 1, Feri 8, Škerk 0.

Nasprotnice so bile sinoči bolj izkušene in so na koncu zasluženo zmagale, čeprav so se igralke Zaleta Sloge večjo del enakovredno upirale in se borile do konca.

Zalet Breg - Virtus&Olympia Valley 3:0 (25:15, 26:24, 25:15)

Zalet Breg: Gregori 11, Grgić 11, Košuta 3, Martincich 1, Pertot 5, Spetič 11, Černeca (L); Ciocchi, Piccinino 1, Sancin, Spangaro 4; **Trenerka:** Ciocchi.

Zalet Breg je proti ekipi Virtus&Olympia imel večje težave samo v drugem setu, ko so domačinke nasprotnice preveč podcenjevale. Sicer ni bila njihova zmaga nikoli v dvomu, saj so v ostalih dveh nizih gostje povsem nadigrale. Z dobro igro se je izkazala Alessia Piccinino, ki je v tretjem setu prevzela vlogo podajalke.

Triestina Volley - Zalet Sokol 1:3 (25:17, 16:25, 19:25, 17:25)

Zalet Sokol: Cabrelli 2, Daneu 1, Goruppi 7, Kralj 10, Rauber 19, Valič 9, Barbieri 1 (L); Milcovich 1, Moro, Petaros, H. Zidarčič; **Trenerka:** Žerjal.

Prvi set je bil izenačen do rezultata 17:15, nato so pot budo prezelle izkušene domačinke. Z bolj zbrano in načančno igro pa so v naslednjih treh nizih prednjaci gostje, ki so tako z gostovanja odnesle vse tri točke. Za zmago zaslužijo pohvalo vse igralke, predvsem pa Karin Milcovich, ki je stopila na igrišče v tretjem setu in dobro opravila svojo nalogo. (stc)

VZS M. Čuk večkrat na stopničkah

Nadaljuje se pesta športna sezona VZS Sklada M. Čuk. Pred kratkim so se gojeni zavoda udeležili 13. plavalnega mitinga, ki ga je v Mariboru v okviru Specialne olimpiade Slovenije priredila OŠ Gustava Šiliha. Na mitingu je nastopilo 180 plavalcev 20 zavodov iz vse Slovenije, ki so se pomerili v sedmih disciplinah. Naši plavalci so nastopili le na 25 m prosti. Med moškimi so dosegli solidne rezultate. Stojan Jelenič je v najvišji kategoriji osvojil 2. mesto in s tem srebrno kolajno z rezultatom 31,44. Po srebrnem odličju je posegel tudi Sandro Schergna v 5. skupini s časom 1:15,30. Prvo mesto in zlato kolajno je med mlajšimi moškimi osvojil Adrin Milič z zelo dobrim rezultatom 38,63. V ženski konkurenči je bila Maura Spazzali četrta s časom 1:02,61, na 5. mesto se je uvrstila Greta Carciotti (1:13,35). V tem mesecu čaka gojenje VZS še ena preizkušnja: nastop na državnih igrah v košarki 27. novembra v Ljubljani. (lako)

NOGOMET - V 11. krogu elitne lige

Odsoten bo dlje časa

Nogometni Krasi Tawgui bo miroval do konca leta - Rdeče-beli danes v Furlaniji

V Taržizmu (Tricesimu) bo Kras trenerja Tončija Žlogarja v okviru 11. kroga elitne lige igral proti ekipi, ki ima dve točki manj na lestvici (14). Pri rdeče-belih bo odsoten poškodovani (koleno) Marouane Tawgui, ki mu je zdravnik po petkovem pregledu ukazal 15 dni počitka. Ker se bo pri prvih sezona zaključil v nedeljo, 13. decembra, bo Tawgui bržkone znova na razpolago še v prvem krogu povratnega dela sezone (9. januarja). Vsi drugi igralci bodo danes na razpolago trenerju Žlogarju.

DEŽELNI SELEKCIJI U16 IN U18

Pod drobnogledom devet igralcev naših društev

Prihodnji torek bodo na trening deželne reprezentance naraščajnikov v Građišču odpotovali trije igralci naših društev. Repenski Kras bosta predstavljala Matteo Calcagno in Daniel Majcen, kriško Vesna pa Simone Favento. Dan kasneje, v sredo,

se bo v Buttriu zbrala tudi deželna selekcija mladincev. Na poskusni trening sta bila povabljeni Marco Facchin in Giovanni Sgorbissa (oba Kras), David Colja, Marco Disnan in Patrick Muccio Crasso (vsi Vesna) ter Nicola Scrazzola (Juventina).

DEŽELNI MLADINCI

Mladinci Vesne so v gosteh dosegli pomembne tri točke. Slabo so tokrat igrali nogometni Krasi, ki so že po petih minutah izgubljali z 0:2.

Sevegliano - Vesna 1:2 (1:1)

Strelca: Cuk in Poiani.

Vesna: Paoli, Cuk, Žerjal (Pietro Belli), Pao-lucci, Renar, Gleria Sossi, Puric (Busan), Poiani, Antonič (Vattovaz), Sammartini, Maggiore (Grilanc). Trener: Toffoli.

Kras Repen - Ol3 2:5 (2:4)

Strelca: De Caneva in Procacci.

Kras: Gregori (Perossa), Jurc (Benetton), Ra-cman, Vascotto, Košuta, Suppani (Caldarola), Procacci, Selaković, Kocman (Carlssara), Mule (Calcagno), De Caneva. Trener: Pahor.

Torviscosa včeraj gladko

V 11. krogu elitne lige je včeraj Torviscosa s 3:1 premagala Rivignano in se tako v pričakovanju današnjih tekem prebila na začasno tretje mesto na le-stvici. Tekma promocijskega prvenstva med Pro Cervignanom in Sangiorgino se je končala 1:1. V skupini C 1. AL je Cormonese v gosteh premagal Porpetto s 4:1. Kar tri gole je dosegel Pillon.

D-LIGA: Abano - Mestre 2:1.

Marouane Tawgui (Kras Repen)

V torkovi Športni prilogi našega dnevnika se bomo na odbojkarskih straneh osredotočili na članski ženski ekipi Zaleta v deželni C- in D-ligi. V nogometnem prvenstvu promocijske lige si bomo ogledali derbi tekmo med štandreško Juventino in trebenškim Primorcem. Brali boste tudi o prvem vpoklicu 14-letne lokokstrele Karen Hrvat v mladinsko državno reprezentanco. V rubriki 33 vprašanje je tokrat odgovarjala odbojkarica Zaleta Kontovela Giulia Bressan, doma iz Doberdoba.

Fabio Ruzzier, Eva Čanadi in Anže Tesovnik

ATLETIKA - Hitra hoja v Franciji

Fabio Ruzzier pomagal do novega slovenskega ženskega rekorda

Pred kratkim je ekipa treh hitrohodcev AK Koper nastopila na 41. mednarodnem tekmovanju Inter-city v francoskem Toulousu. Zaradi terorističnega napada v Parizu je bilo do zadnjega tekmovanje pod vprašajem, nato pa so ga vseeno izpeljali, čeprav je bilo vzdušje vse prej kot sproščeno. Predstavniki AK Koper so bili 15-letna Eva Čanadi, 17-letni Anže Tesovnik ter njun trener in tekmovalec Fabio Ruzzier. Eva dokazala izredno zrelost in s končnim rezultatom 59:19,94 za cele 3:15 izboljšala slovenski članski rekord, ki je od leta 1991 s časom 1:02:34,84 pripadal Mariborčanki Tanjni Grgič. S tem rezultatom se je uvrstila na 19. mesto in kot četrta v ženski konkurenči. Dve mesti pred njo se je uvrstil Fabio Ruzzier, ki je sicer pospešil le v zadnjem krogu, ko je bil Evin rekord že gotov. Na prese netljivo 5. mesto se je v odličnem času 52:16,07 uvrstil mlajši mladinec Anže Tesovnik.

KOŠARKA - Deželna C-liga silver

Breg še petič

Andrea Cigliani je za Breg zbral 18 točk

Geatti - Breg 72:77 (23:20, 34:35, 55:52, 68:68)

Breg: Carra 19 (6:8, 5:10, 1:3), Žobec 6 (2:3, 2:3, 0:1), Pigato 7 (3:6, 2:5, -), Slavec (-, 0:1, 0:1), Strel 8 (2:4, 3:6, -), Vecchiet 12 (3:4, 3:4, 1:1), Spigaglia (-, 0:1, 0:2), Cigliani 18 (1:2, 5:7, 3:6), Crismani 2 (-, 1:2, 0:1), Gelleni 5 (1:2, 2:5, -), Semec nv. Trener: Krašovec.

Igralci Brega so se morali pošteno namučiti, da so prišli do pete zaporedne zmage. Geatti, ki je doslej zmagal le dva-krat, velja za nepredvidljivo ekipo, saj si je pred tem že privočil skalp močnega San Danieleja. Tudi proti Bregu so domači igralci v izredno mrzli – v pravem pomenu besede – telovadnici v prvem polčasu zadevali trojke kot za stavo, tako da so pošteno namučili varovance trenerja Krašovca, ki sicer niso odigrali najboljšega srečanja v letošnjem prvenstvu. Tekma je bila izenačena vse do poslednjih sekund, ko so gostje izenačili pri izidu 68:68. Tedaj je Geatti imel žogo za zmago, a je zapravil napad, Breg je nato imel še deset sekund, a mu ni uspelo zadeliti odločilnega koša. Večja izkušenost vodilnih igralcev Brega pa je prišla na površje v podaljšku, ko so dobesedno nadigrali nasprotnike in osvojili novi točki, s katerima so potrdili prvo mesto na lestvici. Torkat gre omeniti predstavo dvojice Carr-a-Cigliani, ki sta dosegla skoraj polovico točk celotne ekipe. (av)

PROMOCIJSKA LIGA

Dom - Athletismo 54:72 (14:15, 26:32, 41:51)

Dom: Voncina 4, Sanzin, Tercic, Zavadlav M. 14, Zavadlav G. 19, Collenzini 4, Furlan, Graziani 6, Feri 2, Čotar 2, Franzoni 3, Grusovin nv. Trener: Dellisanti.

Dom je doživel drugi zaporedni poraz, na tekmi proti Athletismu pa je pokazal dva obraza. V prvem polčasu so namreč Čotar in soigralci odigrali solidno, predvsem v uvodnih minutah, ko so s pre-mišljanimi napadi povedli s 14:6. Gostom pa je treba priznati, da so se izkazali v obrambi, saj so zelo dobro omejili Domove brailice. Za domače je bil usoden začetek drugega polčasa, ko si je Athletismo, z odličnim Gaggiolijem na celu, priigral petnajst točk prednosti in si tako predčasno zagotovil zmago. V Domovem taboru so tokrat imeli nekaj težav s poškodbami, tako da so tudi med tednom slabo trenirali. Svojo nalogo na igrišču pa sta na tekmi odlično opravila tako Graziani kot Tercic, ki sta izkoristila nekoliko večjo minutažo, ki jima jo je dodelil trener Dellisanti. (av)

Športna nedelja po našem spletu

Današnje športno dogajanje (izidi tekem, postave in kratko poročilo) boste lahko spremljali po naši spletni strani

www.primorski.eu

Domači šport

DANES

Nedelja, 22. novembra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Flaibano; 14.30 v Taržizmu: Tricesimo - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Primorec

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Gradišče; 14.30 v Bazovici: Zarja - Aquileia; 14.30 v Marijanu: Mariano - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Moraru: Moraro - Gaja; 14.30 v Zagruju: Sagrado - Primorje

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras - Aquileia

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Pradamanu: Pradamano - Juventina

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 na Padričah: Kras - Codroipo

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Miljah: Trieste Calcio B - Kras

NAJMLAJŠI - 8.45 pri Domju: Fani Olimpia - Zarja; 10.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Juventina

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD - 18.00 v Coneglianu: Conegliano - Jadran

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v telovadnici na Rouni (Briščiki): Jadran - Basket School

ODBOKJA

DRŽAVNA B2-LIGA - 18.00 v Cordenonsu: Cordenons - Olympia; 18.00 v Casalserugu: Casalserugo - Sloga Tabor Televita

UNDER 19 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Olympia

UNDER 17 MOŠKI - 17.00 v Gorici, tel. M. Špacapan: Olympia - Coselli

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, telov. Ul. Locchi, Sant'Andrea San Vito - Sloga Dvigala Barich

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Prata di Podrone: Viteria 2000 - Val

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 v Štandrežu: Mavrica - Libertas

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA C-LIGA - 10.00 v Zgoniku: Kras - Gemona

JUTRI

Ponedeljek, 23. novembra 2015

NOGOMET

POKRAJINSKI MLADINCI - 19.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Staranzano

KOŠARKA

UNDER 20 MOŠKI ELITE - 19.30 v Krmelu: Alba - Jadran

UNDER 20 MOŠKI - 20.00 v Vidmu: Basket Time - Dom

ODBOKJA

UNDER 18 ŽENSKE - 19.15 v Repnu: Sloga Dvigala Barich - Soča Olympia

KOŠARKA - V deželni D-ligi v Tržiču in Krminu

Črna sobota

Za Sokol usodna slaba igra v zadnji četrtini - Kontovel izgubil proti neposrednemu tekmeču za obstanek

Monfalcone - Sokol 76:72 (22:20, 36:43, 51:58)

Sokol: Coloni, Visciano, Seno 7 (1:2, 0:6, 2:4), Ferfoglia, Doljak 11 (1:1, 2:4, 2:2), Babich 15 (6:6, -, 3:5), Peric 0, Galloccchio 15 (8:10, 2:4, 1:9), Pizziga 10 (4:4, 3:7, -), Hmeljak 2 (2:2, 0:1, 0:5), G. Terčon 9 (1:2, 4:8, -), Ušaj 3 (0:2, -, 1:3), trener Vatorec. Skoki: Seno 7, Pizziga 7.

Sokol je v gosteh Monfalconej, ki je pred tem srečanjem dosegel zbral tri zmage, nerodno izgubil predvsem zaradi slabe igre v zadnji četrtini, ki so jo gostitelji dobili s 25:14. Po izenačeni uvodni četrtini so si igralci Sokola z dobro obrambo (Tržičani so dosegli le 14 točk) priigrali rahlo prednost sedmih točk, ki so jo ohranili tudi po tretji četrtini. V zadnjem delu srečanja pa so naši košarkarji povsem popustili v obrambi in dovolili gostiteljem, da so se razigrali in na koncu tudi izmagnali.

Od Sokolovih posameznikov se je najbolje odrezal mladi Gabrijel Terčon, ki je igral kar 30 minut, dosegel 9 točk,

Alba - Kontovel 98:81 (23:29, 54:44, 72:61)

Kontovel: Škerl 13 (2:4, 4:4, 1:3), Žerjal (-, 0:4, 0:1), A. Daneu 13 (1:2, 3:4, 2:4), Bufon (-, 0:1, -), Gantar 7 (0:2, 2:4, 1:3), S. Regent n.v., Lisjak 18 (9:14, 3:6, 1:4), Sossi 10 (-, 2:5, 2:4), G. Regent 5 (1:2, 2:3, -), trener Švab. PON: A. Daneu (35), Starc (37), Lisjak (38), Sossi (38).

Kontovel je v Krminu izgubil pomembno tekmo za obstanek v ligi proti ekipi Albe, ki je pred sinočno tekmo imela enako število točk kot naše moštvo (2). Razen prve četrtine, ki so jo naši košarkarji dobili za šest točk, so bili v ostalih boljši gostitelji, ki so v tretji četrtini vodili celo za 18 točk. Kontovelci so se nasprotniku dvakrat približali na šest točk, več pa niso zmogli. V zadnjih petih minutah je naše moštvo zaradi petih osebnih napak ostalo še brez

Za vse naročnike imam super darilo!

TO JE...
NOVICA!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

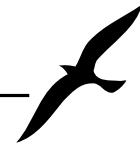
Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamо **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejemali brezplačno**.

 Primorski
dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.30 Dnevnik **9.45** Dreams Road **10.30** A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.20** Linea verde **14.00** L'arena **16.35** Domenica In **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Serija: Il giovane Montalbano

RAI2

6.25 Memex – La scienza raccontata dai protagonisti **6.55** Serija: Heartland **8.20** Fridge **8.45** Serija: Il nostro amico Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15** Cronache animali **11.00** Mezzogiorni in famiglia **13.00** 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Quelli che aspettano **15.30** Quelli che il calcio **17.10** 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: N.C.I.S. **21.45** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** La domenica sportiva

RAI3

6.00 Fuori orario **7.15** Serija: Zorro **8.00** Film: Akiko (kom.) **9.35** Nad.: Doc Martin **10.20** Community – Le storie **11.10** 12.10 Rubrike **12.00** 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.25** Il posto giusto **13.15** Correva l'anno **14.30** In 1/2 ora **15.05** Klimangiaro **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Report **23.45** Gazebo

RAI4

14.20 Film: The Contract (akc., '06, i. M. Freeman) **15.55** 17.00 Delitti in paradiso **16.55** Novice **18.00** Zoo **19.30** Supernatural **20.10** Teen Wolf **21.10** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **22.35** Film: Hell – Esploide la furia (akc.)

RAI5

13.55 La Terra vista dal cielo **14.55** Brazil: A Natural History **15.50** Gledališče: La trilogia della villeggiatura **17.30** C'è musica e musica **18.20** Novice **18.30** Petruška presesta **18.35** Glasba **21.10** Petruška: Il titano **20.45** Le lezioni dei maestri **21.15** Natura invisibile **22.15** Il meridiano della so-litudine

23.15 Film: Oltre le colline (dram.)

RAI MOVIE

14.20 Movietra **14.55** Film: Parkland (dram., '13, i. Z. Efron, T. Welling) **16.25** Film: Senza arte né parte (kom.) **17.50** Novice **17.55** Film: Una lama nel buio (triler,

'82, i. R. Schneider, M. Streep) **19.30** Film: Ti va di pagare? (kom., Fr., '06, i. A. Tautou)

Dawn – Part 1 (fant., '11, i. K. Stewart, R. Pattinson) **23.40** Serija: Lupin III – L'avventura italiana

IRIS

12.45 Film: L'uomo venuto dall'impossibile (zf, '79) **14.55** Film: Accadde in Paradiso (fant., '87) **16.55** Film: That's Amore – Due improbabili seduttori (kom., '95) **18.55** Film: Nella mente del serial killer (triler) **21.00** Film: Identità violate (triler, '04, i. A. Jolie)

21.15 Film: Amore senza confini – Beyond Borders (dram., '03, i. A. Jolie, C. Owen) **23.20** Torino Daily **23.35** Serija: Hell on Wheels

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Graffio di tigre **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** GranPremium **15.10** Serija: Padre Brown **16.55** Nad.: Compagni di scuola **17.45** 0.45 Novice **17.50** Nad.: Tutta la musica del cuore **19.40** Nad.: Il maresciallo Rocca **21.20** Tale e Quale Show **23.45** Mister Premium

RETE4

7.55 Media Shopping **8.25** Serija: Due per tre **8.55** Terra! **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Donnaventura **14.50** Ieri e oggi in Tv **15.40** Film: Spartaco – Il gladiatore (zgod.) **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Maurizio Costanzo Show

23.55 Film: Tutto può succedere (kom., '03, i. J. Nicholson, D. Keaton)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere dello spirito **9.50** Pianeta mare **11.00** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **23.30** X-Style

ITALIA1

7.35 Risanke in otroške serije **8.50** Film: Lupin III – Il pericolo è il mio mestiere (anim.) **10.35** Film: Un poliziotto a 4 zampe 2 (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nad.: The Musketeers **16.15** Film: White Lion (dram.) **18.05** 19.00 Nan.: Camera Café **19.25** Film: Penelope (fant., '06, i. C. Ricci) **21.25** Film: The Twilight Saga: Breaking

VREDNO OGLEDNA

Nedelja, 22. novembra
Laeffe, ob 21.05

La vie en rose

Francija, Velika Britanija, Češka 2007

Režija: Oliver Dahan

Igrajo: Marion Cotillard, Sylvie Testud, Gérard Depardieu, Emma- nuelle Seigner in Pascal Greggory

Zivljenje največje francoske pevke šansonov, Edith Giovanna Gassion, ki si je kot umetniško ime izbrala Edith Piaf, je prepleteno s celo vrsto življenjskih preizkušenj. Njen vsakdan vseskozi označuje neskončna serija vzponov in padcev. Že zelo mlada, ko so jo zapustili starši, se je znašla v bordelju, a ker je imela tako čudovit glas, ji k sreči ni bilo treba pridajati telesa.

Edith je tako odkril premožni Louis, ki jo je zaposilil kot pevko, a njena kariera je zacetela po njegovem smrti. Ko je leta 1948 poletela v New York je bila že prava zvezda, ki je končno srečala tudi pravo ljubezen, Marcela Cerdana. A Edith je življenje do takrat žal že preveč preizkusilo in kljub vsemu se je kmalu predala mamilom in alkoholu.

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke

10.45 Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 23.10 Poročila, šport in vreme

13.25 Slovenski pozdrav **15.10** Film: Moja najljubša žena (kom., '40) **16.35** Dok. serija: Village Folk – Ljudje podeželja **17.20** Vikend paket **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Intervju **21.30** Dok. odd.: Vleposlanik **23.35** Film: Upornica (dram.)

SLOVENIJA2**7.05** Duhovni utrip **7.40** Koncert: Dunajski filharmoniki v Skandinaviji **9.45** Posebna ponudba **10.30** Zaljubljeni v življenje **11.20** Žogarija **11.50** Šport & Špas **11.55** Avtomobilnost **12.25** Boks: borba za naslov svetovnega prvaka, Zavec – Jengojan, pon.

13.45 Nordijsko smučanje: SP, smučarski skoki (m), prenos **15.55** Nogomet: FIFA magazin – Pot v Rusijo, 3. del **16.25** Zvezdana **17.25** Dok. feljton: Dežela šerpa **18.00** Dan Rudolfa Maistra **19.00** Dok. portret: Rudolf Maister Vojanov in mesto ob Dravi **19.55** Žrebjanje Lota **20.00** Dok. serija: Afrika – Rt dobrega upanja **20.55** Serija: Vera **22.40** Pesem Evrovizije za otroke 2015

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Euronovice **14.30** Tednik **15.00** Vrt sanj **15.45** Dok. odd.: K2 **16.10** Kitarika 2006 **17.00** Avtomobilizem **17.20** Najlepše besede **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00, 23.35 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod-Zahod **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Klepet z... **21.30** Dok.: Otok Elba **22.15** Alpe Jadran **22.35** Canti ca Symphonia **23.05** Sredozemlje

POP TV

6.50 Risanke, otroške in zabavne serije

11.00 13.00 Tv prodaja **11.15** Film: Božična pot ljubezni (dram.) **13.15** Tri želje **14.10** Film: Živeti s sovražnikom (triler) **15.55** Film: Zobna vila 2 (kom.) **17.40** Zdravo, Te-reza! **18.20** Polona ga žge **18.55** Novice in vreme **20.00** Slovenija ima talent **22.20** Film: Ženska zgoraj (kom., '00, i. P. Cruz)

KANAL A

7.15 Serija: Naša mala klinika **8.05** Serija: Novo dekle **8.35** 19.30 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **9.00** Serija: Veliki pokrovci **9.55** Magazin Lige Evropa **10.55** Magazin Lige prvakov **11.25** Tv prodaja **11.40** Top Gear **12.50** Film: Cmera (kom., '90, i. J. Depp) **14.25** Film: Dragnet (kom., '87, i. T. Hanks) **16.35** Volan **17.15** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Celje – Ruder Velenje

18.00 Šport **19.00** Šport **20.00** Šport **21.00** Šport **22.00** Šport **23.00** Šport

23.00 Šport **23.30** Šport **24.00** Šport **24.30** Šport

25.00 Šport **25.30** Šport **26.00** Šport **26.30** Šport

27.00 Šport **27.30** Šport **28.00** Šport **28.30** Šport

29.00 Šport **29.30** Šport **30.00** Šport **30.30** Šport

31.00 Šport **31.30** Šport **32.00** Šport **32.30** Šport

33.00 Šport **33.30** Šport **34.00** Šport **34.30** Šport

35.00 Šport **35.30** Šport **36.00** Šport **36.30** Šport

37.00 Šport **37.30** Šport **38.00** Šport **38.30** Šport

39.00 Šport **39.30** Šport **40.00** Šport **40.30** Šport

41.00 Šport **41.30** Šport **42.00** Šport **42.30** Šport

43.00 Šport **43.30** Šport **44.00** Šport **44.30** Šport

45.00 Šport **45.30** Šport **46.00** Šport **46.30** Šport</

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnki Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: Uno Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? - Il verdetto finale **18.25** Sanremo Giovani **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Questo è il mio paese **23.35** Petrolino

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Sorgente di vita **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 0.20 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Monte Bianco **23.20** 2Next – Economia e futuro

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda Rai-Tre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** L'erba dei vicini **23.00** Il processo del lunedì

RAI4

13.05 Switched at Birth **14.00** Sabrina, vita da strega **14.50** Stargate Atlantis **15.35** Andromeda **16.20** Star Trek: Enterprise **17.05** Novice **17.10** Robin Hood **17.55** Beauty and the Beast **18.45** Reign **19.30** Supernatural **20.10** Ghost Whisperer **21.10** Trono di spade

23.05 Film: Apocalypto (pust., '06, r. M. Gibson)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.05** Brazil: A Natural History **16.05** Dok. film: Un'ora sola ti vorrei **17.00** Scaramouche Scaramouche **18.05** Novice **18.10** 20.40 Passeggiata **18.45** This is Opera **19.35** I buongustai dell'arte **21.15** I grandi della letteratura **22.15** Ubiqui – Immersione **22.45** Gledališče: Na santarella

RAI MOVIE

13.55 Film: Amore senza confini – Beyond Borders (dram., '03, i. A. Jolie, C. Owen) **16.05** Film: Matrimonio in bianco (kom.) **17.45** 0.40 Novice

17.50 Film: Le quattro piume (dram., '02, i. H. Ledger, K. Hudson) **19.50** Film: Urtatori alla sbarra (kom., It., '60) **21.15** Film: Il cacciatore di indiani (western, '55, i. K. Douglas) **22.55** Torino Daily **23.05** Film: La scomparsa di Alice Creed (triler)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.15** Linda e il brigadiere **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** 21.20 Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.45** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.50** Serija: Impazienti **15.15** Serija: Un medico in famiglia **17.05** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.45** Nad.: La signora in rosa **19.30** Nad.: Terra nostra **20.15** Nad.: Il restauratore

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.50** Serija: Il ritorno di Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** 23.10 Grande Fratello **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: I misteri di Laura **23.40** Maurizio Costanzo Show

ITALIA1

6.35 Risane in otroške oddaje **8.10** Serija: Hart of Dixie **10.10** Serija: Royal Pains **12.05** Cotto e mangiare **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.10 Film: Italia a mano armata (det., It., '76) **15.15** Film: Il bello, il brutto, il cretino (kom., It., '67) **17.00** Note di cinema **17.10** Film: Al di là della legge (western, '67) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Intervista col vampiro (fant., '94, i. T. Cruise, B. Pitt)

23.25 Film: Nightmare 2 – La rivincita (horror)

LA7

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.00** Tagadà **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Aktualno: Musa Tv **12.45** Italia economia e prometeo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Basket Treviso – Pallacanestro Trieste **18.00** Trieste in diretta **19.20** Qua la zampa **20.00**

Occhio alla spesa... **20.05** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo

LAEFFE

11.30 13.30, 20.00 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Chef Sara sulle Alpi **15.30** David Rocco: Dolce vita

CIELO

12.10 13.05 MasterChef USA **13.00** Novice **14.00** 14.55 MasterChef Nuova Zelanda **15.55** Fratelli in affari **16.55** Buying & Selling **17.55** Vendite impossibili **18.20** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Safe Harbor – Un porto sicuro (dram.)

DMAX

13.20 Cattivissimi amici **14.10** L'idea da 1 milione di dollari **15.10** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **16.05** River Monsters

17.00 20.25 Affari a quattro ruote **17.55** Come è fatto **18.50** Affare fatto! **19.35** Rimozione forzata **21.15** Come è fatto il cielo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Z vrta na mizo **10.40** 10 domaćih **11.10** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Na-Glas! **12.25** Nan.: Totalna razprodaja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Porocila, vreme in šport **13.30** Panoptikum **14.40** Dok. serija: Village Folk – Ljudje podežela **15.10** Dober dan, Koroška! **15.40** 18.10 Risanke **16.00** Točka preloma **16.30** Duhovni utrip **17.30** Alpe-Donava-Jadran **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Teknik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Umetnost igre **23.40** Svetovni glasbeni dnevi

SLOVENIJA2

6.00 Otoški kanal **7.00** 18.50 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školjke **8.30** Žogarija **8.55** Šport & Špas **9.30** Točka **11.00** 17.00, 0.30 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.20** Polnočni klub **15.35** Ljudje in zemlja **16.25** Avtomobilnost **18.00** Nad.: Obupani starši **19.25** Kratki film: Kuščarka **19.40** Infodrom **20.00** Nad.: Žena, mož in nepridipravi **20.55** Serija: Skrivnosti Brokenwooda **22.35** Film: Voda (dram.)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.25** Cantica Symphonie **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** TG dogodki **17.25** Istra in... **18.00** 23.20 Športel **18.35** 23.50 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemje **20.30** City Folk **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj **22.50** Sprehodi

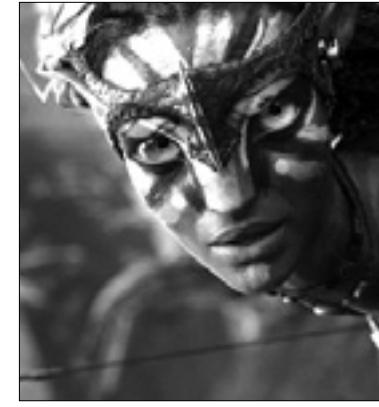
POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.45** 9.30, 10.50, 12.05 Tv prodaja **8.00** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.50** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00

5 Ponedeljak, 23. novembra
Canale 5, ob 21. uri

Avatar

ZDA 2009
Režija: James Cameron
Igrajo: Sam Worthington, Zoe Saldana, Sigourney Weaver in Michelle Rodriguez

VREDNO OGLEDА

Na neznanem planetu Pandora pričebajo redek mineral, s katerim želijo rešiti energetsko krizo na Zemlji. Svet vesoljcev je prikazan skozi oči Jakea Sullyja, nekdanjega marinca, ki je zdaj prikovan na invalidski voziček, a ker še vedno velja za izrednega vojaka in borca, ga pošljijo prav na Pandoro. Atmosfera planeta je zelo strupena, zato je človeštvo ustvarilo program Avatar, s katerim se človeška zavest spoji z biološkim telesom z daljinskim upravljanjem, ki lahko preživi tudi ob vdihavanju smrtonosnega Pandorinega zraka. Ko se Jake ponovno rodil v svojem avatarju, lahko hodi in njegova misija postane infiltracija med Na'veje, ki so postali glavna prepreka v pridobivanju dragocene rude ...

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude D

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.29
Dolžina dneva 9.16

LUNINE MENE
Luna vzide ob 14.35 in zatone ob 3.48

NA DANŠNJU DAN 1978 – Nad južno polovico je bilo obsežno območje visokega zračnega tlaka, v Sloveniji so bile izmerjene nenavadno visoke vrednosti. Ljubljani je čez dan tlak, preračunan na morski nivo, dosegel 1042 hPa, v Novem mestu in na Letališču Maribor 1041 hPa ter v Portorožu 1036 hPa.

Ameriškemu borcu rusko državljanstvo

MOSKVA - Ameriški borec Jeff Monson je zaprosil za rusko državljanstvo in ga dobil. Štirinštidesetletni Monson, ki ga kličejo tudi snežak, ima v karieri 81 borb, 57 zmag, 23 porazov in neodločen izid. Je svetovni prvak v rokoborbi in ju-jitsuju, zaznamujejo pa ga številni tatuji po vsem telesu, med njimi tudi ruska "svoboda" in "solidarnost". Monson, ki je za rusko državljanstvo zaprosil lasti, si je v začetku tega leta v enem od moskovskih salonov za tatuje omislil tudi enega čez celo levo nogo, ki prikazuje znani ruski spomenik, klic matere domovine. Spomenik, ki je v naravi visok kar 87 metrov, se nahaja v Volgogradu (nekoč Stalingradu), v parku Mamajev Kurgan pa je postavljen v spomin na sovjetske vojake, ki so življenja izgubili v 2. svetovni vojni v bitki za Stalingrad.

**TO JE NAŠA
VSAKODNEVNA OBVEZA,
NE LE PROMOCIJA.**

POIŠČITE IZDELKE COOP IN IZDELKEZNANIH BLAGOVNIH
ZNAMEK, KI SO OZNAČENE V VAŠEM PRODAJNEM MESTU.

V VSEH PRODAJNIH MESTIH COOP CONSUMATORI NORDEST

ipercoop coop

www.coopnordest.com

VREME, ZANIMIVOSTI

Danes dopoldne bo še prevladovalo oblačno vreme z rahlimi padavinami, zlasti na jugovzhodu dežele; ob morju bo pihala zmerna burja. Popoldne se bo delno razjasnilo. Temperature bodo okoli 5 stopinj pod normo za ta letni čas.

Danes bo sprva oblačno, popoldne pa se bo delno razjasnilo. Na Primorskem bo jutrije temperature bodo okoli 6, najvišje dnevne od 1 do 6, na Primorskem okoli 10 stopinj C.

Jutri bo prevladovalo oblačno vreme. Po nižinah bo pihala zmerna burja, ob morju močna. Temperature bodo okoli 5 stopinj pod normo za ta letni čas.

Jutri bo deloma jasno z občasno povečano oblačnostjo. Občasno bodo tu in tam možne rahle padavine, v notranjosti Slovenije večinoma rahel sneg. Na Primorskem bo pihala sibka burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.44 najvišje -27 cm, ob 7.05 najvišje 45 cm, ob 14.06 najvišje -41 cm, ob 19.50 najvišje 22 cm.
Jutri: ob 1.33 najvišje -27 cm, ob 7.41 najvišje 51 cm, ob 14.47 najvišje -52 cm, ob 20.36 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 16 stopinj C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 0 2000 m -10
1000 m -2 2500 m -12
1500 m -5 2864 m -13
UV indeks je ob jasnem vremenu sredи dneva 1,5.

V Bocvani našli največji diamant v zadnjih sto letih
GABORONE - 1111-karatni diamant, ki ga je nedavno izkopalo podjetje Lucara Diamond v afriški državi Bocvana, je največji diamant, ki so ga našli v zadnjih sto letih in je nekoliko manjši od teniske žogice. »S pomenom odkritja dragulja z več kot 1000 karati, ki je največji v zadnjih sto letih, (...) ne smemo pretiravati,« je povedal predstavnik podjetja Lucara William Lamb, so poročale tujne tiskovne agencije.

Največji doslej poznan diamant, ki so ga našli leta 1905 v Južnoafriški republiki, je dragulj Cullinan s 3106 karati.

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletnne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Križke žene
in Primorski
ob Stari Trti
v Mariboru

CVETKA BARIĆ